

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова Правління
ПрАТ "СК "ПРЕСТИЖ"

Є.В. Бридун

30.07.2013

П Р А В И Л А
добровільного страхування вантажів та багажу
(вантажобагажу)

№ 09

Київ – 2013

ЗМІСТ

1. ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНІВ	3
2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	6
3. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	7
4. СТРАХОВІ РИЗИКИ	7
5. ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ. ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ	12
6. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРІВ СТРАХОВИХ СУМ. СТРАХОВІ ТАРИФИ. ФРАНШИЗА	16
7. СТРОК ТА МІСЦЕ (ТЕРИТОРІЯ) ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	18
8. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	20
9. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН	24
10. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА У РАЗІ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ	29
11. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ І РОЗМІР ЗБИТКУ	31
12. ПОРЯДОК ТА УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ	33
13. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ АБО ВІДМОВУ В ЗДІЙСНЕННІ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ	38
14. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ	38
15. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	40
16. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ	41
17. ЗВІЛЬНЕННЯ СТОРІН ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ ВІДВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	42
18. ОСОБЛИВІ УМОВИ	42
19. ДОДАТКОВІ УМОВИ (ЗАСТЕРЕЖЕННЯ)	42
ДОДАТОК 1. Додаткові умови транспортного страхування вантажів відповідно до застережень Інституту Лондонських Страховиків про страхування вантажів (тип А) (INSTITUTE CARGO CLAUSES (A))	58
ДОДАТОК 2. Додаткові умови транспортного страхування вантажів відповідно до застережень Інституту Лондонських Страховиків про страхування вантажів (тип В) (INSTITUTE CARGO CLAUSES (B))	63
ДОДАТОК 3. Додаткові умови транспортного страхування вантажів відповідно до застережень Інституту Лондонських Страховиків про страхування вантажів (тип С) (INSTITUTE CARGO CLAUSES (C))	68
ДОДАТОК 4. Базові страхові тарифи	73

1. ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНІВ

1.1. Терміни та вирази, що використовуються в цих Правилах страхування, мають такі значення:

Абандон – відмова Страхувальника від своїх прав на застраховане майно (судно, вантаж) на користь Страховика з метою отримання від нього повної страхової суми.

Аварійний комісар – особа, яка з'ясовує причини настання страхового випадку та визначає розмір збитків і відповідає кваліфікаційним вимогам, передбаченим чинним законодавством України.

Аварійний сертифікат – документ, в якому зазначаються обставини і причини настання страхового випадку та розмір заподіяної шкоди.

Аварія загальна – збитки, яких зазнано внаслідок зроблених навмисно і розумно надзвичайних витрат або пожертвувань з метою врятування судна, фрахту і вантажу, що перевозиться на судні, від загальної для них небезпеки.

Загальна аварія розподіляється між судном, фрахтом і вантажем пропорційно їх вартості.

Аварія окрема (не загальна) – збитки, які не відповідають ознакам загальної аварії або такі, що до неї не прирівнюються.

Баратрія – будь-які навмисні дії капітана або екіпажу судна щодо завдання збитків його власнику або фрахтувальнику.

Вантаж – товар, що знаходиться в процесі перевезення з моменту прийняття для перевезень до моменту його здачі вантажоодержувачу.

Вантажне місце – умовна одиниця вантажу для приймання його для перевезення або здачі вантажоодержувачу при здійсненні навантаження або розвантаження рухомого складу.

Вантажовідправник – будь-яка фізична або юридична особа, яка подає перевізнику вантаж для перевезення.

Вантажоодержувач – будь-яка фізична або юридична особа, яка здійснює приймання вантажів, оформлення товарно-транспортних документів та розвантаження транспортних засобів у встановленому порядку.

Вигодонабувач – особа, яка може зазнати збитків внаслідок страхового випадку і має оснований на законі, іншому правовому акті або договорі інтерес в збереженні застрахованого майна, та яка призначена Страхувальником у договорі страхування як особа, яка має право отримати страхове відшкодування при настанні страхового випадку.

Втрата вантажу – повна втрата (загибель, викрадення) вантажу, що сталася з моменту прийняття вантажу для перевезення до моменту його доставки.

Дійсна (ринкова) вартість – вартість об'єкта майна, яка встановлюється за цінами і тарифами, що діють на дату оцінки вартості (наприклад, на момент укладення договору страхування або на момент безпосередньо перед настанням страхового випадку).

Дійсною (ринковою) вартістю вважається вартість майна в місці його перебування на дату оцінки вартості, яка визначається виходячи з витрат, необхідних для оплати вартості відновлювального ремонту пошкодженого майна до початкового стану з урахуванням зносу застрахованого майна або придбання нового майна, повністю аналогічного втраченому.

Дійсна (ринкова) вартість майна (його складових) – вартість, за яку можливе відчуження майна (його складових) на ринку подібного майна (його складових) на дату оцінки вартості за угодою, укладеною між покупцем та продавцем, після проведення відповідного дослідження ринку подібного майна за

умови, що кожна з сторін діяла зі знанням справи, розсудливо і без примусу.

Дійсна (ринкова) вартість може визначатися на підставі таких документів: акту (висновку) товарознавчого дослідження (експертизи), договору купівлі-продажу, рахунку-фактури, каталогу офіційного дилера або інших офіційних каталогів та документів, що містять інформацію про вартість аналогічного майна в даному регіоні.

Дорожньо-транспортна пригода (аварія) – подія, що виникла у процесі руху чи стоянки транспортного засобу і спричинила загибель або тілесні ушкодження людей, пошкодження транспортних засобів, споруд, вантажів чи інші матеріальні збитки.

Диспаша – спеціальний документ, що встановлює наявність загальної аварії судна, а також розрахунок та розподілення збитків між організаторами рейсу: вантажовласником, судновласником, фрахтувальником.

Диспашер – особа, яка здійснює розслідування загальної аварії та встановлює порядок врегулювання вимог про виплату відшкодувань.

Експедитор (транспортний експедитор) – суб'єкт господарювання, який за дорученням клієнта та за його рахунок виконує або організовує виконання транспортно-експедиторських послуг, визначених договором транспортного експедирування;

Замовник перевезення – вантажовідправник або вантажоодержувач, який уклав з перевізником договір про перевезення вантажів.

Затримка (прострочення) доставки вантажу – недоставлення вантажу в узгоджений термін або, якщо вантаж не був доставлений в узгоджений термін, перебільшення часу, який був би необхідний сумлінному перевізнику, над фактичною тривалістю перевезення з урахуванням обставин справи, зокрема, у випадку часткового завантаження транспортного засобу, часу, необхідного при звичайних умовах для комплектації вантажів для повного завантаження.

Катастрофа (аварія) – небезпечна подія техногенного характеру, що створює на об'єкті, території або акваторії загрозу для життя і здоров'я людей і призводить до руйнування будівель, споруд, обладнання і транспортних засобів, порушення виробничого або транспортного процесу чи завдає шкоди довкіллю.

Клієнт експедитора – споживач послуг експедитора (юридична або фізична особа), який за договором транспортного експедирування самостійно або через представника, що діє від його імені, доручає експедитору виконати чи організувати або забезпечити виконання визначених договором транспортного експедирування послуг та оплачує їх, включаючи плату експедитору.

Коносамент – документ, що видається перевізником вантажовідправнику, який посвідчує факт прийняття вантажу з обов'язком доставити його в порт призначення.

Конструктивна повна загибель вантажу – стан застрахованого майна (судна або вантажу), коли його рятування неможливе, або коли його відновлення або ремонт вимагає видатків, які перевищують його вартість або економічну доцільність (звичайно більше 70% від вартості майна, якщо інше не передбачено договором страхування).

Ліхтер – несамохідне морське судно для перевезення вантажів, а також для безпричальних вантажних операцій при навантаженні/розвантаженні на рейді морських суден з глибокою осадкою, які не можуть увійти в порт.

Морський протест – заява капітана судна компетентному державному органу, нотаріусу або суду про обставини аварійної морської події з метою забезпечення доказів для захисту прав та законних інтересів судновласника.

Нелояльність працівників Страхувальника – протиправні дії працівників Страхувальника (включаючи дії працівників контрагентів, залучених до організації

та перевезення застрахованих вантажів), здійснені одноосібно або у змові з іншими особами з метою завдання збитків Страхувальнику або отримання власної користі.

Одержувач страхового відшкодування – особа, яка одержує страхове відшкодування згідно з умовами договору страхування.

Перевезення – будь-який вантаж, розміщений в контейнерах, посылках, ящиках або навалом, що перевозиться від пункту відправлення до пункту призначення за один раз і за одною накладною.

Перевізник – юридична або фізична особа, яка взяла на себе зобов'язання і відповідальність за договором перевезення вантажу за доставку до місця призначення довіреного їй вантажу, перевезення вантажів та їх видачу (передачу) вантажоодержувачу або іншій особі, зазначеній у документі, що регулює відносини між вантажовідправником та перевізником або експедитором та перевізником.

Піратство – морський розбій, насильницькі дії, протиправне захоплення судна та (або) вантажу у відкритому морі.

Пошкодження вантажу – часткова втрата вантажем своїх експлуатаційних якостей, що можуть бути відновлені з подальшим використанням майна за своїм призначенням.

Застрахований вантаж вважається пошкодженим, якщо витрати на відновлення з урахуванням використання залишків вантажу, що придатні для подальшої експлуатації, менше дійсної вартості пошкодженого вантажу безпосередньо перед настанням страхового випадку.

В цих Правилах під терміном „Пошкодження” мається на увазі пошкодження, недостача, часткове псування або часткова втрата вантажу, що сталася з моменту прийняття вантажу для перевезення до моменту його доставки.

Повна загибель (повне знищення) вантажу – безповоротна втрата Страхувальником застрахованого майна (вантаж) в результаті настання застрахованих ризиків. Шкода, нанесена вантажу, досягає такого ступеню, при якому настає втрата вантажем своїх експлуатаційних споживчих якостей, внаслідок чого унеможлиблюється їх відновлення і подальше використання вантажу за своїм призначенням.

Правомірний одержувач – фізична або юридична особа, визначена в товарно-транспортній накладній, як вантажоодержувач, і яка володіє правом власності на вантаж або уповноважена належним чином іншою юридичною або фізичною особою на одержання вантажу.

Страховик – ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "СТРАХОВА КОМПАНІЯ "ПРЕСТИЖ", від імені якого укладається договір страхування.

Страхувальник – дієздатна фізична особа або юридична особа, незалежно від форми власності, резидент та нерезидент України, яка укладає зі Страховиком договір страхування.

Страхове відшкодування – грошова сума в межах встановленої договором страхування страхової суми, яку Страховик відповідно до умов договору страхування повинен виплатити у разі настання страхового випадку.

Страховий випадок – подія, що передбачена договором страхування, яка відбулася і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування.

Страхова (заявлена) вартість – вартість об'єкту майна, яка визначається за згодою між Страховиком і Страхувальником на підставі заявленої Страхувальником оцінки об'єкту майна. Страхова (заявлена) вартість майна не повинна перевищувати його дійсну (ринкову) вартість на момент укладення договору страхування.

Страховий захист – зобов'язання Страховика, визначені договором страхування, щодо здійснення виплати страхового відшкодування у разі настання

страхового випадку, який стався в обумовлений договором страхування відрізок часу.

Судно – самохідна або несамохідна плавуча споруда, яка використовується для торговельних, приватних, спеціальних або інших цілей.

Суб'єкт оціночної діяльності – зареєстровані в установленому законодавством порядку фізичні особи – суб'єкти підприємницької діяльності, а також юридичні особи незалежно від їх організаційно – правової форми та форми власності, які здійснюють господарську діяльність, у складі яких працює хоча б один оцінювач та які отримали сертифікат суб'єкта оціночної діяльності відповідно до законодавства України.

Сюрвейер – експерт, який здійснює огляд суден та вантажів та дає висновок про їх стан, розмір пошкоджень при аваріях, морехідності судна і т. п.

Товарно-транспортна документація – комплект юридичних документів, на підставі яких здійснюють облік, приймання, передавання, перевезення, здавання вантажу та взаємні розрахунки між учасниками транспортного процесу.

Товарно-транспортна накладна – єдиний для всіх учасників транспортного процесу юридичний документ, що призначений для списання товарно-матеріальних цінностей, обліку на шляху їх переміщення, оприбуткування, складського, оперативного та бухгалтерського обліку, а також для розрахунків за перевезення вантажу та обліку виконаної роботи.

Упакування – це процес розміщення продукції в упаковці (тарі). Упаковка (тара) повинна відповідати державним стандартам.

Франшиза – частина збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно з договором страхування. Франшиза може бути безумовною або умовною. Величина франшизи визначається у відсотках від страхової суми або в абсолютній грошовій величині.

Безумовна франшиза вираховується при розрахунку суми страхового відшкодування при кожному та будь – якому страховому випадку.

Умовна франшиза не вираховується при розрахунку суми страхового відшкодування у разі, якщо розмір збитку перевищує величину умовної франшизи, яка встановлена договором страхування. Якщо розмір збитку дорівнює або менше величини умовної франшизи, яка встановлена договором страхування, виплата страхового відшкодування не здійснюється.

Фрахт – винагорода (компенсація), що сплачується за договорами перевезення, найму або піднайму судна або транспортного засобу (їх частин) для цілей:

перевезення вантажів та пасажирів морськими або повітряними суднами;

перевезення вантажів залізничним або автомобільним транспортом.

Чартер – договір між судовласником та фрахтувальником на оренду всього судна або його частини на певний строк або рейс. Можуть бути укладені рейсовий чартер, тайм-чартер, бербоут-чартер або їх різновиди.

1.2. Інші терміни та вирази використовуються у загальноприйнятому значенні, відповідно до чинного законодавства України та міжнародного законодавства в сфері перевезень вантажів та багажу.

2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

2.1. Ці Правила добровільного страхування вантажів та багажу (вантажобагажу), надалі за текстом – Правила, Правила страхування, визначають загальний порядок і умови укладання, виконання, внесення змін та припинення дії договорів добровільного страхування вантажів та багажу, надалі за текстом –

договори страхування.

2.2. На підставі цих Правил Страховик укладає договори страхування зі Страхувальниками (власниками вантажів, вантажовідправниками, вантажоодержувачами або іншими особами, які можуть зазнати збитків в результаті випадкової загибелі або пошкодження вантажу) за наявності у них заснованого на законі, договорі або інших правових підставах майнового інтересу до вантажу та (або) багажу, запропонованого до страхування.

2.3. За цими Правилами можуть бути застраховані тільки належно упаковані (відповідно до чинних нормативних актів) та підготовлені до перевезення вантажі або багаж, що перевозяться професійними перевізниками, які мають право на здійснення відповідної діяльності.

2.4. На підставі цих Правил можуть бути укладені договори страхування вантажів або багажу при експортно – імпорتنих, транзитних, внутрішніх, внутрішньоміських перевезеннях, а також при перевезеннях цінних вантажів.

2.5. Договори страхування укладаються на перевезення вантажів або багажу, що здійснюються наступними способами транспортування (перевезення):

2.5.1. наземне транспортування (перевезення):

- автомобільні перевезення;

- залізничні перевезення;

2.5.2. перевезення повітряним транспортом;

2.5.3. перевезення водним транспортом:

- морські перевезення;

- перевезення внутрішнім водним транспортом;

2.5.4. комбіноване (змішане, мультимодальне) перевезення - включає перевезення декількома видами транспорту, в тому числі транспортування трубопроводом, за одним товаророзпорядчим документом;

2.5.5. поштові відправлення.

2.6. За договором страхування, який укладено на підставі цих Правил, Страховик зобов'язується у разі настання страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або іншій особі, визначеній у договорі страхування, згідно з передбаченими договором страхування умовами, виключеннями і положеннями, а Страхувальник зобов'язується сплатити страховий платіж в зазначені у договорі страхування строки і виконувати інші умови договору страхування.

2.7. Договором страхування може бути передбачено, що ці Правила є невід'ємною частиною договору страхування вантажів та багажу, укладеного між Страховиком і Страхувальником.

3. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

3.1. Предметом договору страхування є майнові інтереси, що не суперечать закону, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням вантажем та багажем (вантажобагажем), який перевозиться будь-якими видами транспорту.

4. СТРАХОВІ РИЗИКИ

4.1. Страховими ризиками, на випадок настання яких здійснюється страхування за цими Правилами, є пошкодження, втрата, конструктивна повна загибель або повна загибель вантажу внаслідок випадковостей та небезпек перевезення.

4.2. Якщо договором страхування не передбачене інше, договір страхування може бути укладений на підставі однієї з нижченаведених умов страхового покриття, що обираються залежно від способу транспортування (перевезення) вантажу та інших факторів.

4.2.1. „З відповідальністю за всі ризики”

За договором страхування, укладеним за цією умовою, відшкодовуються:

4.2.1.1. збитки від загибелі, втрати або пошкодження всього вантажу або його частини, що відбулися внаслідок будь – яких подій, за винятком випадків, зазначених у пунктах 5.1.1 – 5.1.4 цих Правил та (або) інших виключень зі страхових випадків, передбачених цими Правилами та договором страхування;

4.2.1.2. витрати з загальної аварії, розподілені або призначені відповідно до договору перевезення (фрахтування) та (або) чинного законодавства та практики, викликані необхідністю або пов’язані з необхідністю уникнення загибелі (збитків) з будь-якої причини, за винятком випадків, зазначених у пунктах 5.1.1 – 5.1.4 цих Правил та (або) інших виключень зі страхових випадків, передбачених цими Правилами та договором страхування;

4.2.1.3. необхідні та доцільно здійснені витрати на рятування вантажу в частці вантажу та (або) фрахту, а також на запобігання, зменшення збитку та встановлення його розміру, якщо збиток відшкодовується за умовами договору страхування;

4.2.1.4. договором страхування може бути передбачено відшкодування частки відповідальності Страхувальника за договором перевезення, який включає в себе застереження «Про зіткнення з вини обох сторін», в межах страхової суми за договором страхування.

У випадку виникнення будь - яких претензій з боку судновласників за зазначеним застереженням Страхувальник зобов’язаний повідомити про це Страховика, який має право за власний рахунок захищати Страхувальника від таких претензій.

4.2.2. „З відповідальністю за окрему аварію”

За договором страхування, укладеним за цією умовою, відшкодовуються:

4.2.2.1. збитки від загибелі, втрати або пошкодження всього вантажу або його частини, що стались внаслідок:

а) пожежі або вибуху;

б) посадки судна на мілину, викидання на берег, затоплення, перекидання судна або випадку, коли судно тоне;

в) перекидання або сходу з рейок наземного транспортного засобу;

г) зіткнення або дотику (навалу) судна, ліхтера, баржі або іншого транспортного засобу з будь – яким зовнішнім об’єктом, за виключенням контакту з водою;

д) розвантаження вантажу в порту або в місці лиха в результаті аварії на судні;

е) землетрусу, виверження вулкану, удару блискавки;

4.2.2.2. збитки від загибелі, втрати або пошкодження всього вантажу або його частини, що стались внаслідок:

а) пожертвування при загальній аварії;

б) викидання вантажу за борт або змиву вантажу хвилею за борт;

в) протікання морської, озерної або річкової води в судно, ліхтер, баржу, трюм, інший транспортний засіб, контейнер, ліфтвап або місце зберігання вантажу;

4.2.2.3. збитки від повної загибелі цілого місця вантажу, що впало за борт або упущене в процесі навантаження на судно, ліхтер, баржу або інший транспортний засіб або в процесі вивантаження з нього;

4.2.2.4. витрати з загальної аварії, розподілені або призначені відповідно до договору перевезення (фрахтування) та (або) чинного законодавства та практики, викликані необхідністю або пов’язані з необхідністю уникнення загибелі (збитків) з будь-якої причини, за винятком випадків, зазначених у пунктах 5.1.1 – 5.1.4 цих Правил та (або) інших виключень зі страхових випадків, передбачених цими Правилами та договором страхування;

4.2.2.5. необхідні та доцільно здійснені витрати на рятування вантажу в частці вантажу та/або фрахту, а також на запобігання, зменшення збитку та встановлення його розміру, якщо збиток відшкодовується за умовами договору страхування;

4.2.2.6. договором страхування може бути передбачено відшкодування частки відповідальності Страхувальника за договором перевезення, який включає в себе застереження «Про зіткнення з вини обох сторін», в межах страхової суми за договором страхування.

У випадку виникнення будь - яких претензій з боку судновласників за зазначеним застереженням Страхувальник зобов'язаний повідомити про це Страховика, який має право за власний рахунок захищати Страхувальника від таких претензій.

4.2.3. „Без відповідальності за пошкодження крім випадків катастрофи”

За договором страхування, укладеним за цією умовою, відшкодовуються:

4.2.3.1. збитки від загибелі, втрати або пошкодження всього вантажу або його частини, що стались внаслідок:

- а) пожежі або вибуху;
- б) посадки судна на мілину, викидання на берег, затоплення, перекидання судна або випадку, коли судно тоне;
- в) перекидання або сходу з рейок наземного транспортного засобу;
- г) зіткнення або дотику (навалу) судна, ліхтера, баржі або іншого транспортного засобу з будь – яким зовнішнім об'єктом, за виключенням контакту з водою;

д) розвантаження вантажу в порту або в місці лиха в результаті аварії на судні;

4.2.3.2. збитки від загибелі, втрати або пошкодження всього вантажу або його частини, що стались внаслідок:

- а) пожертвування при загальній аварії;
- б) викидання вантажу за борт або змиву вантажу хвилею за борт;

4.2.3.3. витрати з загальної аварії, розподілені або призначені відповідно до договору перевезення (фрахтування) та (або) чинного законодавства та практики, викликані необхідністю або пов'язані з необхідністю уникнення загибелі (збитків) з будь-якої причини, за винятком випадків, зазначених у пунктах 5.1.1 – 5.1.4 цих Правил та (або) інших виключень зі страхових випадків, передбачених цими Правилами та договором страхування;

4.2.3.4. необхідні та доцільно здійснені витрати на рятування вантажу в частці вантажу та/або фрахту, а також на запобігання, зменшення збитку та встановлення його розміру, якщо збиток відшкодовується за умовами договору страхування;

4.2.3.5. договором страхування може бути передбачено відшкодування частки відповідальності Страхувальника за договором перевезення, який включає в себе застереження «Про зіткнення з вини обох сторін», в межах страхової суми за договором страхування.

У випадку виникнення будь - яких претензій з боку судновласників за зазначеним застереженням Страхувальник зобов'язаний повідомити про це Страховика, який має право за власний рахунок захищати Страхувальника від таких претензій.

4.3. При укладенні договору страхування на умовах, зазначених в пунктах 4.2.2 („З відповідальністю за окрему аварію”) або 4.2.3 („Без відповідальності за пошкодження крім випадків катастрофи”) цих Правил, за умови сплати додаткового страхового платежу в обсяг страхового покриття можуть бути включені ризики пошкодження, загибелі або втрати вантажу, які настали внаслідок таких випадковостей та небезпек перевезення:

4.3.1. аварійної посадки повітряного транспортного засобу, що перевозить вантаж;

4.3.2. дорожньо-транспортної пригоди з автомобільним транспортом;

4.3.3. пропажі безвісти транспортного засобу разом з застрахованим вантажем;

4.3.4. катастрофи з транспортним засобом або зіткнення транспортних засобів одне з одним;

4.3.5. падіння транспортного засобу або якого-небудь предмета на нього, короткого замикання струму, бою скла камінням або іншими предметами, що відлетіли з-під коліс інших транспортних засобів;

4.3.6. пошкодження судна кригою;

4.3.7. провалу або руйнування мостів, тоннелів;

4.3.8. заходів, спрямованих на гасіння пожежі, в тому числі дії диму або зігрівання, або заходів, спрямованих на рятування вантажу (транспортного засобу разом з вантажем);

4.3.9. стихійних явищ (буря, ураган, шторм, вихор, буран, смерч, град, злива, незвичайні для даної місцевості атмосферні опади, мороз, повінь, паводок, вихід підґрунтових вод, торнадо, тайфун, цунамі, селеві потоки, снігові обвали, зсув ґрунту, осідання ґрунту, гірські обвали, схід лавини, каменепад, тиск снігового шару та інші небезпечні стихійні та природні явища);

4.3.10. падіння літальних апаратів, їх уламків та об'єктів, що випали з них;

4.3.11. відпривання судна;

4.3.12. підмокання вантажу внаслідок дії атмосферних опадів;

4.3.13. випадковостей або інцидентів при навантаженні, перевантаженні, укладенні, розвантаженні вантажу та прийомі транспортним засобом палива;

4.3.14. викидання за борт палубного вантажу та змиття хвилиєю палубного вантажу або вантажу, що перевозиться на безпалубних судах - тільки для умов страхового покриття „Без відповідальності за пошкодження крім випадків катастрофи” зазначеного в пункті 4.3.3 цих Правил;

4.3.15. знецінювання вантажу внаслідок забруднення або псування тари при цілісності зовнішнього упакування;

4.3.16. недоставляння всього або частини вантажу (цілих вантажних місць);

4.3.17. протиправних дій третіх осіб (ПДТО), а саме:

4.3.17.1. викрадення всього або частини вантажу (цілих вантажних місць) шляхом крадіжки зі зломом, грабежу, розбою;

4.3.17.2. навмисного пошкодження або знищення всього або частини вантажу (цілих вантажних місць) третіми особами, включаючи підпал;

4.3.17.3. викрадення всього або частини вантажу (цілих вантажних місць) з застосуванням шахрайських дій третіх осіб, у тому числі з використанням імені одержувача, його агента або митного органа, їх бланків, штампів та/або печаток, а також підроблених товаророзпорядчих та/або митних документів;

4.3.17.4. піратських дій;

4.3.17.5. баратрії;

4.3.18. інших випадковостей та небезпек перевезення, визначених при укладенні договору страхування.

У разі, якщо деякі або всі з зазначених в цьому пункті ризиків не включені в обсяг страхового покриття згідно з умовами договору страхування, укладеному на підставі цих Правил, ці ризики є виключеннями зі страхових випадків за таким договором страхування.

4.4. Договором страхування може бути передбачено відшкодування нижчезазначених витрат, пов'язаних зі страховим випадком:

4.4.1. витрат на розвантаження, переванатаження, тимчасове зберігання, а також додаткові витрати на продовження перевезення до пункту призначення, зазначеного в договорі страхування, що виникають внаслідок настання страхового випадку після початку дії договору страхування, за умови, що ці витрати були доцільні або здійснені за вказівкою Страховика;

4.4.2. витрат, пов'язаних з переміщенням або вивантаженням вантажу в порту відправлення, порту заходу або в місці сховища, коли пошкодження судна виявлено в порту відправлення або порту заходу за умови, що протягом рейсу не трапилося ніякого інциденту або іншої надзвичайної події, пов'язаної з таким пошкодженням, а також коли такі витрати було проведено виключно з метою переукладення вантажу через зміщення в процесі рейсу, якщо тільки таке переукладення не є необхідним заради загальної безпеки;

4.4.3. витрат, пов'язаних із приведенням пошкодженого вантажу в транспортабельний стан (переупаковка, відсортування, просушка тощо), якщо це економічно доцільно. Якщо витрати, пов'язані з приведенням пошкодженого вантажу в транспортабельний стан включають в себе витрати з вимушеного відхилення від рейса, що призводить до запобігання збитку, вони також підлягають відшкодуванню Страховиком;

4.4.4. витрат на розслідування причин та обставин події;

4.4.5. витрат на захист інтересів Страхувальника, в тому числі в судових та арбітражних органах, за наявності у Страховика чинної ліцензії на проведення добровільного страхування судових витрат;

4.4.6. всіх необхідних, доцільно проведених та документально підтверджених витрат Страхувальника з забезпечення можливості реалізації Страховиком прав вимоги до осіб, відповідальних за заподіяний збиток;

4.4.7. інших витрат, пов'язаних зі страховим випадком, за згодою сторін.

4.5. За умови сплати додаткового страхового платежу договором страхування може бути передбачено включення в обсяг страхового покриття наступних ризиків:

- військових ризиків, зазначених в пункті 5.1.3 цих Правил;
- страйкових ризиків, зазначених в пункті 5.1.4 цих Правил;
- терористичних ризиків, зазначених в пункті 5.1.5 цих Правил;
- ризиків радіоактивного зараження, хімічної, біологічної, біохімічної та електромагнітної зброї, зазначених в пункті 5.1.6 цих Правил;
- ризиків, пов'язаних з нелояльністю співробітників Страхувальника, зазначених в пункті 5.1.7 цих Правил.

При включенні в договір страхування ризиків, зазначених в пунктах 5.1.3 – 5.1.5 цих Правил, страховий захист за договором страхування починає діяти з моменту закінчення навантаження вантажів на морські/річкові/повітряні судна, діє протягом всього транспортування та закінчується в момент початку вивантаження першого вантажного місця з морського/ річкового/повітряного судна.

4.6. В договорі страхування можуть бути передбачені додаткові умови (застереження), зазначені в розділі 19 цих Правил, не обмежуючись наведеним в ньому переліком додаткових умов (застережень), згідно з якими можуть бути розширені або обмежені умови договору страхування.

4.7. За згодою сторін договір страхування може бути укладений на наступних умовах:

4.7.1. Застереження Інститута Лондонських Страховиків зі страхування вантажів (А), CL.252, зазначені в додатку 1 до цих Правил;

4.7.2. Застереження Інститута Лондонських Страховиків зі страхування вантажів (В), CL.253, зазначені в додатку 2 до цих Правил;

4.7.3. Застереження Інститута Лондонських Страховиків зі страхування вантажів (С), CL.254, зазначені в додатку 3 до цих Правил.

4.8. Страховим випадком є подія, передбачена договором страхування та включена в обсяг страхового покриття згідно з умовами цих Правил, яка відбулась в період дії договору страхування, призвела до пошкодження, загибелі або втрати вантажу, підтверджена документально відповідно до умов цих Правил та договору страхування, та з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування.

5. ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ. ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

5.1. За цими Правилами виключаються зі страхових випадків та не покриваються страхуванням нижчезазначені події.

5.1.1. Загальні виключення

Не покриваються страхуванням та не відшкодовуються збитки, які завдано вантажу внаслідок:

а) умислу або необережності Страхувальника, Вигодонабувача, їх працівників, представників або осіб, які діяли за їх дорученням;

б) звичайного витоку, звичайної втрати ваги, об'єму або природного зносу застрахованого вантажу;

в) незабезпечення вантажу достатнім або відповідним упакуванням або неправильної підготовки вантажу до перевезення. У цьому виключенні під «упакуванням» слід розуміти також укладання в контейнер, але тільки в тих випадках, коли таке укладання здійснюється до набуття чинності договору страхування, самим Страхувальником або його працівниками;

г) внутрішніх якостей, природних властивостей або дефектів застрахованого вантажу;

д) безпосередньої затримки доставки, навіть якщо подія, в результаті якої відбулась затримка, покривається страхуванням (за винятком витрат за загальною аварією);

е) неплатоспроможності або невиконання зобов'язань, в тому числі фінансових зобов'язань, власниками, керуючими, фрахтувальниками або операторами судна;

ж) застосування будь – якої військової зброї, принцип дії якої заснований на реакції атомного або ядерного розподілу та/або синтезу, а також інших подібних реакцій, які викликають радіоактивне випромінювання.

5.1.2. Виключення, пов'язані з немореходністю або непридатністю транспортного засобу

5.1.2.1. Не покриваються страхуванням та не відшкодовуються збитки, які завдано вантажу внаслідок:

а) немореходністю судна або підвізного транспортного засобу;

б) непридатністю судна, підвізного транспортного засобу, контейнера, ліфтану, підйомника або іншого транспортного засобу для безпечного транспортування застрахованого вантажу.

Ці застереження діють у тому випадку, коли Страхувальнику або його службовцям було відомо або повинно було бути відомо про таку немореходність, непридатність або несправність на момент початку навантаження застрахованого вантажу.

5.1.2.2. Страховик не відшкодовує збитки, які виникли в результаті порушення гарантії мореходності судна та його придатності або іншого транспортного засобу для доставки застрахованого вантажу до місця призначення, якщо Страхувальник, його працівники або особи, які діяли за його дорученням, винні у виникненні обставин, які призвели до немореходності та непридатності судна або іншого транспортного засобу, або їм було про це відомо.

5.1.3. Виключення військових ризиків

Якщо інше не передбачене договором страхування, не покриваються страхуванням та не відшкодовуються збитки, які завдано вантажу внаслідок:

а) війни, громадянської війни, революції, бунту, повстання, заколоту або цивільного безладдя, яке виникає в результаті зазначених подій або в результаті будь – якого ворожого акту воюючої сторони або проти неї, та наслідків цих подій;

б) реквізиції, захоплення, арешту, конфіскації, ув'язнення, заборони або затримки з застосуванням сили, (за винятком піратства) та їх наслідків або будь-яких

спроб таких дій, знищення вантажу на вимогу військової або цивільної влади;

в) пошкодження або знищення мінами, торпедами, бомбами та іншими видами військової зброї, вплив яких на предмет договору страхування має випадковий характер;

5.1.4. Виключення страйкових ризиків

Якщо інше не передбачене договором страхування, не покриваються страхуванням та не відшкодовуються збитки, які завдано вантажу внаслідок:

а) дій учасників страйків, локаутів або осіб, які беруть участь в бунтах або цивільних хвилюваннях;

б) страйків, локаутів, бунтів або цивільних хвилювань;

в) дій терористів або будь – яких інших осіб, які діють з політичних мотивів.

5.1.5. Виключення терористичних ризиків

Якщо інше не передбачене договором страхування, не покриваються страхуванням та не відшкодовуються будь-які збитки або витрати Страхувальника, що прямо або непрямо заподіяні або виникли внаслідок будь - яких нижчезазначених дій, незалежно від наявності яких-небудь інших причин або подій, що відбуваються в той самий час поза залежністю від їх послідовності:

а) війна, вторгнення, дії зовнішнього супротивника, воєнні дії (незалежно від факту оголошення війни), громадянська війна, повстання, революція, громадські заворушення в масштабі повстання, захоплення влади військовими, або

б) терористичний акт (у цьому випадку під терористичним актом розуміється акт, що включає в себе, але не обмежується використанням сили та насильства та/або погрози відносно будь-якої особи або групи осіб, здійснений поодиноці, від імені або у зв'язку з якою-небудь організацією (-ями) або урядом (-ами) за політичними, релігійними, ідеологічними або подібними причинами з метою впливу на який-небудь уряд та/або з метою залякування громадян якої-небудь країни або окремої групи цивільного суспільства);

За цими умовами страхуванням не покривається будь-який збиток, завданий застрахованому майну, або витрати Страхувальника, що прямо або непрямо заподіяні або виникли внаслідок яких - небудь дій з метою запобігання або припинення дій, зазначених у пунктах 5.1.5. а) і 5.1.5. б) або інших пов'язаних з ними протидій.

5.1.6. Виключення ризиків радіоактивного зараження, хімічної, біологічної, біохімічної та електромагнітної зброї

Умови цього пункту мають першорядне значення та превалюють над всіма положеннями інших умов, застережень та текстів, що суперечать їм.

Якщо інше не передбачене договором страхування, страхуванням не покривається та не відшкодовується шкода, збиток, відповідальність або витрати, що прямо або побічно виникають, викликані або збільшені в результаті дії:

а) іонізованої радіації або радіоактивного зараження від якого-небудь ядерного палива, ядерних відходів або від згоряння ядерного палива;

б) радіоактивних, токсичних, вибухових або будь - яких інших небезпечних властивостей або властивостей, що заражають, якої - небудь ядерної установки, реактора, іншого ядерного устаткування або ядерного компонента такого устаткування;

в) будь-якого знаряддя війни із застосуванням реакції атомного або ядерного розпаду та/або синтезу, якої-небудь іншої подібної реакції, дії радіоактивної сили або речовини;

г) радіоактивних, токсичних, вибухових або інших небезпечних речовин або речовин, що заражають, з радіоактивними властивостями. Виключення, зазначене в цьому пункті, не поширюється на радіоактивні ізотопи, відмінні від ядерного палива, коли такі ізотопи обробляються, транспортуються, зберігаються або використовуються з комерційною, сільськогосподарською, медичною, науковою або

з іншою аналогічною мирною метою;

д) будь-якої хімічної, біологічної, біохімічної або електромагнітної зброї.

5.1.7. Виключення ризиків, пов'язаних з нелояльністю працівників Страхувальника

Якщо інше не передбачене договором страхування, страхуванням не покриваються ризики загибелі, втрати та пошкодження вантажів, що сталися в результаті нелояльних дій працівників, представників Страхувальника, Вигодонабувача або осіб, які діяли за їх дорученням.

Ці виключення застосовуються тільки при страхуванні перевезень коштовного майна, а саме: готівки, монет, бланків строгої звітності, цінних паперів у документарній формі (облігації, сертифікати акцій, депозитні та ощадні сертифікати, векселі), дорогоцінних металів у будь-якій формі та виробів з них, дорогоцінних і напівкоштовних каменів і т.п., що здійснюються інкасаторськими службами банків, професійними перевізниками (інкасаторами) і залученими ними контрагентами.

5.1.8. Додаткові виключення зі страхових випадків

Договором страхування може бути передбачено, що не покриваються страхуванням та не відшкодовуються збитки, які завдано вантажу внаслідок:

а) недбалості Страхувальника, Вигодонабувача, їх представників або осіб, які діяли за їх дорученням, зокрема:

- якщо вантажовідправником було нечітко проставлено маркування на упакуванні окремих вантажних місць;

- відсутності чіткого зображення порядкових номерів та інших розпізнавальних знаків на окремих місцях;

б) порушення Страхувальником, Вигодонабувачем, їх працівниками, представниками або особами, які діяли за їх дорученням встановлених правил перевезення, пересилання або зберігання вантажів;

в) впливу звичайних коливань температури та вологості, трюмного повітря, звичайного просочування, звичайної усушки, утрушування, усадки, просипання, недоваги тощо, природного зносу застрахованого вантажу, звичайної потертості застрахованого вантажу або результатів тертя об перегородки, стойки та стінки транспортного засобу або інші предмети;

г) особливих фізико-хімічних властивостей, недоліків застрахованого вантажу, псування, корозії, гниття, бродіння, набування запахів, подряпин, рубцювання, відлущування фарбування, лакового покриття, емалі;

д) випадків, коли упакування, підготовка вантажу до перевезення або розвантаження виявилися з недоліками, недостатніми або непридатними для цього виду вантажу, в тому числі внаслідок:

- невиконанням правил навантаження, кріплення, розвантаження, розміщення, укладання, складування, порушення вимог до формування укрупнених вантажних місць;

- невідповідного упакування або закупорки вантажів (в тому числі внаслідок перевезення вантажів у контейнерах, вагонах, кузовах автомобілів, які були пошкоджені до завантаження в них застрахованих вантажів);

- застосування при навантажувально - розвантажувальних роботах несправного, непридатного для операцій з такими вантажами обладнання (включаючи портові крани), а також при виконанні технологічних вимог, що висувуються при навантажувально - розвантажувальних роботах з певними видами вантажів;

- навантаження на залізничну платформу, у піввагон, не покритий відповідним чином вагон або інший наземний транспортний засіб, у відкрите судно, на палубу або навантаження понад належне, якщо умовами перевезення передбачене інше, крім випадків, коли Страхувальники, Вигодонабувачі, їх працівники, представники або особи, які діють за їх дорученням, не знали про такого роду дії і не виконували

їх, тобто зазначені дії відбувалися без наміру з боку Страхувальника (Вигодонабувача);

е) пошкодження вантажу хробаками, гризунами, комахами, пліснявою та грибком, а також продуктами їхньої життєдіяльності;

є) падіжу тварин, птахів і нещасних випадків з ними;

ж) лому та бою скла, порцеляни, фаянсу, кераміки, мармуру та виробів з них, цегли всякого роду, жорн, точильних каменів, графітових тиглів, електродів та інших підвладних лому та бою предметів, якщо це не є прямим наслідком настання застрахованих ризиків;

з) вогню або вибуху внаслідок навантаження, перевезення та (або) зберігання (в тому числі в безпосередній близькості від застрахованого вантажу) матеріалів, предметів та речовин, небезпечних щодо вибуху або самозаймання, з відома Страхувальника, Вигодонабувача, їх працівників, представників або осіб, які діють за їх дорученням, але без відома Страховика;

и) недопостачання вантажу або його частини (недостачі вантажу) або невідповідності найменування вантажу, заявленого на страхування, при цілісності зовнішнього упакування, пломб, замків та печаток;

і) помилок конструкції та виготовлення застрахованого вантажу;

ї) помилок або недоліків (браку, дефекту) звичайного в торгівлі упакування;

й) порушення митних та інших офіційних норм, інструкцій з відвантаження або приписів перевізника, а також порушення виконання судового рішення або його примусового виконання;

к) уповільнення (затримки) в доставці вантажу та падіння цін на нього;

л) транспортування завідомо пошкоджених, неякісних вантажів та вантажів з пошкодженням упакуванням. Страховик відшкодовує збиток тільки тоді, коли пошкодження, що існувало до початку транспортування, не вплинуло на збиток, що наступив протягом транспортування;

м) різниці у методах зважування вантажу при перевалках і перевантаженнях;

н) зберігання застрахованого вантажу в непристосованих і непридатних для зберігання вантажів місцях, а також недотримання правил складування;

о) таємничого зникнення застрахованого вантажу, тобто внаслідок такої причини, час, обставини або місце настання якої невідомі;

п) несправного технічного стану повітряного або наземного транспортного засобу.

5.2. Договором страхування може бути передбачено, що Страховик не виплачує страхове відшкодування за збитками Страхувальника, що не відшкодовуються перевізником внаслідок обмеження його відповідальності відповідно до існуючих законодавчих норм і нормативів.

5.3. Страховик не виплачує страхове відшкодування, якщо збитки завдано вантажу в період зберігання вантажу на складі в очікуванні навантаження на транспортний засіб у пункті, зазначеному як пункт відправлення вантажу.

5.4. За договорами страхування, укладеними на підставі цих Правил, не відшкодовуються:

а) неотримані доходи внаслідок перерви у виробництві;

б) упущена вигода та будь-які інші непрямі збитки Страхувальника, крім тих випадків, коли за умовами страхування такі збитки підлягають відшкодуванню в порядку загальної аварії;

в) збитки внаслідок завдання шкоди третім особам під час перевезення вантажів, в тому числі небезпечних, або при загибелі (пошкодженні, пропажі) вантажу, що містить небезпечні компоненти.

5.5. За цими Правилами не приймаються на страхування та не відшкодовуються збитки, що виникли при перевезенні:

5.5.1. неналежно упакованих вантажів;

5.5.2. вантажів, заборонених до перевезення відповідно до норм і правил, встановлених законодавчими та нормативно - правовими актами в сфері перевезень;

5.5.3. вантажів, заборонених до поставки в країни/із країн, у відношенні яких введено ембарго на торгівлю або такі, що перебувають під економічними санкціями Організації об'єднаних націй.

5.6. Договором страхування можуть бути передбачені інші обмеження страхування та/або виключення зі страхових випадків.

6. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРІВ СТРАХОВИХ СУМ. СТРАХОВІ ТАРИФИ. ФРАНШИЗА

6.1. Страховою сумою (лімітом відповідальності / лімітом зобов'язань Страховика) є визначена договором страхування грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов договору страхування зобов'язаний здійснити виплату страхового відшкодування при настанні страхового випадку.

6.2. Страхова сума (ліміт відповідальності / ліміт зобов'язань Страховика) встановлюється відповідно до суми, заявленої Страхувальником (страхової вартості вантажу).

6.3. Якщо вартість вантажу не може бути підтверджена договором купівлі – продажу, рахунком-фактурою або іншими подібними документами, вона може визначатися:

6.3.1. на підставі висновку, зробленого суб'єктом оціночної діяльності, який має право на проведення відповідного дослідження;

6.3.2. за згодою сторін на підставі ринкової вартості такого вантажу або вартості аналогічного вантажу в пункті відправлення на момент початку дії договору страхування.

6.4. До страхової суми можуть бути також включені:

6.4.1. митні збори, підтверджені документально;

6.4.2. транспортні витрати, підтверджені документально;

6.4.3. вартість фрахту. Ліміт відповідальності (ліміт зобов'язань) Страховика за фрахтом встановлюється в сумі, заявленій Страхувальником, у межах його вартості, зазначеної у відповідних документах (рахунок-фактура, фрахт-реліз тощо). Страхова сума (ліміт відповідальності / ліміт зобов'язань Страховика) за фрахтом зазначається в договорі страхування окремо;

6.4.4. комісійні винагороди та (або) 5 – 10 % від вартості вантажу;

6.4.5. інші витрати, пов'язані з перевезенням вантажу, за згодою сторін.

6.5. При страхуванні вантажів, що перевозяться на умовах СІF та СІP відповідно до Міжнародних правил інтерпретації комерційних термінів (Правила Інкотермс 2000), страхова сума може встановлюватись в розмірі 110 % (ста десяти відсотків) від вартості вантажу та фрахту, зазначених в договорі купівлі – продажу.

6.6. Якщо договором страхування передбачено перевезення вантажу вроздріб (партіями), то в договорі страхування зазначається страхова сума за кожною частиною (партією) вантажу.

6.7. Якщо договір страхування передбачає перевезення вантажу вроздріб (партіям), але при цьому страхова сума (ліміт відповідальності / ліміт зобов'язань Страховика) визначена на весь вантаж у сукупності, то ліміт відповідальності / ліміт зобов'язань Страховика за кожною частиною (партією) вантажу дорівнює частині страхової суми, що припадає на кожну частину (партію) вантажу, виходячи з частки її вартості в загальній дійсній вартості вантажу.

6.8. Страхова сума (ліміт відповідальності / ліміт зобов'язань Страховика) може бути встановлена за окремим страховим випадком, групою страхових випадків, договором страхування в цілому.

6.9. Страхова сума може бути встановлена окремо за кожною застрахованою одиницею вантажу або сукупністю (партією, групою, категорією) вантажу.

6.9. За згодою сторін в договорі страхування страхова сума може бути встановлена:

6.9.1. за договором - при цьому страхова сума є сукупним лімітом відповідальності (лімітом зобов'язань) Страховика за всіма страховими випадками, які настали протягом всього строку дії договору страхування. Договір страхування припиняє свою дію з моменту виплати сумарного страхового відшкодування за декількома страховими випадками у розмірі, що дорівнює встановленій за договором страховій сумі, або з моменту виплати страхового відшкодування у разі викрадення, а також при повній конструктивній загибелі або повній загибелі застрахованого вантажу;

6.9.2. за кожним страховим випадком – при цьому страхова сума є лімітом відповідальності (лімітом зобов'язань) Страховика за кожним страховим випадком протягом всього строку дії договору страхування. Договір страхування припиняється з моменту виплати страхового відшкодування у разі викрадення, а також при повній конструктивній загибелі або повній загибелі застрахованого вантажу;

6.9.3. за першим страховим випадком - при цьому страхова сума є лімітом відповідальності (лімітом зобов'язань) Страховика за першим страховим випадком, який настав протягом дії договору страхування. Дія страхового захисту припиняється в момент безпосередньо після настання першого страхового випадку, дія договору страхування припиняється після виплати страхового відшкодування згідно з умовами договору за першим страховим випадком.

6.10. За заявою Страхувальника вантаж може бути застраховано на страхову суму, що становить частину його дійсної вартості. У разі, коли страхова сума становить певну частку вартості застрахованого вантажу, страхове відшкодування виплачується в такій же частці від визначених за страховим випадком збитків, якщо інше не передбачено умовами договору страхування.

6.11. У випадку, якщо на дату настання страхового випадку виявиться, що страхова сума, зазначена у договорі страхування, більше дійсної вартості застрахованого вантажу, договір страхування є чинним в тій частині страхової суми, що відповідає дійсній вартості вантажу.

6.12. Страхові суми (ліміти відповідальності / ліміти зобов'язань Страховика) при відшкодуванні витрат, пов'язаних зі страховим випадком, зазначених в пункті 4.4 цих Правил, встановлюються за згодою сторін.

6.13. Страхові тарифи обчислюються актуарно (математично) на підставі відповідної статистики настання страхових випадків. Базові страхові тарифи наведено в Додатку 4 до цих Правил.

6.14. Конкретний розмір страхового тарифу визначається при укладенні договору страхування за згодою сторін в залежності від наступних факторів:

- вартість вантажу;
- страхові ризики, включені в обсяг страхового покриття;
- категорія вантажу та його властивості;
- пора року перевезення;
- спосіб транспортування (перевезення);
- кількість та види перевантажень та перевалок;
- клас, вік та прапор судна;
- район плавання судна;
- дальність та маршрут перевезення;
- характер вантажу та місце його розташування на судні (на палубі або в трюмі);
- якість упакування;
- середня вартість відправки;

- умови в портах навантаження та розвантаження (використання ліхтерів тощо);
- технічний стан транспортних засобів;
- статистика збитковості за попередні періоди;
- інші фактори, що мають суттєве значення для оцінки страхового ризику.

6.15. Оплата страхового платежу здійснюється Страхувальником на підставі рахунку, виставленого Страховиком. Якщо договором страхування передбачена оплата страхового платежу частинами, то оплата страхового платежу Страхувальником здійснюється на підставі графіку оплати, передбаченого договором страхування, без надання Страховиком окремих рахунків.

6.16. Страхувальник згідно з укладеним договором страхування, має право вносити страхові платежі лише у грошовій одиниці України, а Страхувальник - нерезидент - у іноземній вільно конвертованій валюті або у грошовій одиниці України у випадках, передбачених чинним законодавством.

6.17. Договором страхування може бути передбачена умовна та (або) безумовна франшиза, розміри яких визначаються за згодою сторін при укладенні договору страхування залежно від категорії вантажу, який перевозиться, та страхових ризиків, включених в обсяг страхового покриття.

6.18. Як правило, франшиза встановлюється стосовно всіх збитків за одним страховим випадком. Якщо відбудеться декілька страхових випадків, франшиза буде вираховуватись з суми збитку за кожним страховим випадком.

6.19. Розмір франшизи може визначатись відповідно до норм природної втрати вантажу (витікання або просочування, природна втрата ваги та об'єму, звичайна потертість застрахованого вантажу та результати тертя об переборки, стінки та стійки транспортного засобу або інші предмети).

6.20. Якщо розмір франшизи узгоджений сторонами, але не визначено спосіб її обчислення, то за вибором Страхувальника франшиза розраховується:

- від вартості кожного вантажного місця (за неупакованими вантажами – кожної одиниці);
- від вартості кожної партії (серії, коносаменту);
- від вартості всього вантажу або вантажу, що знаходиться в трюмі або ліхтері.

7. СТРОК ТА МІСЦЕ (ТЕРИТОРІЯ) ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

7.1. Договір страхування вантажів може бути укладено на строк:

- а) одиничного (разового) перевезення;
- б) перевезення всього обсягу вантажів згідно з контрактом або договором постачання;
- в) перевезення певного обсягу вантажів протягом визначеного строку.

7.2. Договір страхування діє на території, у напрямку або в межах маршруту транспортування вантажу, зазначених в договорі страхування, за винятком зон військових конфліктів і народних заворушень, якщо інше не передбачене договором страхування.

7.3. Договір страхування набуває чинності з моменту внесення першого страхового платежу, якщо інше не передбачено договором страхування.

7.4. Страховий захист за договором страхування стосовно конкретного перевезення вантажу починає діяти в той момент, коли застрахований вантаж залишає склад або місце зберігання у пункті, зазначеному в договорі перевезення та договорі страхування, з метою негайного початку перевезення.

7.5. Страховий захист за договором страхування діє протягом перевезення, що проходить у звичайному порядку. Договором страхування може бути передбачено, що його дія поширюється на узгоджені зі Страховиком періоди:

- навантаження та/або розвантаження вантажу;
- на період тимчасового, попереднього, проміжного або кінцевого зберігання

вантажу до, після або між окремими етапами перевезення;

- перевантаження, перевалки, обробки вантажу, переупаковки, накопичування вантажу в порту, зберігання на складах в пунктах перевантажень та перевалок, очікування початку рейсу;

- експозиції, використання вантажу в суспільних заходах і виставках різного роду (у тому числі на період монтажу/демонтажу тощо).

7.6. Страхувальник за договором страхування припиняє дію стосовно конкретного перевезення залежно від того, яка подія відбудеться раніше, з моменту:

7.6.1. доставки вантажу на склад вантажоодержувача або інший кінцевий склад (місце зберігання) в пункті призначення, зазначеному в договорі перевезення та договорі страхування;

7.6.2. доставки вантажу на будь-який інший склад або будь-яке інше місце зберігання, що знаходиться в пункті, який передує пункту призначення, зазначеному в договорі перевезення та договорі страхування, або в самому пункті призначення, який буде обраний Страховальником з наступною метою:

а) зберігання застрахованого вантажу протягом періоду часу, що не вважається частиною перевезення, що проходить у звичайному порядку, або

б) зберігання застрахованого вантажу для наступного відвантаження споживачам або для безпосереднього відвантаження споживачам;

7.6.3. закінчення 30 днів після вивантаження застрахованого вантажу з транспортного засобу в пункті призначення при наземному транспортуванні або 60 днів після вивантаження застрахованого вантажу з морського судна в кінцевому порту розвантаження при морському перевезенні, якщо інші строки не передбачені в договорі страхування.

7.7. Якщо після вивантаження з морського судна або іншого транспортного засобу в кінцевому порту (пункті) розвантаження, але до закінчення строку дії договору страхування, застрахований вантаж повинен бути відправлений у пункт призначення, відмінний від зазначеного в договорі страхування, то договір страхування не поширюється на інші, не узгоджені в договорі страхування, маршрути перевезення.

7.8. Договір страхування припиняє дію (крім випадків, зазначених в пункті 7.9 цих Правил), якщо без попереднього узгодження зі Страховиком:

- змінюється територія (напрямок, маршрут) транспортування вантажу;

- відбудуться будь-які зміни в звичайному порядку перевезення;

- перевезення вантажу закінчиться не в тому порту (пункті) призначення, який був зазначений в договорі страхування, або перевезення закінчиться інакше, ніж зазначено у пункті 7.6 цих Правил.

При цьому Страховик не відшкодовує збитки, що настали внаслідок змін в зазначених обставинах.

7.9. Договір страхування продовжує діяти під час затримки вантажу в дорозі, будь-якого відхилення від маршруту перевезення, вимушеного розвантаження, повторного навантаження або перевантаження з причин, що перебувають поза контролем Страховальника, а також під час будь-якої зміни в перевезенні, що виникла у зв'язку з використанням власниками транспортних засобів або фрахтувальниками своїх прав за договором перевезення.

7.10. Якщо Страховальник повідомить Страховика про настання зазначених в пункті 7.8 цих Правил обставин та сплатить додатковий страховий платіж, якщо інше не передбачене договором страхування, договір страхування продовжує діяти:

7.10.1. до моменту продажу вантажу або доставки його у порт або пункт призначення, зазначений у договорі перевезення, або, якщо зі Страховиком не узгоджено інше, до закінчення 60 днів після прибуття застрахованого вантажу в такий порт або пункт (залежно від того, яка подія відбудеться раніше), або

7.10.2. якщо вантаж перевозиться протягом зазначених 60 днів (або будь-якого

іншого більш тривалого періоду, узгодженого зі Страховиком) у пункт призначення, зазначений у договорі перевезення, або в будь-який інший пункт призначення, до моменту припинення дії договору страхування згідно з пунктом 7.6 цих Правил.

7.11. Якщо після початку дії договору страхування Страхувальник змінює пункт призначення, договір страхування залишається чинним за умови, що Страхувальник негайно сповістить Страховика про таку зміну та сплатить додатковий страховий платіж, якщо інше не передбачено договором страхування.

7.12. При перевезеннях з проміжним зберіганням, дія договору страхування припиняється після закінчення строку проміжного зберігання, зазначеного в договорі страхування.

7.12.1. При проміжному зберіганні, що перевищує строки, зазначені в договорі страхування, дія договору страхування може бути поновлена з моменту внесення додаткового страхового платежу, якщо інше не передбачено договором страхування.

7.12.2. Дія договору страхування поновлюється з моменту, коли вантаж прийнятий до подальшого транспортування, умови якого зазначені в договорі страхування.

7.13. Якщо зазначені в пункті 7.12 цих Правил події відбуваються неодноразово протягом дії договору страхування, дія страхового захисту за договором страхування припиняється в кожному випадку, зазначеному в пункті 7.12 цих Правил.

7.14. Договором страхування може бути передбачено включення в обсяг страхового покриття ризиків, що виникають під час зберігання вантажу на складі (складські ризики) з урахуванням Додаткових умов (застереження) про страхування складських ризиків, зазначених в пункті 19.19 цих Правил.

7.15. Договором страхування може бути передбачено включення в обсяг страхового покриття ризиків, що виникають під час тимчасового зберігання вантажу з урахуванням Додаткових умов (застереження) про ризики під час тимчасового зберігання, зазначених в пункті 19.20 цих Правил.

7.16. Договором страхування може бути передбачено подовження строку відповідальності Страховика з урахуванням Додаткових умов (застереження) про строки зберігання, зазначених в пункті 19.21 цих Правил.

7.17. У разі, якщо складно визначити період перевезення (наприклад, при залізничних перевезеннях на великі відстані), договором страхування може бути передбачено встановлення часового ліміту дії страхового покриття на одне перевезення. Після його закінчення Страховик має право вимагати сплати додаткового страхового платежу або дія договору страхування припиняється.

8. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

8.1. Договір страхування укладається па підставі письмової заяви Страхувальника за встановленою Страховиком формою.

8.2. При укладенні договору страхування Страховик може вимагати, а Страхувальник зобов'язаний надати наступне:

8.2.1. інформацію про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику:

а) відомості про Страхувальника, Вигодонабувача, перевізника (експедитора) вантажу, їх адреси та іншу інформацію, запитану Страховиком;

б) найменування вантажу, його особливості, кількість вантажних місць та вагу;

в) докладний опис упакування відповідно до державних стандартів або технічних умов;

г) в залежності від виду транспорту та способу перевезення вантажу, зазначити:

- для залізничного транспорту: контейнери 20-, 40-футові, вагони (відкриті або закриті), відкриті платформи;

- для автотранспорту: тентований, металевий або відкритий кузов, платформа, контейнер на шасі тощо; його вантажопідйомність;

- для авіатранспорту: тип повітряного транспортного засобу, його власник, вантажопідйомність;

- для водного транспорту: клас судна (ліхтер, танкер, контейнеровоз тощо), клас реєстра (морський, річковий, самохідний чи ні), назва, рік побудови, тонаж, прапор судна, на палубі або в трюмі перевозиться вантаж;

д) спосіб завантаження в транспортний засіб та розміщення вантажу (у трюмі або на палубі, навалом, насипом, наливом тощо);

е) метод зважування та визначення об'єму вантажів, що перевозяться;

є) особливі умови щодо навантаження, перевезення та розвантаження вантажу;

ж) територію (напрямок, маршрут) перевезення вантажу, пункти відправлення та призначення вантажу, а також місця перевалок та перевантаження;

з) дату відправлення вантажу та строк перевезення, передбачуваний час зберігання в місцях перевантажень (перевалок);

і) номери та дати коносаментів, накладних та інших транспортних документів;

и) вартість вантажу, загальну суму об'єму перевезень;

й) необхідні умови страхування вантажу;

к) відомості про торговельний контракт (його копію);

л) наявність охорони та (або) супроводу вантажу, відомості про охорону та (або) супровід вантажу;

м) природне зменшення і нормативні втрати при транспортуванні.

н) іншу інформацію про обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, що відомі або повинні бути відомі Страхувальнику, та будь-яку інформацію, необхідну для укладення договору страхування;

8.2.2. документи, наявність яких передбачена для транспортування (перевезення) вантажу, зокрема:

а) договір про перевезення вантажів;

б) замовлення на перевезення вантажів;

в) товарно-транспортна документація тощо.

8.2.3. можливість огляду вантажів та складення їх опису за участю свого представника із пломбуванням, тавруванням або нанесенням інших оцінок на вагони, контейнери, цистерни і т.п., що не призводять до псування або втрати товарного виду вантажу або його упакування, а також можливість огляду транспортних засобів, які використовуються для перевезення,

8.2.4. інші відомості, запитані Страховиком.

8.3. Запитання Страховика, які включено в заяву на страхування, разом із відповідями Страхувальника становлять інформацію, що має істотне значення для укладення договору страхування і оцінки страхового ризику. Заява на страхування Страхувальника – юридичної особи повинна бути підписана матеріально відповідальними особами (керівником компанії та головним бухгалтером) з оригінальним відбитком печатки компанії. Підписана Страхувальником заява має юридичну силу незалежно від того, чиєю рукою або якими технічними засобами вона заповнена.

8.4. Подання заяви на страхування не зобов'язує жодну зі сторін укласти договір страхування.

8.5. Страхувальник несе відповідальність за правдивість інформації, яку він надає при укладенні договору страхування. У випадку надання заздалегідь неправдивої інформації, яка мала істотне значення для оцінки страхового ризику, Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування при настанні страхового випадку та достроково припинити договір страхування без дотримання встановленого місячного терміну попереднього повідомлення на підставі невиконання Страхувальником умов договору страхування.

8.6. На підставі даних, внесених в заяву на страхування, Страховик приймає рішення про укладання договору страхування. У разі укладання договору страхування заява Страхувальника стає невід'ємною частиною договору.

8.7. Договір страхування укладається між Страхувальником та Страховиком в письмовій формі. Факт укладання договору страхування може посвідчуватися страховим свідоцтвом (полісом, сертифікатом), що є формою договору страхування.

8.8. Зі Страхувальниками, які мають регулярні відвантаження (відправлення) вантажів протягом певного строку на схожих умовах, може бути укладений генеральний договір страхування певної групи або категорії вантажів.

В генеральному договорі страхування зазначаються:

- види вантажів;
- маршрути перевезень, види транспорту;
- приблизний графік поставок;
- плануємий річний оборот компанії;
- ліміти відповідальності (ліміти зобов'язань) Страховика за одним морським/річковим судном, літаком, автомобілем, складом, залізничним составом;
- агрегатний (загальний) ліміт відповідальності (ліміт зобов'язань) Страховика за всіма страховими випадками.

8.9. При цьому Страхувальник зобов'язаний повідомляти Страховика в порядку, передбаченому генеральним договором страхування, про кожну партію вантажу, яка підлягає страхуванню за генеральним договором страхування. Страхувальник не звільняється від цього обов'язку, навіть якщо він одержить відомості про відправлення вантажу після фактичної доставки вантажу в місце призначення в неушкоджену стані.

Страховик не несе відповідальності за вантаж, про який його не було повідомлено у встановленому генеральним договором страхування порядку, та не виплачує страхове відшкодування за страховими випадками, що сталися з таким вантажем.

8.10. Якщо Страхувальник несвоєчасно повідомив Страховика необхідні відомості, не повідомив їх зовсім або свідомо повідомив недостовірні відомості про вантаж, Страховик має право відмовитись від страхування за генеральним договором страхування. При цьому Страховик має право на одержання всієї суми страхового платежу, яку він мав би одержати у випадку сумлінного виконання Страхувальником своїх обов'язків за генеральним договором страхування.

8.11. Страховик може видавати страхові поліси (свідоцтва, сертифікати), які посвідчують прийняття на страхування зазначених в них партій вантажів за генеральним договором страхування. У випадку виникнення розбіжностей між відомостями та умовами, зазначеними в страховому полісі та генеральному договорі страхування, перевага надається страховому полісу.

8.12. При укладенні договору страхування Страхувальник і Страховик можуть домовитись про врахування та внесення в договір страхування додаткових умов (застережень), зазначених в розділі 19 цих Правил, не обмежуючи наведеним в ньому переліком додаткових умов (застережень).

8.13. При укладенні договору страхування Страхувальник і Страховик можуть домовитись про наступне:

8.13.1. включення в обсяг страхового покриття одного, декількох або всіх страхових ризиків, зазначених в пунктах 4.2 та 4.3 цих Правил;

8.13.3. виключення окремих положень цих Правил;

8.13.4. доповнення договору страхування умовами, відмінними від тих, які зазначені в цих Правилах, якщо такі доповнення не суперечать чинному законодавству та цим Правилам.

8.14. На письмову вимогу Страховика, а також на виконання вимог чинного законодавства України у сфері регулювання протидії та запобігання легалізації

доходів, отриманих злочинним шляхом, при укладенні договору страхування, сплаті страхового платежу або при здійсненні виплати страхового відшкодування та в інших випадках, передбачених чинним законодавством України, Страхувальник повинен надати Страховикові для ознайомлення та копіювання документи, що дозволяють ідентифікувати Страхувальника, а саме:

8.14.1. Якщо Страхувальник є юридичною особою – резидентом:

8.14.1.1. Нотаріально завірену або завірену підписом уповноваженої особи та печаткою Страхувальника копію свідоцтва про державну реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності;

8.14.1.2. Нотаріально завірену або завірену підписом уповноваженої особи та печаткою Страхувальника копію довідки про включення до Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України;

8.14.1.3. Нотаріально завірену або завірену підписом уповноваженої особи та печаткою Страхувальника копію статуту (зі всіма змінами та доповненнями до нього);

8.14.1.4. Завірені підписом уповноваженої особи та печаткою Страхувальника копії наказів про призначення керівника та головного бухгалтера;

8.14.1.5. Довідку із банку, в якому відкритий рахунок, з якого перераховується страховий платіж за Договором страхування або на який перераховується страхове відшкодування, у якій зазначені реквізити: повне найменування банку, місцезнаходження (адреса) банку, МФО банку, номер банківського рахунку. Або – довідку, видану головним бухгалтером Страхувальника, за підписом головного бухгалтера, з мокрою печаткою Страхувальника, у якій зазначені реквізити: повне найменування банку, місцезнаходження (адреса) банку, МФО банку, номер банківського рахунку, з якого перераховується страховий платіж або на який перераховується страхове відшкодування;

8.14.1.6. Лист Страхувальника, в якому зазначена інформація про його фактичне місцезнаходження (фактичну адресу);

8.14.2. Якщо Страхувальник є юридичною особою – нерезидентом:

8.14.2.1. Нотаріально завірену копію свідоцтва про державну реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності (реєстраційне посвідчення уповноваженого органу іноземної держави про реєстрацію відповідної юридичної особи) або копію легалізованого витягу з торговельного, банківського чи судового реєстру;

8.14.2.2. Довідку з банку, в якому відкритий рахунок, з якого перераховується страховий платіж за Договором страхування або на який перераховується страхове відшкодування, у якій зазначені такі реквізити: повна назва банку, місцезнаходження банку, МФО банку, номер банківського рахунку;

8.14.2.3. Нотаріально завірену або завірену підписом уповноваженої особи та печаткою Страхувальника копію статуту (зі всіма змінами та доповненнями до нього);

8.14.2.4. Лист Страхувальника, в якому зазначена інформація щодо уповноважених осіб Страхувальника, які мають право розпоряджатися рахунками та майном Страхувальника;

8.14.2.5. Лист Страхувальника, в якому зазначена інформація про його фактичне місцезнаходження (фактичну адресу);

8.14.3. Якщо Страхувальник є фізичною особою – резидентом:

8.14.3.1. Копію паспорта Страхувальника (всі сторінки);

8.14.3.2. Копію довідки з органів державної податкової служби про присвоєння ідентифікаційного номера згідно з Державним реєстром фізичних осіб – платників податків та інших обов'язкових платежів або серію та номер паспорта, в якому проставлено відмітку органів державної податкової служби про відмову від одержання ідентифікаційного номера;

8.14.3.3. Лист, в якому Страхувальник зазначає своє фактичне місце

проживання (місце перебування);

8.14.4. Якщо Страхувальник є фізичною особою – нерезидентом:

8.14.4.1. Копію паспорта (всі сторінки) або іншого документа, що посвідчує особу;

8.14.4.2. Дані про місце проживання або тимчасового перебування. У разі відсутності штампів реєстрації – копію сторінки паспорта з відміткою митного органу про останню дату перетину кордону України;

8.14.5. Якщо Страхувальник є фізичною особою – підприємцем, то він додатково повинен надати також копію свідоцтва про реєстрацію фізичної особи – підприємця та довідку з банку, в якому відкритий рахунок, з якого перераховується страховий платіж за Договором страхування або на який перераховується страхове відшкодування, у якій зазначені такі реквізити: повна назва банку, місцезнаходження банку, МФО банку, номер банківського рахунку (за наявності).

8.15. У випадку втрати страхового свідоцтва (поліса, сертифіката) та/або примірника договору страхування в період його дії, Страховик на підставі письмової заяви Страхувальника видає дублікат документа. Після цього втрачений примірник вважається недійсним, і виплати страхового відшкодування згідно з втраченим примірником не проводяться.

8.16. Якщо інше не передбачено договором страхування, всі заяви і повідомлення, передбачені договором страхування, будуть вважатися зробленими належним чином, тільки якщо вони здійснені у письмовій формі та надіслані рекомендованим листом, кур'єром, телеграфом, телефаксом, телетайпом, телексом або вручені особисто за зазначеними в ньому адресами сторін. Датою отримання таких повідомлень буде вважатися дата їх особистого вручення або дата, зазначена на поштовому штемпелі відділу зв'язку одержувача.

Договором страхування може бути передбачено здійснення зазначених заяв та повідомлень за телефоном з їх подальшим письмовим підтвердженням у визначеному в цьому пункті порядку.

8.17. При укладенні договору страхування вантажів можуть враховуватись стандарти та умови, прийняті в міжнародній практиці страхування вантажів.

9. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

9.1. Сторони договору страхування зобов'язуються взаємодіяти, дотримуючись принципу "найвищої довіри сторін", тобто сумлінно повідомляти одна одну про всі відомі або суттєві факти, що можуть вплинути на умови договору страхування, що укладається, оцінку страхового ризику, зміну страхового ризику та про обставини і причини настання страхового випадку (в тому числі комерційну інформацію, побутові подробиці, результати службових розслідувань тощо). При цьому сторони відповідають за розголошення без згоди іншої сторони відомостей, отриманих від неї.

9.2. Страхувальник має право:

9.2.1. отримувати від Страховика будь - яку інформацію, що стосується умов договору страхування;

9.2.2. при укладенні договору страхування призначити Вигодонабувача (фізичну або юридичну особу), який може зазнати збитків у результаті настання страхового випадку, для отримання страхового відшкодування, а також замінювати його до настання страхового випадку, якщо інше не передбачене договором страхування.

Вигодонабувачем не можуть бути призначені фрахтувальник, перевізник, експедитор вантажу, власник складу або інша особа, яка прийняла на себе відповідальність за збереження вантажу згідно з договором зі Страхувальником або

іншим документом (надалі за текстом – особа, відповідальна за вантаж).

9.2.3. передати третій особі договір страхування шляхом передавального надпису на ньому “Індосо”, що буде мати силу письмового повідомлення Страховика про припинення Страхувальником своїх повноважень за договором страхування та необхідність укладання на його основі нового договору страхування з особою, зазначеною в передавальному надписі, якщо інше не передбачено договором страхування;

9.2.4. при настанні страхового випадку одержати страхове відшкодування відповідно до умов цих Правил та договору страхування;

9.2.5. заявити про абандон в передбаченому чинним законодавством порядку при настанні страхового випадку;

9.2.6. з власної ініціативи замовляти проведення дослідження щодо причин, обставин настання страхового випадку та розміру збитків особою, яка має право на здійснення відповідної діяльності. Вартість витрат на проведення зазначеного дослідження відшкодовується Страховиком при виплаті страхового відшкодування, якщо з ним було узгоджено особу, яка його проводила, та Страховиком було прийняте рішення про необхідність проведення цього дослідження;

9.2.7. отримати дублікат договору страхування або страхового полісу (свідоцтва, сертифікату) у разі втрати оригіналу;

9.2.8. ініціювати внесення змін та/або доповнень до умов договору страхування;

9.2.9. достроково припинити дію договору страхування з письмовим повідомленням Страховика про причини прийняття такого рішення;

9.2.10. після отримання страхового відшкодування за згодою Страховика укласти додаткову угоду до договору страхування про відновлення відповідальності Страховика на суму виплаченого страхового відшкодування, сплативши додатковий страховий платіж.

9.3. Страховик має право:

9.3.1. перевіряти інформацію та документи, надані Страхувальником, а також виконання останнім умов договору страхування;

9.3.2. проводити огляд вантажів, щодо яких здійснюється страхування, та перевіряти відповідність транспортних засобів, на яких перевозяться вантаж, існуючим нормативним вимогам;

9.3.3. висувати Страхувальнику особливі вимоги щодо збереження вантажу, такі як наявність додаткового упакування, другого водія, здійснення перевезення вантажу тільки в світлий час доби, узгодження маршруту перевезення вантажу зі Страховиком та (або) державною автомобільною інспекцією та іншими уповноваженими органами. Узгодження маршруту обов'язкове для перевезення небезпечних вантажів, а також великогабаритних і великовагових вантажів;

9.3.4. вживати заходів, які не суперечать законодавству України, спрямованих на зменшення збитку, заподіяного внаслідок страхового випадку;

9.3.5. самостійно з'ясувати причини і обставини страхового випадку, а також визначати розмір збитку;

9.3.6. проводити огляд місця події, яка може бути визнана страховим випадком, фото- та відеозйомку;

9.3.7. робити запити про відомості, пов'язані зі страховим випадком, до компетентних органів, підприємств, установ і організацій, що володіють інформацією про обставини страхового випадку;

9.3.8. з власної ініціативи замовляти проведення дослідження щодо причин, обставин настання страхового випадку та розміру збитків особою, яка має право на здійснення відповідної діяльності. При цьому вартість послуг на проведення зазначеного дослідження оплачується Страховиком;

9.3.9. запитувати та одержувати від Страхувальника необхідну інформацію і

документи, що мають відношення до страхового випадку;

9.3.10. при отриманні від Страхувальника повідомлення про настання події, яка може бути визнана страховим випадком, Страховик має право:

9.3.10.1. за власним розсудом залучати або наймати сюрвейерів, суб'єктів оціночної діяльності, адвокатів та інших осіб, що мають право на здійснення відповідної діяльності, для розслідування обставин події, яка заявлена Страхувальником як страховий випадок, та визначення розміру збитку;

9.3.10.2. виступати від імені Страхувальника в судових і арбітражних інстанціях, про що сторони укладають письмову угоду;

9.3.10.3. надавати Страхувальнику розпорядження і рекомендації щодо зменшення розміру збитку та врегулювання претензій та проводити спільно зі Страхувальником розслідування обставин страхового випадку;

9.3.11. запитувати та одержувати від Страхувальника всю необхідну інформацію та документи, які підтверджують факт, причини та обставини настання страхового випадку та розмір збитків;

9.3.12. відмовити у виплаті страхового відшкодування або затримати виплату страхового відшкодування, якщо для цього виникнуть підстави, передбачені договором страхування, цими Правилами та/або чинним законодавством України;

9.3.13. якщо відповідно до умов договору страхування страховий платіж сплачується декількома частинами (внесками) - утримати при здійсненні виплати страхового відшкодування суму несплачених частин (внесків) страхового платежу;

9.3.14. при одержанні повідомлення від Страхувальника про зміну ступеню страхового ризику (збільшення ступеню страхового ризику) або інших суттєвих обставин переукласти договір страхування, внести в цей договір зміни, вимагати сплати додаткового страхового платежу або припинити його дію протягом п'яти робочих днів, якщо інший строк не передбачено договором страхування, з дня отримання Страховиком повідомлення про такі зміни, письмово сповістивши про це Страхувальника;

9.3.15. ініціювати внесення змін та/або доповнень до умов договору страхування;

9.3.16. достроково припинити дію договору страхування з письмовим повідомленням Страхувальника про причини прийняття такого рішення;

9.3.17. пред'явити до особи, що одержала страхове відшкодування, вимогу повернути отримане страхове відшкодування (повністю або частково), якщо протягом строків позовної давності, встановлених законодавством України, стануть відомі нові обставини настання страхового випадку, які позбавляють одержувача страхового відшкодування права на його отримання;

9.3.18. після виплати страхового відшкодування пред'явити вимогу щодо відшкодування збитку до осіб, відповідальних за заподіяння збитку;

9.3.19. відмовити Страхувальнику в укладенні договору страхування без пояснення причини відмови.

9.4. Будь-які дії Страховика щодо врегулювання наслідків події, що може бути визнана страховим випадком, здійснені згідно з пунктом 9.3.10 цих Правил, не означають визнання ним своєї відповідальності або зобов'язань щодо виплати страхового відшкодування за страховим випадком.

9.5. Страхувальник зобов'язаний:

9.5.1. при укладанні договору страхування надати Страховику інформацію про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, і надалі інформувати його про будь-яку зміну страхового ризику;

9.5.2. надавати Страховику за його вимогою бухгалтерську звітність, підписану матеріально відповідальними особами (керівником компанії та головним бухгалтером) з оригінальним відбитком печатки компанії, якщо попередній розрахунок страхового платежу здійснюється на основі даних, що прогнозуються

Страховальником, а остаточний розрахунок здійснюється за фактом виконаних перевезень вантажу;

9.5.3. своєчасно вносити страхові платежі;

9.5.4. надати перевізнику (експедитору) або іншій особі, яка відповідальна за вантаж, всі необхідні інструкції та інформацію щодо перевезення та зберігання вантажу та вимагати їх неухильного виконання, а також докладно ознайомити автоперевізника (водія) з маршрутом перевезення;

9.5.5. повідомити вантажоодержувачу певний (секретний) код, необхідний для передачі вантажу, якщо інше не передбачено умовами договору страхування та (або) договору перевезення;

9.5.6. виконувати всі встановлені законодавчими та (або) нормативними актами вимоги, а також зазначені в договорі страхування вимоги щодо дотримання заходів безпеки. Якщо Страховальник не буде виконувати вимоги, зазначені в цьому пункті, Страховик має право припинити дію договору страхування з моменту отримання повідомлення про таке невиконання або порушення на підставі невиконання Страховальником умов договору страхування;

9.5.7. негайно, не пізніше трьох діб з моменту виникнення, якщо інший строк не передбачено договором страхування, найбільш швидким з можливих засобів повідомити Страховика про всі істотні зміни в ризику, такі як:

а) затримка відправки вантажу, строк якої визначається в договорі страхування;

б) затримка закінчення перевезення застрахованого вантажу, строк якої визначається в договорі страхування;

в) відхилення від обумовленого у договорі маршруту перевезення або звичайного шляху перевезення, за винятком випадків, коли судно терпить лихо або надає допомогу;

г) зміна пунктів розвантаження, перевантаження, перевалки або призначення вантажу;

д) перевантаження на інше судно або транспортний засіб;

е) зміна способу відправки вантажу;

є) залишення вантажу на зимівлю, не передбачену договором страхування;

ж) залишення вантажу на більш довгий строк зберігання на складі, якщо це не передбачено умовами Договору;

з) перевезення вантажів ліхтерами або іншими підвізними засобами;

і) перевезення вантажів на палубі;

и) інші обставини, що впливають на зміну ступеня ризику.

Зміни, що виникли в ризику після укладання договору страхування та збільшують розмір ризику, надають Страховику право змінити умови страхування та вимагати сплати додаткового страхового платежу або припинити дію договору страхування. Зміни до договору страхування оформлюються в строк, передбачений в договорі страхування, але не пізніше п'яти робочих днів з дня отримання Страховиком повідомлення про зміни, що виникли в страховому ризику.

При цьому Страховальник зобов'язаний сплатити додатковий страховий платіж.

Якщо Страховальник не погодиться на зміну умов страхування або відмовиться від сплати додаткового страхового платежу, дія договору страхування припиняється з моменту настання змін у ризику.

9.5.8. змінити у разі необхідності обставини, що впливають на збільшення ступеню ризику або мають важливе значення для оцінки страхового ризику, за письмовою вимогою Страховика виконати дії з усунення цих обставин в строк, зазначений у вимозі;

9.5.9. повідомити Страховика про інші діючі договори страхування щодо цього предмету договору страхування.

Якщо Страховальник не повідомив Страховика про те, що предмет договору

страхування вже застрахований, новий договір страхування є нікчемним;

9.5.10. ставитись до застрахованого вантажу так, ніби він не є застрахованим;

9.5.11. повідомити Страховика про настання страхового випадку, в строк, передбачений умовами договору страхування;

9.5.12. вживати заходів щодо запобігання та зменшення збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку;

9.5.13. при настанні події, що може бути визнана страховим випадком, діяти згідно з умовами, визначеними у Розділі 10 цих Правил;

9.5.14. за вимогою Страховика надати йому повноваження вести від імені Страхувальника захист і представляти інтереси Страхувальника в судових і арбітражних органах, самостійно визначати порядок і процедуру врегулювання збитку;

9.5.15. надати Страховику для проведення виплати страхового відшкодування всі документи, необхідні для підтвердження факту, визначення причин, обставин настання страхового випадку, розміру збитків, а також інші документи, необхідні для виплати страхового відшкодування, протягом 180 (ста восьмидесяти) календарних днів з дня настання події, яка може бути визнана страховим випадком;

9.5.16. на вимогу Страховика передати йому пошкоджений вантаж, за який сплачена повна страхова сума;

9.5.17. дотримуватись конфіденційності у взаємовідносинах із Страховиком, не допускати передачі інформації, що є комерційною таємницею Страховика, іншим особам, за винятком випадків, передбачених законодавством України;

9.5.18. виконувати умови договору страхування.

9.5.19. На письмову вимогу Страховика, а також на виконання вимог чинного законодавством України у сфері регулювання протидії та запобігання легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом, при укладенні договору страхування, сплаті страхового платежу або при здійсненні виплати страхового відшкодування та в інших випадках, передбачених чинним законодавством України, надати Страховику для ознайомлення та копіювання документи, що дозволяють ідентифікувати Страхувальника та передбачені у пункті 8.14 цих Правил.

9.6. Страховик зобов'язаний:

9.6.1. ознайомити Страхувальника з умовами та правилами страхування;

9.6.2. протягом двох робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасної виплати страхового відшкодування;

9.6.3. після отримання від Страхувальника повідомлення про подію, яка може бути визнана страховим випадком, забезпечити проведення огляду пошкоджених транспортного засобу та (або) вантажу представником Страховика, аварійним комісаром, сюрвейером або іншою особою, уповноваженою Страховиком, якщо для цього є можливість та інше не передбачено договором страхування;

9.6.4. при настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування або аргументовано відмовити у виплаті страхового відшкодування після отримання від Страхувальника всіх документів, що підтверджують факт, причини, обставини настання страхового випадку та розмір збитку, у передбачений договором страхування строк.

Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення виплати страхового відшкодування шляхом сплати неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами договору страхування.

9.6.5. відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитку, якщо це передбачено умовами договору страхування;

9.6.6. повідомити в письмовій формі Страхувальника (Вигодонабувача) протягом 10 (десяти) робочих днів з дати отримання документів (частини

документів), що підтверджують факт, обставини, причини настання страхового випадку, розмір заподіяного внаслідок страхового випадку збитку та інших документів, передбачених цими Правилами та договором страхування та необхідних для виплати страхового відшкодування, про причини продовження строку розгляду документів та не прийняття Страховиком рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування;

9.6.7. повідомити Страхувальника в письмовій формі про причини припинення розгляду справи про виплату страхового відшкодування (врегулювання збитку), а також про необхідність надання документів, що підтверджують факт, обставини, причини настання страхового випадку, розмір заподіяного внаслідок страхового випадку збитку та інші документи, передбачені договором страхування та необхідні для виплати страхового відшкодування, у разі невиконання Страхувальником умови договору страхування стосовно надання Страховику протягом 180 (ста вісімдесяти) календарних днів з дня настання страхової події всіх документів, необхідних для проведення виплати страхового відшкодування;

9.6.8. за заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик або збільшення вартості вантажу, протягом п'яти робочих днів, якщо інший строк не передбачено договором страхування, переукласти договір страхування або внести в нього зміни;

9.6.9. тримати в таємниці відомості про Страхувальника та його майновий стан, за винятком випадків, передбачених чинним законодавством України;

9.6.10. виконувати умови договору страхування.

9.7. Умовами договору страхування можуть бути передбачені також інші права та обов'язки Страховика та Страхувальника, які не суперечать чинному законодавству України.

10. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА У РАЗІ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

10.1. При виникненні обґрунтованої підозри стосовно наявності збитку, завданого вантажу, або настанні події, яку може бути визнано страховим випадком за умовами цих Правил та договору страхування, Страхувальник або його представник зобов'язаний негайно разом з представником перевізника, експедитора, власника складу або іншої особи, відповідальної за вантаж, оглянути упаковку вантажу (контейнер) та (або) транспортний засіб, на якому перевозиться вантаж.

10.2. Якщо упаковання, контейнер або вантаж пошкоджено, або на контейнері (інший упаковці) або транспортному засобі пошкоджено або порушено цілісність замків, пломб, печаток, а також, якщо вони відсутні або замінені іншими, не зазначеними в вантажосупровідних та товарно-транспортних документах, Страхувальник або його представник зобов'язаний негайно, зі всією розумною поспішністю:

10.2.1. зробити відповідний запис з описом збитку в акті прийому - здачі вантажу, накладній, інших вантажосупроводжувальних та товарно-транспортних документах, зазначивши при цьому імовірний розмір збитку;

10.2.2. не підписувати акт прийому – здачі вантажу або інший документ, що підтверджує прийом вантажу від перевізника або вантажовідправника, без зазначення в ньому виявлених пошкоджень або порушень;

10.2.3. вживати всіх можливих заходів щодо врятування вантажу, запобігання та зменшення збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку, та усунення причин, що сприяють виникненню додаткових збитків;

10.2.4. повідомити про подію, яка може бути визнана страховим випадком, відповідним компетентним державним органам та забезпечити оформлення документів стосовно цієї події;

10.2.5. не пізніше однієї доби, якщо інший строк не передбачено договором

страхування, найбільш швидким з можливих засобів повідомити Страховика про подію, яка сталася з застрахованим вантажем та може бути визнана страховим випадком, з наступним (протягом 10 робочих днів) письмовим підтвердженням про подію;

10.2.6. зберегти до прибуття Страховика або його уповноваженого представника та пред'явити пошкодженій вантаж або залишки від нього в тому стані, в якому він перебував після події, не змінювати розташування та упаковку вантажу, зберегти всі пошкоджені або замінені замки та пломби. Зміна картини події припустима тільки в разі виконання письмових вказівок державних органів, вжиття заходів щодо врятування вантажу, додержання правил безпеки, зменшення розміру збитку, запобігання додатковому збитку, рятування або надання допомоги потерпілим особам;

10.2.7. забезпечити представнику Страховика можливість безперешкодного огляду пошкодженого вантажу, з'ясування причин та обставин настання страхового випадку, розміру збитку, а також забезпечити участь представника Страховика в будь-яких комісіях, створюваних для встановлення причин та обставин страхового випадку та визначення розміру збитку;

10.2.8. скласти комерційний акт, в якому зазначити такі відомості:

- невідповідність між фактичним найменуванням, вагою та кількістю вантажних місць на момент огляду та відомостями, зазначеними в перевізних документах;

- детальний опис пошкодження вантажу;

- виявлення наявності вантажу без документів;

- наявність документів за відсутності вантажу;

- інші суттєві відомості щодо збитку, завданого вантажу.

Комерційний акт повинен бути складений одразу після виявлення збитку або після виконання обов'язків з рятування вантажу, зменшення збитку або запобігання додатковому збитку.

Комерційний акт повинен бути підписний Страхувальником або його представником, та особою, відповідальною за вантаж (її представником).

В разі відмови перевізника, експедитора, власника складу або його представника підписати комерційний акт, Страхувальник повинен скласти окремий документ в довільній формі, в якому зазначити причини відмови та вимагати його підписання особою, відповідальною за вантаж (її представником).

Комерційний акт є підставою для пред'явлення претензії (позову) до особи, відповідальної за вантаж (її представником).

10.2.9. вжити заходів щодо одержання відповідних документів, що підтверджують настання події, що може бути визнана страховим випадком, від уповноважених державних установ країни, в якій сталась подія;

10.2.10. надати Страховику всі письмові документи, листи і судові рішення, що стосуються події, яка може бути визнана страховим випадком;

10.2.11. надавати Страховику за його вимогою інформацію і допомогу, яку Страховик вважає необхідною;

10.2.12. надати Страховику (його представнику), аварійному комісару або сюрвейеру всі необхідні повноваження та можливості для проведення самостійного розслідування події, що може бути визнана страховим випадком;

10.2.13. здійснити дії, необхідні для реалізації Страховиком прав вимоги до осіб, відповідальних за завдані збитки:

10.2.13.1. направити письмову вимогу до осіб, відповідальних за заподіяні збитки, щодо визнання ними свого обов'язку відшкодувати збитки, а також одержати від компетентних органів відповідні документи, які містять інформацію про підстави пред'явлення претензії до цих осіб;

10.2.13.2. виконати всі формальності та здійснити дії, необхідні для

документального закріплення та реалізації прав вимоги до осіб, відповідальних за завдані збитки;

10.2.13.3. повідомити Страховика всі відомості, передати йому всі документи і речові докази для реалізації прав вимоги до осіб, відповідальних за завдані збитки.

10.3. В договорі страхування може бути частково змінено порядок та перелік дій Страхувальника у разі настання страхового випадку.

10.4. Страховик та його представники мають право приймати участь в рятуванні та збереженні застрахованого вантажу та здійснювати для цього необхідні дії. Однак дії Страховика та його представників з рятування та збереження вантажу не означають визнання права Страхувальника на одержання страхового відшкодування.

10.5. Якщо при прийманні вантажу вантажоодержувач письмово не заявив вантажовідправнику або перевізнику (експедитору) про недостачу або пошкодження вантажу, вважається, що він одержав непошкоджений вантаж в повному обсязі відповідно до умов договору перевезення. Якщо недостачу або пошкодження вантажу неможливо було виявити при звичайному способі прийняття вантажу, відповідна заява повинна бути зроблена протягом трьох днів з дня одержання вантажу, якщо інше не передбачено договором страхування. Якщо вантажоодержувач не зробить такої заяви у встановлений строк, це буде підставою для відхилення Страховиком претензій Страхувальника щодо відшкодування збитків внаслідок недостачі або пошкодження застрахованого вантажу.

10.6. Якщо з поважних причин Страхувальник або його представник не мали можливості повідомити Страховика про настання події, яка може бути визнана страховим випадком, це має бути підтверджено документально.

11. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ І РОЗМІР ЗБИТКУ

11.1. В залежності від категорії вантажу, способу транспортування, застрахованих ризиків та інших факторів, в договорі страхування зазначається конкретний перелік документів, які Страхувальник (Вигодонабувач) повинен надати Страховику для підтвердження настання страхового випадку та розміру збитків.

11.1.1. Для підтвердження факту, причин, обставин настання страхового випадку та розміру збитків Страхувальник (Вигодонабувач) надає Страховику відповідні документи, зазначені у договорі страхування, зокрема:

11.1.1.1. документи компетентних органів, що підтверджують факт, причини та обставини настання страхового випадку в залежності від його характеру:

а) якщо збиток завдано внаслідок стихійного явища - довідки компетентного державного органу (Міністерства надзвичайних ситуацій, Державної гідрометеорологічної служби України, закордонних метеорологічних служб тощо) із зазначенням місця та часу настання стихійного явища, на випадок настання якого проводилось страхування та в результаті якого завдано збиток;

б) якщо страховий випадок стався під час перевезення вантажу морським або річковим транспортом - морський протест, випуску із судового журналу, випуску із журналу машинного відділення, радіожурнал, акт про аварію, акти, що встановлюють розміри аварії окремо за судном та за вантажем, та інші документи, які звичайно оформляються при аварії на судні у відкритому морі або в порту.

При наявності загальної аварії крім зазначених в цьому пункті документів Страхувальник повинен також надати диспашу (диспашний розрахунок), аварійні підписки всіх сторін, оригінали рахунків на здійснені витрати, копію контракта на рятування, якщо це мало місце, копії актів огляду судна та (або) вантажу сюрвейерами або іншими особами, які мають право на здійснення відповідного дослідження, відомості про вартість судна та вантажу в момент закінчення рейсу,

відомості про ремонт судна, здійсненого після аварії, копії чартерів та коносаментів та інші документи, що звичайно оформлюються або необхідні в таких випадках.

в) якщо страховий випадок стався при перевезенні автомобільним або залізничним транспортом - довідки компетентних органів про дорожньо-транспортну пригоду або пригоду на залізничному транспорті із зазначенням місця, часу та обставин настання події, а також копії матеріалів розслідування обставин пригоди або довідки комісії щодо розслідування пригоди (аналогічних органів, що займаються такими розслідуваннями);

г) якщо страховий випадок стався внаслідок перевезення вантажу повітряним транспортом - копії матеріалів розслідування повітряної пригоди або довідки комісії з розслідування повітряної пригоди (аналогічних органів, що займаються такими розслідуваннями) із зазначенням місця, часу та обставин події, на випадок настання якої проводилась страхування;

д) якщо причиною збитку є крадіжка або інші протиправні дії третіх осіб, включаючи баратрію - довідку про відкриття карної справи з компетентних органів (інші документи, що застосовуються в подібних випадках, складені за законами та звичаями тієї місцевості, де мала місце або виявлена подія);

е) у випадку пропажі судна або іншого транспортного засобу безвісти - достовірні свідчення про час виходу судна в плавання з порта відправлення (іншого транспортного засобу з пункту відправлення), а також про його неприбуття в місце призначення в строк, встановлений чинним законодавством для визнання судна (іншого транспортного засобу) таким, що зникло безвісти;

є) у випадку захоплення транспортного засобу разом з вантажем - достовірні свідчення про час виходу транспортного засобу з вантажем з пункту відправлення та підтвердження факту його захоплення;

ж) якщо страховий випадок стався при проведенні навантажувально-розвантажувальних робіт – документи, одержані від особи, що здійснювала або відповідала за проведення навантажувально-розвантажувальних робіт (адміністрації порту, аеропорту, залізничної станції, вантажної автостанції або перевізника);

з) якщо страховий випадок стався в період зберігання застрахованого вантажу на складі (в зазначеному в договорі страхування місці зберігання) – документи, одержані від адміністрації складу (власника місця зберігання);

і) якщо збиток завдано внаслідок пожежі - документи, отримані від органів державного пожежного нагляду;

й) інші документи, що підтверджують факт, причини та обставини настання страхового випадку;

11.1.1.2. документи, що підтверджують розмір збитків:

а) документи, зміст яких підтверджує право Страхувальника (Вигодонабувача) розпоряджатись вантажем - коносаменти, торгові контракти, договори купівлі-продажу, фактури та рахунки, контракт (договір) на поставку вантажу, товарно-транспортні накладні, специфікації, інші перевізні та товарноспроводжувальні документи; при страхуванні фрахту – чартер-партії та коносаменти;

б) документи, що підтверджують вартість застрахованого вантажу на момент укладання договору страхування (початок здійснення перевезення);

в) якщо в страхову суму були включені витрати, сплачені авансом (фрахт, плата за перевезення, митні витрати тощо) - документи, що підтверджують понесені витрати;

г) акт огляду вантажу до його відправлення (якщо такий огляд проводиться);

д) перелік загиблого, пошкодженого або втраченого вантажу (звіт Страхувальника/перевізника/експедитора/власника складу про подію);

е) висновок, зроблений аварійним комісаром, сюрвейером, суб'єктом оціночної діяльності або іншою особою, яка має право на проведення відповідного дослідження, що підтверджує розмір заподіяних збитків, якщо Страховиком було

прийняте рішення про проведення відповідного дослідження та узгоджено особою, яка його проводила;

- є) комерційний акт;
- ж) акти огляду та оцінки вантажу аварійним комісаром (аварійний сертифікат);
- з) рахунки про оплату збитків;
- і) документи, що підтверджують здійснені витрати;
- й) інші документи, що підтверджують розмір збитку.

11.1.1.3. Для забезпечення реалізації прав вимоги до осіб, відповідальних за заподіяний збиток, Страхувальник зобов'язаний надати такі документи:

- а) претензійну переписку з перевізником, експедитором вантажу, власником складу або іншою особою, яка прийняла на себе відповідальність за збереження вантажу згідно з договором, укладеним зі Страхувальником, або іншим документом;
- б) у разі зіткнення з іншими транспортними засобами - відомості про транспортні засоби, осіб, яким належать ці транспортні засоби, а також відомості про договори страхування, укладені щодо цих транспортних засобів;
- в) відомості про інших учасників події, які можуть бути визнані винними у завданні збитків.

11.2. Страховик має право вимагати від Страхувальника надати інші документи, які необхідні для встановлення факту, причин та обставин настання страхового випадку та розміру збитку, та документи, необхідні для проведення виплати страхового відшкодування, включаючи фото- та відеодокументи (за їх наявності).

12. ПОРЯДОК ТА УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

12.1. Виплата страхового відшкодування здійснюється відповідно до умов договору страхування на підставі письмової заяви Страхувальника (Вигодонабувача) про виплату страхового відшкодування та страхового акта, який складається Страховиком або уповноваженою ним особою у формі, що визначається Страховиком.

12.2. Для складення страхового акту та виплати страхового відшкодування Страхувальник (Вигодонабувач) повинен надати Страховику протягом 180 (ста восьмидесяти) календарних днів з дня настання страхового випадку, якщо інший строк не встановлено в договорі страхування, такі документи:

- 1) заяву про виплату страхового відшкодування;
- 2) договір страхування та страхове свідоцтво (поліс, сертифікат), якщо таке було видане Страховиком;
- 3) документи, які підтверджують майновий інтерес одержувача страхового відшкодування (Страхувальника або Вигодонабувача) у застрахованому вантажі: коносаменти, залізничні накладні та інші документи (в тому числі перевізні), фактури та рахунки, при страхуванні фрахту – чартер-партії та коносаменти;
- 4) документи, які підтверджують факт, причини та обставини настання страхового випадку та розмір збитків згідно з розділом 11 цих Правил;
- 5) документи, що підтверджують особу одержувача страхового відшкодування – фізичної особи (паспорт, військовий квиток, свідоцтво про реєстрацію приватного підприємця тощо);
- 6) документи, необхідні для проведення виплати страхового відшкодування фізичній особі (довідка про присвоєння індивідуального податкового номера, реквізити рахунку в банку та інші);
- 7) у випадку, якщо Страхувальник – фізична особа або представник Страхувальника не мав фізичної можливості вчасно направити повідомлення про настання страхового випадку, наприклад, внаслідок заподіяння шкоди його життю

або здоров'ю під час настання страхового випадку, документ відповідного компетентного органу (медичного закладу), що підтверджує такий стан;

8) інші документи за письмовим запитом Страховика щодо факту настання, обставин, причини страхового випадку, обсягу понесених збитків, а також майнового інтересу особи, що є одержувачем страхового відшкодування.

12.3. На письмову вимогу Страховика, а також на виконання вимог чинного законодавством України у сфері регулювання протидії та запобігання легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом, при здійсненні виплати страхового відшкодування, надати Страховикові для ознайомлення та копіювання документи, що дозволяють ідентифікувати Страхувальника та передбачені у пункті 8.14 цих Правил.

12.4. Документи, необхідні для здійснення виплати страхового відшкодування, надаються Страховику у формі: оригіналів, нотаріально засвідчених копій, простих копій, за умови надання Страховикові можливості звірення копій цих документів з їх оригіналами.

12.5. Якщо документи, необхідні для здійснення виплати страхового відшкодування, надані в неповному обсязі та (або) в неналежній формі, або оформлені з порушенням існуючих норм (відсутні номер, дата, штамп, є виправлення тексту і т.п.), виплата страхового відшкодування не здійснюється до усунення (виправлення) цих недоліків. Про наявність таких невідповідностей, порушень Страховик повідомляє Страхувальнику в письмовій формі протягом десяти робочих днів з дати отримання таких документів.

12.6. При морському перевезенні вантажів Страхувальник може заявити Страховику про відмову від своїх прав на все застраховане майно (абандон) і отримати повну страхову суму з вирахуванням франшизи, встановленої в договорі страхування, у випадках:

1) пропажі судна безвісти разом з вантажем;

2) економічної недоцільності відновлювального ремонту застрахованого вантажу (повна конструктива загибель) або доставки застрахованого вантажу в місце призначення;

3) захоплення судна, застрахованого від такої небезпеки, якщо захоплення триває більше двох місяців.

12.7. Заява про абандон повинна бути зроблена Страховику протягом шести місяців з моменту настання страхового випадку. Із закінченням шестимісячного строку Страхувальник втрачає право на абандон, але може вимагати відшкодування збитків на загальних підставах. Заява про абандон не може бути зроблена Страхувальником умовно і не може бути взята назад.

12.8. Згода Страховика на абандон не звільняє Страхувальника від обов'язку вжити всіх можливих заходів щодо запобігання та зменшення розміру збитку.

12.9. У випадку, якщо сторони досягнуть згоди щодо абандона на застрахований вантаж, право власності на нього переходить до Страховика після виплати страхового відшкодування.

12.10. Якщо після виплати страхового відшкодування з'ясується, що судно не загинуло, або захоплене судно або вантаж будуть звільнені, Страховик може вимагати, щоб Страхувальник, залишивши собі майно (вступивши в права володіння майном), повернув отримане страхове відшкодування, за винятком відшкодування часткового збитку, якщо Страхувальник його зазнав.

12.11. У випадку **пошкодження всього вантажу або частини вантажу (цілих вантажних місць)** страхове відшкодування визначається за одним з нижченаведених варіантів:

12.11.1. у розмірі вартості витрат на відновлювальний ремонт пошкодженого вантажу, необхідного для приведення його в стан, в якому воно перебувало безпосередньо перед настанням страхового випадку, але не більше страхової суми.

До витрат на відновлювальний ремонт відносяться:

- а) витрати на матеріали і запасні частини, необхідні для відновлення;
- б) витрати на оплату відновлювальних робіт з ремонту (відновлення);
- в) витрати на доставку матеріалів для відновлення та інші витрати, необхідні для відновлення пошкодженого вантажу до стану, в якому він перебував безпосередньо перед настанням страхового випадку.

До витрат на відновлювальний ремонт не відносяться:

- а) додаткові витрати, викликані необхідністю поліпшення застрахованого вантажу;
- б) витрати, викликані тимчасовим або допоміжним ремонтом або відновленням;
- в) інші витрати, здійснені понад необхідні, що не відносяться до відновлювальних робіт.

12.11.2. виходячи з розміру фактичного збитку, в межах страхової суми.

Під фактичним збитком розуміється втрачена вартість пошкодженого майна. Втрачена вартість майна визначається шляхом зменшення дійсної вартості вантажу безпосередньо перед настанням страхового випадку або вартості, яку міг би мати вантаж в непошкодженому стані в пункті доставки на дійсну вартість вантажу в пошкодженому стані (вартість залишків, придатних до використання або вартість врятованого вантажу).

Вартість вантажу в пошкодженому стані може бути визначена:

- а) на підставі аварійного сертифікату або акту (висновку), зробленого суб'єктом оціночної діяльності;
- б) шляхом вільного продажу залишків без посередника, включаючи продаж на аукціоні або на публічних торгах за вимогою Страховика. В цьому випадку замість вартості пошкодженого вантажу при розрахунку збитку використовується бруто – виручка.

12.12. У випадку повної конструктивної загибелі всього вантажу або частини вантажу (цілих вантажних місць) страхове відшкодування визначається за одним з нижченаведених варіантів за вибором Страховика:

12.12.1. виходячи з розміру фактичного збитку згідно з пунктом 12.11.2 цих Правил;

12.12.2. виходячи з повної страхової суми з урахуванням інших умов договору страхування.

12.13. У випадку втрати, повної загибелі всього вантажу або частини вантажу (цілих вантажних місць), в тому числі внаслідок викрадення, захоплення, пропажі безвісті або недоставлення вантажу страхове відшкодування визначається за одним з нижченаведених варіантів за вибором Страховика:

12.13.1. виходячи з розміру фактичного збитку згідно з пунктом 12.11.2 цих Правил;

12.13.2. виходячи з повної страхової суми з урахуванням інших умов договору страхування.

12.14. Договором страхування може бути передбачено визначення розміру страхового відшкодування відповідно до вартості повної або часткової заміни або повторного придбання пошкодженого, втраченого або загиблого вантажу, але не більше страхової суми.

12.15. Страхове відшкодування розраховується виходячи з розміру фактичного збитку з урахуванням:

12.15.1. страхової суми (ліміту відповідальності / ліміту зобов'язань Страховика), встановленої в договорі страхування;

12.15.2. здійснених Страховиком виплат страхового відшкодування за попередніми страховими випадками щодо цього застрахованого вантажу. Якщо в період дії договору страхування страхові випадки за застрахованими ризиками

виникали неодноразово, то наступні виплати страхового відшкодування будуть проводитися з розрахунку страхової суми, встановленої для застрахованого об'єкту майна, за вирахуванням уже здійснених виплат страхового відшкодування за цим об'єктом майна, крім випадку, коли між Страхувальником та Страховиком було укладено додаткову угоду до договору страхування про відновлення ліміту відповідальності/зобов'язань Страховика на суму виплаченого(-их) страхового(-их) відшкодування(-нь) та Страхувальник сплатив додатковий страховий платіж згідно з зазначеною додатковою угодою;

12.15.3. виду та розміру франшизи, встановленої договором страхування;

12.15.4. принципу пропорційної відповідальності Страховика, якщо інше не передбачено договором страхування. У випадку, якщо на момент укладення договору страхування страхова сума становила певну частку від дійсної вартості застрахованого об'єкту майна, страхове відшкодування виплачується в такій же частці від збитків, визначених при настанні страхового випадку, якщо інше не передбачено умовами договору страхування, та з урахуванням інших умов договору страхування;

12.15.5. суми збитку, відшкодованого Страхувальнику особою, винною у заподіянні збитків, або особою, яка їх відшкодовує замість особи, винної у заподіянні збитків. Якщо Страхувальник отримав відшкодування збитків від третіх осіб, Страховик сплачує лише різницю між сумою, належною для сплати за умовами договору страхування, і сумою, отриманою від третіх осіб;

12.15.6. підстав для зменшення розміру страхового відшкодування згідно з цими Правилами та договором страхування;

12.15.7. суми збитку, відшкодованого Страхувальнику за цим страховим випадком іншою страховою компанією. Якщо в момент настання страхового випадку стосовно предмету договору страхування діяли також інші договори страхування за аналогічними ризиками, то страхове відшкодування розподіляється між страховиками пропорційно співвідношенню страхових сум. Страховик виплачує відшкодування лише в частині, що припадає на його частку. Загальне страхове відшкодування, отримане Страхувальником від усіх страховиків, не може перевищувати розміру понесеного збитку.

12.16. До страхового відшкодування можуть бути включені суми фактично здійснених та підтверджених відповідними документами витрат, якщо їх відшкодування передбачене договором страхування:

12.16.1. витрат з загальної аварії в частці вантажу та/або фрахту. Взаємовідносини, пов'язані з загальною аварією, регулюються законодавством держави, в порту якої судно закінчило рейс після події, що спричинила загальну аварію, якщо інше не передбачене чинним законодавством або угодою сторін.

Якщо всі особи, інтереси яких зачіпає загальна аварія, належать до України, застосовується законодавство України;

12.16.2. необхідних та доцільно здійснених витрат на рятування вантажу в частці вантажу та/або фрахту, а також на запобігання, зменшення збитку та встановлення його розміру, якщо збиток відшкодовується за умовами договору страхування;

12.16.3. договором страхування може бути передбачено відшкодування частки відповідальності Страхувальника за договором перевезення, який включає в себе застереження «Про зіткнення з вини обох сторін», в межах страхової суми за договором страхування;

12.16.4. витрат, зазначених в пункті 4.4 цих Правил.

12.17. У разі втрати, конструктивної повної загибелі або повної загибелі вантажу збитки від втрати фрахту, комісійні винагороди, 5-10 % від вартості вантажу, транспортні витрати, митні збори та інші витрати, пов'язані з перевезенням вантажу, відшкодовуються повністю, якщо ці суми були включені до страхової суми

згідно з умовами договору страхування.

12.18. У разі пошкодження вантажу збитки від втрати фрахту, комісійні винагороди, 5-10 % від вартості вантажу, транспортні витрати, митні збори та інші витрати, пов'язані з перевезенням вантажу, відшкодовуються пропорційно відношенню розміру збитку до дійсної вартості вантажу, якщо ці суми були включені до страхової суми згідно з умовами договору страхування.

12.19. Страхове відшкодування може бути розраховано на підставі висновку, здійсненого суб'єктом оціночної діяльності, вартість послуг якого оплачується Страховиком, якщо ним було прийняте рішення про проведення відповідного дослідження, та з ним було погоджено особу, яка його здійснювала.

12.20. Якщо договором страхування не передбачено інше, всі витрати внаслідок настання страхового випадку здійснює Страхувальник. Вартість витрат, відшкодування яких передбачено договором страхування, Страховик включає в страхове відшкодування.

На вимогу Страхувальника, але за власним рішенням Страховик може взяти на себе зобов'язання та надати гарантії сплати внесків з загальної аварії та оплатити авансом необхідні витрати з запобігання та зменшення розміру збитку.

12.21. Загальна сума виплачених страхових відшкодувань за всіма збитками, що мали місце протягом дії договору страхування, не може перевищувати страхової суми, встановленої договором страхування для об'єкту майна, за винятком випадку, коли між Страховиком і Страхувальником укладено додаткову угоду до договору страхування про відновлення відповідальності Страховика на суму виплаченого(-их) страхового(-их) відшкодування(-нь) та Страхувальником сплачено додатковий страховий платіж згідно з зазначеною додатковою угодою.

12.22. Виплата страхового відшкодування проводиться шляхом виплати грошових коштів особі, яка є одержувачем страхового відшкодування відповідно до умов договору страхування.

12.23. Якщо інше не передбачено договором страхування, виплата страхового відшкодування у випадку викрадення застрахованого вантажу проводиться двома частинами:

12.23.1. - 30 % суми страхового відшкодування - протягом 10 (десяти) банківських днів після порушення кримінальної справи за фактом викрадення застрахованого вантажу;

12.23.2. - 70 % суми страхового відшкодування - протягом 15 (п'ятнадцяти) банківських днів після закінчення досудового слідства (його призупинення, припинення), закриття кримінальної справи, винесення обвинувального вироку тощо), але не пізніше, ніж через 3 (три) місяці після порушення кримінальної справи за фактом викрадення застрахованого вантажу.

12.24. Якщо викрадений вантаж буде знайдено після виплати страхового відшкодування або його першої частини, то протягом 10 (десяти) робочих днів з дати одержання Страхувальником відповідної інформації Страхувальник повинен повернути Страховику отримане страхове відшкодування.

12.25. Якщо відповідно до умов договору страхування страховий платіж сплачується декількома частинами (внесками), Страховик має право утримати при здійсненні виплати страхового відшкодування суму несплачених частин страхового платежу (страхових внесків) стосовно застрахованого вантажу.

12.26. У разі оплати Страхувальником страхового платежу (його частини) в строки, визначені договором страхування, але не в повному розмірі, відповідальність Страховика зменшується пропорційно відношенню фактично сплаченої частини страхового платежу (його частини) до нарахованого страхового платежу (його частини), якщо інше не передбачено договором страхування.

12.27. У разі невиконання Страхувальником умов договору страхування стосовно надання Страховику протягом 180 (ста восьмидесяти) календарних днів з

дня настання страхового випадку всіх документів, необхідних для проведення виплати страхового відшкодування, Страховик припиняє розгляд справи про виплату страхового відшкодування (врегулювання збитку) після закінчення зазначеного строку.

12.28. Страховик повідомляє Страхувальника в письмовій формі про причини припинення розгляду справи про виплату страхового відшкодування, а також про необхідність надання документів, що підтверджують факт, обставини, причини настання страхового випадку, розмір заподіяного внаслідок страхового випадку збитку та інші документи, передбачені договором страхування та необхідні для виплати страхового відшкодування.

12.29. До Страховика, який сплатив страхове відшкодування, переходить, у межах сплаченої суми, право вимоги, яке Страхувальник (або інша особа, яка отримала страхове відшкодування) має до особи, відповідальної за заподіяні збитки.

13. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ АБО ВІДМОВУ В ЗДІЙСНЕННІ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

13.1. Страховик приймає рішення про здійснення виплати страхового відшкодування шляхом складання страхового акту та виплачує страхове відшкодування протягом 30 (тридцяти) робочих днів з дня отримання всіх документів, що підтверджують факт настання страхового випадку, розмір збитку та інших документів, необхідних для здійснення виплати страхового відшкодування, які передбачені в пунктах 12.2, 12.3 цих Правил та договорі страхування.

13.2. Страховик приймає рішення про відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування та направляє Страхувальнику повідомлення про відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування з обґрунтуванням причин відмови листом з повідомленням про вручення протягом 30 (тридцяти) робочих днів з дня отримання всіх документів, що підтверджують факт настання страхового випадку, розмір збитку та інших документів, необхідних для здійснення виплати страхового відшкодування, які передбачені в пунктах 12.2, 12.3 цих Правил та договорі страхування.

14. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

14.1. Страховик має право затримати проведення виплати страхового відшкодування у випадках, якщо:

14.1.1. він має обґрунтовані сумніви щодо права Страхувальника (Вигодонабувача) на одержання страхового відшкодування, зокрема:

- відсутні документи, що підтверджують майновий інтерес особи, яка є одержувачем страхового відшкодування, щодо застрахованого вантажу;
- у випадку смерті одержувача страхового відшкодування – фізичної особи не визначено його спадкоємця (-ців);

14.1.2. при наявності ознак шахрайських дій стосовно застрахованого вантажу органами внутрішніх справ була порушена кримінальна справа проти Страхувальника, Вигодонабувача, їх працівників, представників або осіб, які діяли за їх дорученням, і ведеться розслідування обставин, які призвели до виникнення збитку.

Питання про виплату або відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування вирішується Страховиком протягом 20 (двадцяти) робочих днів після закінчення такого розслідування, його призупинення, припинення, закриття провадження у кримінальній справі, прийняття судового рішення.

Якщо в ході провадження такої кримінальної справи обвинувачення буде зняте

з зазначеної особи (осіб), страхове відшкодування виплачується до закінчення розслідування по даній справі в загальному порядку після моменту документально підтвердженого зняття обвинувачення.

14.1.3. надані для виплати страхового відшкодування документи суперечать один одному або не дають можливості з'ясувати обставини, характер, причини настання страхового випадку, розмір понесеного збитку – на строк, що не перевищує шість місяців з дати отримання всіх документів, необхідних для виплати страхового відшкодування;

14.1.4. він має обґрунтовані сумніви з приводу достовірності наданих для виплати страхового відшкодування документів або відповідності обставин події ознакам страхового випадку, або наявності інших фактів, які можуть стати підставою для відмови у виплаті страхового відшкодування - на строк, необхідний для встановлення істини щодо дійсних обставин події, але не більше, ніж на шість місяців з дати отримання всіх документів, необхідних для виплати страхового відшкодування;

14.1.5. Страхувальник не надав протягом 180 (ста восьмидесяти) календарних днів з дня настання страхового випадку всі необхідні документи - на строк, необхідний для отримання таких документів.

14.2. Підставами для відмови Страховика в проведенні виплати страхового відшкодування є:

14.2.1. навмисні дії Страхувальника, Вигодонабувача, їх працівників, представників або осіб, які діяли за їх дорученням, спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, у стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника, Вигодонабувача та інших зазначених у цьому пункті осіб встановлюється відповідно до чинного законодавства України.

Під навмисними діями в цих Правилах розуміються в тому числі наступні дії:

- навмисне не надання Страхувальником (Вигодонабувачем) Страховику інформації про відвантаження вантажу, який має заводський брак або інші відомі йому дефекти;

- надання вантажовідправником третій особі незаповнених (“чистих”) бланків накладних, видача гарантійних листів перевізнику та інші подібні факти.

14.2.2. вчинення Страхувальником – юридичною, фізичною особою або Вигодонабувачем умисного злочину, що призвів до страхового випадку. Якщо Страхувальник або Вигодонабувач є юридичними особами, зазначена підстава стосується їх працівників, представників або осіб, які діяли за їх дорученням;

14.2.3. надання Страхувальником свідомо неправдивих відомостей предмет договору страхування або про факт настання страхового випадку;

14.2.4. одержання Страхувальником, Вигодонабувачем повного відшкодування збитків від особи, винної у їх заподіянні, або іншої особи. Якщо збиток відшкодовано частково, здійснення виплати страхового відшкодування проводиться з вирахуванням суми, отриманої від зазначених осіб;

14.2.5. неповідомлення Страхувальником без поважних причин про настання страхового випадку в обумовлений договором страхування строк Страховику або створення Страховику перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру завданих збитків;

14.2.6. неповідомлення Страхувальником без поважних причин про настання страхового випадку компетентним державним органам, та (або) якщо цей факт не підтверджується відповідними компетентними державними органами;

14.2.7. настання страхового випадку внаслідок причин, які є обмеженням та виключенням для страхування згідно з розділом 5 цих Правил;

14.2.8. невиконання Страхувальником протягом узгодженого зі Страховиком

строку письмових рекомендацій Страховика щодо усунення обставин, які підвищують ступінь ризику, про необхідність усунення яких Страховик повідомляв Страхувальника, що стали причиною настання страхового випадку;

14.2.9. виникнення збитків до початку дії договору страхування, але виявлення таких збитків після його початку;

14.2.10. інші випадки, передбачені чинним законодавством України.

14.3. Несвоєчасне звернення Страхувальника до Страховика з інформацією про зміну страхового ризику звільняє Страховика від обов'язку виплати страхового відшкодування за страховими випадками, які настали в період з дати зміни (включно) до дати фактичного отримання Страховиком такого звернення (включно), якщо вони настали внаслідок зміни страхового ризику, про яку не було повідомлено.

14.4. Якщо Страхувальник (Вигодонабувач) відмовиться від прав вимоги до осіб, відповідальних за заподіяні збитки, або реалізація прав вимоги виявиться з його вини неможливою, то Страховик у відповідному розмірі звільняється від обов'язку виплати страхового відшкодування, а якщо виплата вже відбулась, Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний повернути отримане страхове відшкодування.

14.5. Умовами договору страхування можуть бути передбачені інші підстави для відмови у здійсненні виплати страхового відшкодування, якщо це не суперечить законодавству України.

14.6. Страховик має право зменшити страхове відшкодування, якщо Страхувальником (Вигодонабувачем) не було вжито необхідних і доцільних заходів для запобігання та зменшення збитків, заподіяних внаслідок настання страхового випадку, порятунку або збереження застрахованого майна після настання страхового випадку, усунення причин, що сприяють виникненню додаткового збитку;

14.7. Якщо Страхувальник не сприяє або перешкоджає здійсненню прав Страховика при веденні претензійних, арбітражних і судових справ або не виконує розпоряджень і рекомендацій Страховика, останній має право відхилити вимогу Страхувальника щодо одержання страхового відшкодування повністю або частково.

15. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

15.1. Дія Договору страхування припиняється за згодою сторін, а також у випадку:

15.1.1. закінчення строку дії;

15.1.2. виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;

15.1.3. несплати Страхувальником страхових платежів у встановлені договором страхування строки. При цьому договір страхування вважається достроково припиненим у випадку, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений за письмовою вимогою Страховика протягом десяти робочих днів з дня пред'явлення такої вимоги Страхувальнику, якщо інше не передбачено договором страхування;

15.1.4. ліквідації Страхувальника – юридичної особи або смерті Страхувальника – фізичної особи чи втрати ним дієздатності, за винятком випадків, передбачених статтями 22, 23 і 24 Закону України „Про страхування”;

15.1.5. ліквідації Страховика в порядку, встановленому законодавством України;

15.1.6. прийняття судового рішення про визнання договору страхування недійсним;

15.1.7. втрати Страхувальником права власності на вантаж;

15.1.8. в інших випадках, передбачених законодавством України.

15.2. У випадку дострокового припинення дії договору страхування за вимогою Страхувальника, Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився

до закінчення дії договору страхування, з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат сум страхових відшкодувань, що були здійснені за цим договором страхування.

Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю.

15.3. У випадку дострокового припинення дії договору страхування на вимогу Страховика, Страхувальнику повертаються сплачені ним страхові платежі повністю.

Якщо вимога Страховика обумовлена невиконанням Страхувальником умов договору страхування, то Страховик повертає Страхувальнику страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії договору страхування, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат сум страхових відшкодувань, що були здійснені за цим договором страхування.

15.4. Остаточний розрахунок між Страхувальником і Страховиком у разі дострокового припинення дії Договору страхування здійснюється після врегулювання всіх заявлених Страхувальником збитків: здійснення виплат страхового відшкодування або прийняття Страховиком обґрунтованих рішень про відмову у виплаті страхового відшкодування.

15.5. Про намір достроково припинити дію договору страхування будь-яка сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше, ніж за 30 (тридцять) календарних днів до дати припинення дії договору страхування, якщо інше не передбачено умовами договору.

15.6. Суттєві зміни інформації, наданої в заяві про страхування, які відбулися після укладення договору страхування, надають право Страховикові пред'явити вимогу про внесення змін у договір страхування та сплату Страхувальником додаткового страхового платежу. Якщо Страхувальник відмовиться від сплати додаткового страхового платежу, дія договору страхування припиняється з моменту одержання Страховиком відомостей про зазначені суттєві зміни.

15.7. Зміни та доповнення до умов договору страхування вносяться за взаємною згодою сторін договору на підставі письмової заяви однієї з сторін шляхом укладення в письмовій формі додаткової угоди до договору страхування протягом п'яти робочих днів з моменту отримання заяви іншою стороною.

15.8. Якщо будь-яка зі сторін договору не згодна на внесення змін в договір страхування, в той же строк вирішується питання про дію договору страхування на діючих умовах або про припинення його чинності.

15.9. З моменту отримання заяви однією із сторін договору до моменту прийняття рішення про внесення змін або про припинення дії, договір страхування продовжує діяти на попередніх умовах.

15.10. Договір страхування за кожним із застрахованих об'єктів страхування або страхових ризиків, за якими були здійснені виплати страхового відшкодування, зберігає чинність до закінчення строку дії в розмірі різниці між відповідною страховою сумою (лімітом відповідальності / лімітом зобов'язань Страховика), обумовленою договором, і сумою здійснених виплат страхового відшкодування, якщо інше не визначено додатковою письмовою угодою сторін договору страхування та Страхувальником був сплачений додатковий страховий платіж.

16. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

16.1. Спори, що виникають у зв'язку з виконанням умов договору страхування, вирішуються сторонами шляхом переговорів.

16.2. У разі недосягнення згоди шляхом переговорів, спори вирішуються згідно з законодавством України та міжнародних норм у сфері перевезень (експедирування)

вантажів автомобільним транспортом.

16.3. При виникненні розбіжностей між Страхувальником і Страховиком щодо розміру понесеного збитку внаслідок настання страхового випадку, сторони договору страхування можуть домовитися про те, що розмір збитку буде визначено на підставі акту (висновку) суб'єкта оціночної діяльності, який має право на проведення відповідного дослідження.

17. ЗВІЛЬНЕННЯ СТОРІН ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ ВІД ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

17.1. Сторони можуть бути звільнені від відповідальності за часткове або повне невиконання зобов'язань за договором страхування, якщо вони стали наслідком обставин непереборної сили.

17.2. Під "непереборною силою" розуміються зовнішні та надзвичайні події, які описуються сукупністю таких умов:

- зазначені події настали після набуття чинності договором страхування;
- ці події не визначені в розділі 5 цих Правил;
- ці події виникли незалежно від волі сторін договору, і при цьому їхньому настанню і подальшій дії сторони договору не могли протистояти за допомогою всіх розумних зусиль і коштів, які могли бути застосовані відносно до конкретних проявів непереборної сили;

- часткове або повне невиконання будь-якою зі сторін договору зобов'язань за договором страхування є прямим наслідком дії обставин непереборної сили.

17.3. При настанні обставин непереборної сили, строк виконання зобов'язань сторін за договором страхування збільшується відповідно до строку, протягом якого будуть діяти обставини непереборної сили. Якщо цей період буде тривати понад строк, визначений договором страхування, то будь-яка зі сторін буде вправі відмовитися від подальшого виконання зобов'язань за договором страхування. При цьому жодна зі сторін не буде мати права на відшкодування можливих збитків.

17.4. Сторона договору страхування, для якої стало неможливим виконання обов'язків за договором внаслідок обставин непереборної сили, повинна найбільш швидким з можливих способів сповістити іншу сторону договору про ситуацію яка склалася, а також протягом терміну, визначеному умовами договору страхування, вислати поштою зареєстроване повідомлення щодо дії цих обставин. Повідомлення про дію обставин непереборної сили має бути видано відповідним компетентним органом (зокрема, Торгово-промисловою палатою).

17.5. Неповідомлення або несвоєчасне повідомлення про настання обставин непереборної сили не дає надалі права стороні договору, на яку подіяли ці обставини, посилаючись на них як на підставу для звільнення від відповідальності щодо виконання умов договору страхування.

18. ОСОБЛИВІ УМОВИ

18.1. Особливі умови страхування встановлюються договором страхування та повинні відповідати чинному законодавству України.

19. ДОДАТКОВІ УМОВИ (ЗАСТЕРЕЖЕННЯ)

19.1. Договором страхування можуть бути передбачені наведені в цьому розділі додаткові умови (застереження), не обмежуючись нижченаведеним переліком додаткових умов (застережень).

19.2. Застереження про транспортні засоби та класифікацію суден

19.2.1. При морському перевезенні вантажі повинні перевозитись на судах, вік

яких не більший за 15 років, та які мають перший клас загальноновизнаних у світовій практиці Класифікаційних товариств, якщо інше не передбачене договором страхування.

19.2.2. Вантаж приймається на страхування та страхове відшкодування виплачується тільки в тих випадках, якщо транспортні засоби, на яких перевозиться вантаж, знаходяться в технічно справному стані, придатні та допущені для навантаження та транспортування застрахованого вантажу.

Каботажні судна вважаються придатними, якщо вони мають відповідний клас, підтверджений загальноновизнаним Класифікаційним товариством.

19.2.3. Якщо вищезазначені передумови відсутні, то перевезення вважається застрахованим за умови, що транспортний засіб, експедитор або перевізник були обрані Страхувальником ретельно, як личить сумлінному комерсанту (підприємцю). Якщо Страхувальнику стане відомо про неповну відповідність транспортного засобу передбаченим вимогам, то він повинен негайно повідомити про це Страховику та сплатити узгоджений зі Страховиком додатковий страховий платіж.

19.2.4. Договором страхування можуть бути передбачені інші додаткові умови (застереження) щодо віку та класифікаційних вимог до суден, якими перевозиться вантаж.

19.2.5. Під час перевезення вантажів морським транспортом збитки від пошкодження не відшкодовуються, якщо вони не досягають 3% (трьох відсотків) від страхової суми всього вантажу за одним коносаментом, а при знаходженні вантажу в підвізних суднах - від страхової суми вантажу за кожним таким судном, якщо інше не передбачено договором страхування.

Це обмеження не застосовується при наявності загальної аварії, а також коли збиток відбувся внаслідок аварії або зіткнення судна з іншим судном, будь-яким нерухомим або плавучим предметом (включаючи кригу), посадки судна на міліну, пожежі або вибуху на судні.

19.3. Застереження про страхування бавовни - волокна

При страхуванні бавовни-волокна на умовах, зазначених в пунктах 4.2.2 або 4.2.3 цих Правил, в обсяг страхового покриття може бути включений ризик пошкодження бавовни – волокна на суші, за умови сплати додаткового страхового платежу, узгодженого сторонами у кожному випадку окремо.

19.4. Застереження про страхування вовни, натурального каучуку та упакованих кольорових металів

Страхування вовни, натурального каучуку та упакованих кольорових металів здійснюється на умовах, зазначених в пунктах 4.2.2 або 4.2.3 цих Правил.

19.5. Застереження про страхування вантажів, що швидко псуються (продуктів харчування)

19.5.1. Страхування вантажів, що швидко псуються і перевозяться рефрижераторними суднами, автотранспортом та в залізничних вагонах, проводиться на умовах, зазначених в пунктах 4.3.2 або 4.3.3 цих Правил з включенням в страхове покриття ризику виходу з ладу рефрижераторного устаткування, а саме: порушення температурного режиму перевезення і зберігання вантажів, пов'язаного з перервою в роботі холодильної установки в результаті її зупинки протягом не менше 24 годин послідовно.

19.5.2. При страхуванні таких вантажів страхове відшкодування не виплачується при пошкодженні вантажу внаслідок неналежного упакування, порушення правил навантаження та інших причин, передбачених договором страхування.

19.6. Застереження про страхування фруктів, рослинної продукції

При страхуванні фруктів та рослинної продукції страхове відшкодування не виплачується при настанні збитків внаслідок порушення Страхувальником вимог санітарно – епідеміологічних та інших санітарних органів.

19.7. Застереження про страхування ризику відпотівання, розігрівання та плісняви

При страхуванні шкірсировини, шкір та виробів з них, прянощів, цукру, кави, чаю, тютюну та виробів з нього згідно з умовами, зазначеними в пунктах 4.2.2 або 4.2.3 цих Правил, в обсяг страхового покриття може бути включений ризик пошкодження вантажу внаслідок відпотівання, розігрівання та впливу плісняви за умови сплати додаткового страхового платежу, узгодженого сторонами у кожному випадку окремо.

19.8. Застереження про страхування вантажів, що перевозяться у мішках

При страхуванні вантажів, що перевозяться у паперових (багатошарових), поліетиленових та джгутових мішках згідно з умовами, зазначеними в пунктах 4.2.2 або 4.2.3 цих Правил, в обсяг страхового покриття може бути включений ризик пошкодження вантажу внаслідок розриву мішків, за умови сплати додаткового страхового платежу, узгодженого сторонами у кожному випадку окремо.

19.9. Застереження про страхування палубних вантажів

При страхуванні палубних вантажів або вантажів, що перевозяться на безпалубних суднах, в обсяг страхового покриття може бути включено додатковий ризик викидання вантажу за борт та змиття хвилиною палубного вантажу, або вантажу, що перевозиться на безпалубних суднах, за умови сплати додаткового страхового платежу, узгодженого сторонами у кожному випадку окремо.

Вантажі, що перевозяться на палубі за згодою Страхувальника, страхуються тільки на умовах „Без відповідальності за пошкодження крім випадків катастрофи”, зазначених в пункті 4.2.3 цих Правил.

Вантажі, що перевозяться на палубі в повністю закритих контейнерах або в морських ліхтерах, страхуються на тих самих умовах, що і трюмні вантажі.

19.10. Застереження про страхування вантажів, особливо підвладних бою та лому.

19.10.1. Вантажі, особливо підвладні бою та лому:

- а) абразивні вироби, азбестоцементні плити;
- б) кераміка декоративна і художня, включаючи плитку облицювальну;
- в) меблі дерев'яні;
- г) мармур, граніт і вироби з них;
- д) посуд і тара скляна, глиняна, порцелянова, фаянсова, емальована, фарфор художній;
- е) скло будь-якого виду і вироби із нього, електролампи;
- є) електроди;
- ж) вироби з вогнетривких матеріалів, цегла всякого виду, черепиця з випаленої глини, залізобетонні вироби та вироби з бетону, інша скляна та керамічна продукція промисловості будівельних матеріалів, санітарно-технічне устаткування;
- з) жорна, точильні та літографічні камені, графітові тиглі;
- і) телевізори, програвачі, магнітофони, відеомагнітофони і інша побутова радіо, відео та аудіо апаратура;
- и) комп'ютери та комплектуючі до них, включаючи будь-які периферійні прилади, інша оргтехніка;
- й) точна вимірювальна та діагностична апаратура;
- к) інші підвладні лому та бою предмети.

19.10.2. Вантажі, що особливо підвладні до бою та лому, можуть бути застраховані на умовах, зазначених в пунктах 4.2.2 або 4.2.3 цих Правил, з включенням в обсяг страхового покриття ризику бою та лому за умови внесення додаткового страхового платежу, визначеного сторонами у кожному випадку окремо.

Збитки від пошкодження або загибелі внаслідок лому та бою вантажів, особливо підвладних бою та лому, відшкодовуються тільки у випадку, якщо ці збитки настали внаслідок катастрофи (аварії) судна або іншого транспортного засобу.

19.11. Застереження про страхування тварин

Збитки внаслідок загибелі, хвороби, нещасних випадків з тваринами та птахами, які є вантажем, відшкодовуються тільки у випадку, якщо ці збитки виникли внаслідок катастрофи (аварії) судна або іншого транспортного засобу.

19.12. Застереження про страхування ризику витоку рідких вантажів

В обсяг страхового покриття може бути включений ризик витоку рідких вантажів, включаючи ризик ламання тари, а також страхування ризику витоку за всіма видами вантажів за умови встановлення окремої безумовної франшизи за цим видом збитку та за умови сплати додаткового страхового платежу, узгодженого сторонами у кожному випадку окремо.

19.13. Застереження про страхування нафтоналивних вантажів (нафти та нафтопродуктів)

При страхуванні нафти та нафтопродуктів в обсяг страхового покриття можуть бути включені ризики недоливу при перекачуванні з транспортних засобів в термінали, а при страхуванні нафтопродуктів – ризики забруднення або розбавлення нафтопродуктів водою за умови встановлення окремої безумовної франшизи за цим видом збитку та сплати додаткового страхового платежу.

19.14. Застереження про страхування насипних вантажів

При страхуванні насипних вантажів (зерно, пісок, метал навалом, вугілля, гравій та сировина) в обсяг страхового покриття може бути включений ризик виникнення різниці в вазі при відправленні вантажу та його отриманні, в тому числі внаслідок різниці допусків точності вагів за умови сплати додаткового страхового платежу. При цьому встановлюється франшиза в розмірі, не меншому від природної норми втрати вантажу внаслідок усушування, утрушування тощо.

19.15. Застереження про страхування промислової техніки та обладнання

При страхуванні промислової техніки та обладнання в обсяг страхового покриття можуть бути включені ризики виникнення пошкоджень внаслідок навантажувально – розвантажувальних робіт та крадіжки вузлів та агрегатів за умови сплати додаткового страхового платежу. При цьому в договір страхування вносяться такі умови:

Страхувальник зобов'язаний провести перевірку працездатності та справності обладнання одразу після розвантаження або в передбачений договором страхування строк з документальним оформленням такої перевірки;

Страхувальник зобов'язаний проводити ремонт обладнання або заміну пошкоджених вузлів та агрегатів спільно зі Страховиком.

19.16. Застереження про страхування автотехніки

При страхуванні автотехніки в обсяг страхового покриття можуть бути включені ризики відлущування лакофарбового покриття та крадіжки вузлів та агрегатів за умови сплати додаткового страхового платежу. При цьому Страхувальник зобов'язаний узгоджувати зі Страховиком ремонтні кошториси та інші подібні документи.

19.17. Застереження про страхування алкогольної та парфюмерної продукції

При страхуванні алкогольної та парфюмерної продукції в обсяг страхового покриття можуть бути включені ризики втрати товарного вигляду за умови сплати додаткового страхового платежу.

19.18. Застереження про доставку вантажу на підвізних суднах

Під час доставки вантажу на ліхтерах, баржах та інших підвізних суднах Страховик несе відповідальність за договором страхування тільки у тому разі, якщо використання таких суден є звичайним явищем для місцевих умов.

19.19. Застереження про страхування складських ризиків

19.19.1. При страхуванні вантажу в обсяг страхового покриття можуть бути включені ризики, що виникають під час зберігання вантажу на складі (складські ризики) за умови, що вантажі застраховані на весь час транспортування та зберігання на складах за одним договором страхування (страховим полісом).

19.19.2. При цьому договором страхування може бути передбачено поширення страхового захисту за договором страхування на періоди:

- а) зберігання вантажу в очікуванні завантаження в (на) транспортний засіб;
- б) проміжного зберігання на складі (при перевезенні з проміжним зберіганням), якщо період такого зберігання перевищить строк, зазначений в договорі страхування;
- в) зберігання на складі за місцем призначення, за винятком зберігання на складі в кінцевому порту розвантаження.

Договором страхування може бути передбачено поширення страхового захисту за договором страхування на строк, що перевищує строк зберігання на складі, зазначений в договорі страхування, за умови сплати додаткового страхового платежу.

19.19.3. Договором страхування може бути передбачено страхування ризику пошкодження або загибелі вантажу внаслідок:

- а) аварії водопровідних, опалювальних, протипожежних і каналізаційних систем, проникнення води із сусідніх приміщень у місце зберігання вантажу;
- б) раптового руйнування складських приміщень або будівлі під час зберігання вантажів;
- в) інших складських ризиків за згодою сторін.

19.20. Застереження про ризики під час тимчасового зберігання

При тимчасовому зберіганні вантажу договором страхування може бути передбачено страхування ризику пошкодження або загибелі вантажу внаслідок:

- а) проникнення в приміщення тимчасового зберігання вантажу (в тому числі в місці експонування, використання в суспільних заходах і виставках різного роду) рідин, снігу, дощу, граду і бруду через незакриті вікна, двері, інші отвори, в тому числі внаслідок будівельних дефектів чи старіння будівлі;
- б) підвищеної вологості всередині приміщення тимчасового зберігання вантажу (в тому числі під час експонування, використання в суспільних заходах і виставках різного роду);
- в) затоплення вантажу, що знаходиться на тимчасовому зберіганні (в тому числі експонування, використання в суспільних заходах і виставках різного роду) на відстані не менше ніж 20 сантиметрів від поверхні підлоги, у підвальних або інших заглиблених приміщеннях.

19.21. Застереження про строки зберігання

За умови сплати додаткового страхового платежу договором страхування може бути передбачено поширення страхового захисту за договором страхування на строки, що перевищують строки, зазначений в договорі страхування, а саме:

- а) строк зберігання вантажу в кінцевому порту розвантаження понад 60 днів;
- б) строк наступної доставки вантажу після вивантаження з судна до пункту призначення в середині країни (за рахунок покупця понад ціну СІФ);
- в) строк знаходження вантажу на консигнації (до моменту його продажу);
- г) інший строк, узгоджений зі Страховиком.

19.22. Застереження про страхування вантажів, що раніше перевозились, або вантажів, що повертаються

Вантажі, транспортування яких є безпосереднім продовженням іншого, раніше здійсненого транспортування, або вантажі, що повертаються, можуть бути застраховані тільки на умовах «Без відповідальності за пошкодження крім випадків катастрофи», крім випадків, коли про цю обставину було повідомлено Страховика

при укладенні договору страхування або якщо збиток міг би виникнути тільки під час застрахованого транспортування.

19.23. Застереження про страхування пошкоджених вантажів

Якщо вантажі знаходились в пошкодженому стані на момент початку дії договору страхування, Страховик несе відповідальність за договором страхування тільки у разі, якщо наявне раніше пошкодження не вплинуло на загибель або пошкодження вантажів, що сталося під час застрахованого перевезення.

19.24. Застереження про страхування багажу

19.24.1. Визначення термінів

Акт про несправність при перевезенні багажу (PIR - Property Irregularity Report)- документ, що оформлюється авіаперевізником (авіакомпанією) у присутності пасажирів негайно після виявлення збитку, завданого багажу, перевезення якого здійснювалося повітряними суднами одного або декількох авіаперевізників послідовно. Цей акт підписується представниками авіакомпанії та пасажиром.

Антикварні вироби - старовинні предмети, що являють собою велику художню або іншу цінність.

Багаж – речі, що належать пасажиру, які здаються ним для перевезення під відповідальність транспортної організації та (або) ручна поклажа.

Особисті речі Страхувальника також визнаються багажем, якщо вони перевозяться разом з нею у автомобілі, в тому числі орендованому, на якому Страхувальник здійснює подорож територією України або інших країн.

Багажна квитанція – документ, який підтверджує прийняття багажу для перевезення.

Зареєстрований багаж - багаж, який перевізник прийняв під свою відповідальність для перевезення з наданням пасажиру відповідного документу - багажної квитанції, багажної бирки тощо.

Запасні частини - будь-які вузли, деталі, частини або приладдя до транспортних засобів.

Камера схову - спеціально обладнане приміщення для короткочасного зберігання ручної поклажі, багажу пасажирів.

Колекція - зібрання будь-яких однорідних предметів (марок, календарів, значків тощо), що представляють науковий, історичний або художній інтерес, або зібрані у приватних цілях.

Незареєстрований багаж - будь-який багаж пасажирів, крім зареєстрованого, в тому числі ручна поклажа, що перевозиться транспортним засобом у його салоні.

Страховий захист багажу – страховий захист особистого майна, що належить Страхувальнику або члену родини Страхувальника (застрахованої особи), включаючи предмети особистого користування, у тому числі використовувані з метою проведення дозвілля або для розваг під час подорожі.

Унікальні вироби - вироби, єдині у своєму роді, виняткові за рідкістю або якостями твори мистецтва.

19.24.2. З урахуванням умов, зазначених в цьому застереженні, за цими Правилами може бути укладено договір страхування багажу, що слідує разом з пасажиром або здається пасажиром в багаж згідно з вимогами правил перевезення залізничним, автомобільним, повітряним та водним транспортом.

19.24.3. Якщо договором страхування не передбачене інше, договір страхування може бути укладений на підставі умов страхового покриття, зазначених в пункті 4.2, з включенням за згодою сторін страхових ризиків, зазначених в пункті 4.3 цих Правил.

19.24.4. Страхувальник повинен пред'явити до перевезення багаж в тривкій справній упаковці, яка вимагається згідно з діючими правилами перевезення і забезпечує схоронність багажу на всьому шляху прямування до його видачі Страхувальнику. Ця умова не стосується предметів, які дозволяється перевозити без упакування.

У разі, коли багаж прийнято перевізником без відмітки, вважається, що його

було прийнято у належному стані і в належній упаковці.

19.24.5. Страхова сума (ліміт відповідальності / ліміт зобов'язань Страховика) при страхуванні багажу може встановлюватись у розмірі:

а) заявленої (оголошеної) вартості багажу, але не вище його дійсної вартості;

б) суми, передбаченої відповідною міжнародною конвенцією зі страхування пасажирів та багажу, за один кілограм ваги бруutto пошкодженого (втраченого) багажу або за одне багажне місце при перевезенні без вказівки вартості багажу в багажній квитанції;

в) іншої суми, встановленої за згодою сторін за один кілограм пошкодженого (втраченого) багажу або за одне багажне місце при перевезенні без вказівки вартості багажу в багажній квитанції.

19.24.6. Договором страхування можуть бути передбачені страхові суми (ліміти відповідальності / ліміти зобов'язань Страховика) при відшкодуванні збитків, завданих багажу:

- за один кілограм ваги бруutto пошкодженого (втраченого) багажу;

- за одне багажне місце;

- за одну річ (групу речей), що міститься в багажу, за умови заявлення (оголошення) її вартості;

- за ручну поклажу;

- за весь багаж, що належить Страхувальнику;

- за багаж, що належить всім особами, зазначеним в договорі страхування.

19.24.7. Багаж, що слідує разом з пасажиром, вважається застрахованим з моменту посадки пасажиром в транспортний засіб (заходу пасажиром на трап водного та повітряного судна) і закінчується в пункті призначення після виходу з транспортного засобу (для водного та повітряного судна після сходження пасажиром з трапу), а такий, що здається в багаж - з моменту прийняття його до перевезення перевізником або його агентом і закінчується в момент його видачі Страхувальнику або уповноваженій на його отримання особі.

19.24.8. Якщо інше не передбачено договором страхування, страховий захист за договором страхування, укладеним на підставі цих Правил стосовно багажу особи, яка подорожує:

а) починає діяти з моменту проходження Страхувальником митного контролю при виїзді з країни проживання та припиняє діяти з моменту прибуття на місце тимчасового проживання у країні перебування;

б) діє під час знаходження у країні перебування - з моменту виїзду з місця тимчасового проживання в одному населеному пункті до моменту прибуття на місце тимчасового проживання в іншому населеному пункті згідно з умовами, зазначеними в пункті 19.24.7 цих Правил;

в) діє протягом зворотної дороги - з моменту виїзду з місця тимчасового проживання в країні перебування та припиняє діяти з моменту проходження митного контролю при в'їзді в країну проживання.

19.24.9. Договором страхування може бути передбачено, що страховий захист за договором страхування діє під час перебування багажу:

а) на зберіганні в камерах схову у готелях, пансіонатах, будинках відпочинку тощо;

б) у зачинених номерах готелів, пансіонатів, санаторіїв, будинків відпочинку тощо або у зачиненому транспортному засобі, який обладнано сигналізацією і залишено на автостоянці або у гаражі, що охороняються, або як ручної поклажі в разі подорожування Страхувальником у складі туристичної групи транспортом перевізника, що передбачено договором про надання туристичних послуг.

19.24.10. Якщо на момент припинення дії договору страхування своєчасне повернення Страхувальника в країну проживання неможливе з причин, що не залежать від його волі, дія договору страхування продовжується на строк вимушеної затримки, якщо інше не передбачено договором страхування. При цьому, якщо під час додаткового періоду дії договору страхування стався страховий випадок, то при

виплаті страхового відшкодування Страховик утримує з нього суму додаткового страхового платежу, що відповідає строку, на який було продовжено дію договору страхування.

19.24.11. Підтвердженням того, що вантаж перевозився перевізником, для багажу, який слідував разом з пасажиром, є оплачений квиток, а для багажу, який був зданий перевізнику - багажна квитанція та (або) багажна бирка.

19.24.12. У випадку пошкодження, втрати або загибелі багажу Страхувальник або його представник зобов'язаний:

а) повідомити про це перевізника або його представника у порядку, встановленому правилами перевезення;

б) вимагати від працівників перевізника перевірки багажу та, за її результатами, складання комерційного акта (для перевезень повітряним транспортом - акта про несправність при перевезенні багажу PIR). Комерційний акт повинен бути підписаний представниками перевізника (робітниками служби обробки багажу), Страхувальником, а також свідками, якщо власник багажу не був присутній при складанні комерційного акта. До розгляду факту зникнення або пошкодження багажу Страхувальника на його вимогу можуть бути залучені керівник туристичної групи, представники місцевих правоохоронних органів, адміністрації готелю тощо;

в) виконувати інші дії, передбачені цими Правилами та договором страхування.

19.24.13. Якщо Страхувальник не заявив про пошкодження, загибель або втрату вантажу у встановленому чинним законодавством або іншими нормативними актами порядку, вважається, оскільки не доведено протилежне, що Страхувальник одержав свій багаж непошкодженим.

19.24.14. Письмове повідомлення Страхувальником перевізника про пошкодження вантажу не обов'язкове, якщо стан багажу було визначено або перевірено в момент його отримання перевізником або його агентом, про що було зазначено належним чином в документі, складеному згідно з законодавством та нормативними актами країни, в яку прямував багаж, або міжнародними нормативними актами в сфері перевезень пасажирів та багажу.

19.24.15. Багаж вважається втраченим і Страхувальник має право на отримання страхового відшкодування, якщо багаж не прибуде в місце призначення протягом 15 діб після закінчення строку доставки, якщо інше не передбачене законодавством країни отримання багажу, міжнародними нормативними актами в сфері перевезень пасажирів та багажу та (або) договором страхування.

19.24.16. Подія, в результаті якої багажу був завданий збиток, вважається страховим випадком, якщо:

а) на момент заподіяння збитку зареєстрований багаж знаходився у багажному відсіку транспортного засобу або в камері схову, а незареєстрований багаж - у салоні транспортного засобу, або

б) протягом часу, коли Страхувальник користувався послугами офіційно найнятого носія багажу, багаж знаходився під наглядом останнього, або

в) багаж знаходився в автомобілі, яким подорожував Страхувальник.

19.24.17. Якщо інше не передбачено договором страхування, Страховик не відшкодовує збитки внаслідок пошкодження, втрати або загибелі такого майна Страхувальника:

- гроші, коштовності, цінні папери, банківські картки;
- коштовні метали у зливках, коштовні та напівкоштовні камені, прикраси;
- антикварні та унікальні вироби, твори мистецтва та предмети колекцій;
- будь-які види документів, слайди, фотознімки, фільмокопії;
- рукописи, плани, схеми, малюнки, моделі, ділові папери;
- тварини, птахи, рослини;
- засоби авто-, мото- і велотранспорту, засоби повітряного та водного транспорту, а також запасні частини до них;
- предмети релігійного культу;
- предмети, що можуть заподіяти шкоду транспортному засобу, а також

пасажирам і майну, що знаходяться в ньому. Зокрема, до цих предметів відносяться вибухові, отруйні, вогнебезпечні, їдкі, сморідні, подразнюючі, наркотичні та інші небезпечні речовини, а також вогнепальна зброя;

- предмети, перевезення яких заборонено нормативними актами державних органів будь-якої країни, на територію, з території або через територію якої здійснюється перевезення багажу.

19.24.18. На хутрянні вироби (прикраси), переносні портативні зразки аудіо-, відео-, фото-, кінотехніки та оргтехніки, речі, що містять скло та дзеркала страхування поширюється за умови, якщо при їх перевезенні і зберіганні виконуються вимоги виробника цих речей щодо якості їх тари і упакування.

19.24.19. Страховик не відшкодовує збитки, завдані багажу внаслідок протиправних дій третіх осіб стосовно багажу під час руху рейсового транспортного засобу, яким він перевозився, за винятком випадків, пов'язаних зі збройним пограбуванням і загрозою життю Страхувальника.

19.24.20. Збиток, завданий багажу внаслідок протиправних дій третіх осіб, Страховик відшкодовує тільки у випадку, якщо майно Страхувальника знаходилося у зачиненому відсіку автомобіля (причепу), залишеного на цілодобово охоронюваній автостоянці, обладнаній контрольно – пропускним пунктом. Це обмеження не застосовується, якщо протиправні дії третіх осіб були пов'язані зі збройним пограбуванням і загрозою життю Страхувальника.

19.24.21. Договором страхування може бути передбачено, що страхуванням не покриваються та не відшкодовуються збитки, які настали внаслідок подій, зазначених в розділі 5 цих Правил, а також внаслідок:

а) фізичного зносу (спрацювання) багажу та притаманних йому особливих або природних властивостей, які спричинили його поломку, іржавіння, знебарвлювання, внутрішнє псування або подібні наслідки;

б) подряпин, відлущування зовнішнього шару фарби та інших порушень зовнішнього вигляду застрахованого вантажу, що не потягло за собою втрату або порушення його експлуатаційних або функціональних властивостей;

в) пошкодження продуктів, що швидко псуються, які знаходяться серед багажу;

г) пошкодження предметів, особливо підвладних бою та лому, що знаходяться серед інших предметів багажу, а також окремо запакованих, якщо при цьому відсутні будь-які зовнішні пошкодження упакування;

д) пошкодження багажу внаслідок таких недоліків тари або упакування, які не могли бути виявлені ззовні під час приймання багажу до перевезення;

е) невжиття Страхувальником своєчасних заходів з рятування багажу;

ж) транспортування окремо від Страхувальника багажу, який згідно з правилами перевезення повинен перевозитись разом з ним;

з) видачі багажу пред'явнику багажної квитанції та (або) відривного талону багажної бирки, які було викрадено у Страхувальника або втрачено ним будь-яким іншим чином.

19.24.22. Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування повністю або частково, якщо пошкодження, втрата або загибель багажу відбулись з вини пасажирів, у зв'язку з розпорядженням пасажирів, а також у зв'язку з дефектами, притаманними багажу та (або) іншими обставинами, передбаченими договором страхування.

19.24.23. Заяву на отримання страхового відшкодування Страхувальник або отримувач страхового відшкодування повинен подати Страховику протягом 15 (п'ятнадцяти) робочих днів з моменту повернення Страхувальника з подорожі, під час якої було завдано збитку його багажу. В заяві мають бути вказані характер та обставини настання події, що може бути визнана страховим випадком.

До заяви додаються такі документи:

- перелік втрачених (пошкоджених) речей із зазначенням місця, часу їх придбання і початкової вартості. При цьому Страховику мають бути надані, за їх наявності, чеки, квитанції, ярлики, що підтверджують зазначену інформацію;

- комерційний акт (зокрема, PIR), в якому зафіксовано факт, причину та обставини завдання багажу збитків;

- копія свідоцтва про право на спадщину в разі смерті Страхувальника – громадянина;

- інші документи, передбачені цими Правилами та договором страхування.

19.24.24. У разі пошкодження, втрати або загибелі всього багажу або його частини, Страховик виплачує відшкодування у розмірі 10 розрахункових одиниць за кожний втрачений (пошкоджений) кілограм маси брутто багажу або 150 розрахункових одиниць за кожне багажне місце, якщо інше не передбачено міжнародними нормативними актами в сфері перевезень пасажирів та багажу та (або) договором страхування.

19.24.25. У випадку втрати, загибелі або пошкодження частини (місця) зареєстрованого багажу або будь-якої речі, що містилась у ньому, при визначенні розміру страхового відшкодування береться до уваги тільки загальна маса (вартість) цієї речі або місця багажу. Проте, якщо втрата, загибель або пошкодження зазначених предметів впливає на вартість інших речей або місць багажу, які включено до тієї ж багажної квитанції, то при визначенні розміру страхового відшкодування береться до уваги загальна маса (вартість) всього багажу.

Спосіб відшкодування (за масу або за багажне місце) визначається Страховиком у договорі страхування.

Крім того, Страховик, якщо це передбачене договором, відшкодовує вартість перевезення, мито та інші суми, витрачені у зв'язку з перевезенням втраченого або пошкодженого багажу.

19.24.26. Розрахунковою одиницею є одиниця "спеціальних прав запозичення", визначена Міжнародним валютним фондом. Страхове відшкодування в разі необхідності переводиться в національну валюту України або іноземну валюту за офіційним курсом до одиниці "спеціального права запозичення", встановленим Національним банком України на дату здійснення платежу.

19.24.27. Договором страхування може бути передбачено, що у разі перевезення багажу з оголошеною вартістю страхове відшкодування розраховується у порядку, передбаченому розділом 12 цих Правил.

19.24.28. Страховий захист за договором страхування стосовно багажу припиняє дію у випадках, передбачених цими Правилами та договором страхування.

19.25. Застереження про страхування контейнерів

19.25.1. З врахуванням умов, зазначених в цьому застереженні, за цими Правилами можуть бути укладені договори страхування контейнерів.

Об'єктом страхування є майнові інтереси, пов'язані з володінням, користуванням, розпорядженням контейнерами, призначеними для перевезення різних видів вантажу (товарів) на різних транспортних засобах, включаючи перевезення на палубі річкового або морського судна.

19.25.2. За цими умовами не приймаються на страхування контейнери, що перебувають у стадії виготовлення, аварійному або несправному технічному стані.

19.25.3. Договір страхування може бути укладений на підставі однієї з нижченаведених умов страхового покриття:

19.25.3.1. „З відповідальністю за ризики загибелі та пошкодження”

Відшкодовуються збитки від конструктивної повної загибелі, повної загибелі, втрати або пошкодження всього контейнера або його частини (механізмів), що виникли в результаті:

а) удару блискавки, бурі, вихору, виверження вулкану;

б) вогню, вибуху;

в) катастрофи або зіткнення транспортних засобів між собою, аварії, удару (наїзду) транспортних засобів об нерухомі або плавучі (рухомі) предмети (споруди, перешкоди, кригу, птахів, тварин тощо);

г) падіння транспортного засобу або будь-якого предмета на нього;

д) інцидентів при навантаженні, укладанні, вивантаженні контейнерів і прийомі

транспортним засобом палива;

е) перекидання, затоплення, посадки судна на мілину, пошкодження судна кригою;

є) провалу мостів, тоннелів;

ж) пропажі повітряного транспортного засобу або судна безвісти;

з) збитки та витрати за загальною аварією в частці, що припадає на контейнер(и) при морських перевезеннях, якщо інше не передбачене договором страхування;

і) всі необхідні й доцільно здійснені витрати з рятування контейнера(ів), а також зменшення збитку та встановлення його розміру, якщо збиток підлягає відшкодуванню за умовами договору страхування, якщо інше не передбачене договором страхування.

При цьому Страховик не відшкодовує збитки, що виникли внаслідок:

а) природного зношування або поступового погіршення стану контейнера(ів);

б) затримки рейсу, природних властивостей та (або) характеру застрахованого контейнера(ів);

в) крадіжки, захоплення, піратських дій;

г) невиправленого пошкодження, якщо на додаток до нього відбулася повна загибель в період дії договору страхування;

д) впливу токсичних, вибухових речовин та (або) їх компонентів.

е) випадків, зазначених в розділі 5 цих Правил.

19.25.3.2. „З відповідальністю ризику загибелі”

Відшкодовуються збитки від повної загибелі або повної конструктивної загибелі контейнера(ів), що настала в результаті:

а) удару блискавки, бурі, вихору, виверження вулкану;

б) вогню, вибуху;

в) катастрофи або зіткнення транспортних засобів між собою, аварії, удару (наїзду) транспортних засобів об нерухомі або плаваючі (рухомі) предмети (споруди, перешкоди, кригу, птахів, тварин тощо);

г) падіння транспортного засобу або будь-якого предмета на нього;

д) інцидентів при навантаженні, укладанні, вивантаженні контейнерів і прийомі транспортним засобом палива;

е) перекидання, затоплення, посадки судна на мілину, пошкодження судна кригою;

є) провалу мостів, тоннелів;

ж) пропажі повітряного транспортного засобу або судна безвісти.

з) збитки та витрати за загальною аварією в частці, що припадає на контейнер(и) при морських перевезеннях, якщо інше не передбачене договором страхування;

і) всі необхідні й доцільно здійснені витрати з рятування контейнера(ів), а також зменшення збитку та встановлення його розміру, якщо збиток підлягає відшкодуванню за умовами договору страхування, якщо інше не передбачене договором страхування.

При цьому Страховик не відшкодовує збитки, що виникли внаслідок:

а) природного зношування або поступового погіршення стану контейнера(ів);

б) затримки рейсу, природних властивостей та (або) характеру застрахованого контейнера(ів);

в) крадіжки, захоплення, піратських дій;

г) невиправленого пошкодження, якщо на додаток до нього відбулася повна загибель в період дії договору страхування;

д) впливу токсичних, вибухових речовин та (або) їх компонентів.

е) випадків, зазначених в розділі 5 цих Правил.

19.25.4. На страхування може бути прийнятий контейнерний парк, а також

одиночні контейнери. У випадку, якщо страхуються контейнери, взяті в оренду, Страховику повинна бути надана копія договору оренди з пред'явленням оригіналу цього документу та умови виплати орендної плати.

19.25.5. На страхування приймаються контейнери, що мають чітке позначення номерів та інших розпізнавальних знаків.

19.25.6. При перевезенні контейнерів за наскрізним коносаментом вони можуть бути застраховані на час їх транспортування різними видами транспорту.

19.25.7. Контейнери приймаються на страхування за заявленою вартістю, що не перевищує їх дійсної вартості. Дійсна вартість контейнера(ів) визначається:

- а) виходячи з балансової вартості (первісної або з урахуванням зносу);
- б) за ціною придбання тощо.

При страхуванні контейнера(ів), що вже перебуває в експлуатації, вартість якого не відображена в балансі, враховується, що при строку експлуатації понад один рік знос становить 30 %, понад два роки - 50 %, трьох років - 60 %, чотирьох років - 70 % тощо.

19.26. Застереження про страхування цінностей (творів мистецтва, культурних та історичних цінностей, ювелірних виробів, виробів з дорогоцінних металів і каменів, благородних та рідкоземельних металів та інших виставкових експонатів) на період їх транспортування та експонування

19.26.1. З врахуванням умов, зазначених в цьому застереженні, за цими Правилами можуть бути укладені договори страхування цінностей на час їх транспортування (перевезення) і експонування.

19.26.2. Страхування цінностей здійснюється за умовами цих Правил на випадок втрати, загибелі та пошкодження цінностей внаслідок будь – яких подій під час упакування, розпакування, експонування, складування та транспортування (умови страхування "від стіни до стіни").

За договором страхування цінностей, призначених для експонування, відшкодовуються також доцільно й розумно здійснені витрати на реставрацію цінностей, пошкоджених внаслідок настання страхового випадку, якщо інше не передбачене договором страхування.

19.26.3. Страховий захист за договором страхування починає діяти з моменту, коли цінності взяті з місця їх знаходження в пункті, зазначеному в договорі страхування (при експонуванні - з місця постійного знаходження в музеї або галереї) для упакування з метою наступного транспортування до місця доставки (експонування) у пункті, зазначеному в договорі страхування.

При експонуванні страховий захист за договором страхування триває протягом тимчасового складування та зворотнього транспортування до моменту, коли цінності будуть установлені на постійне місце їх знаходження в пункті, зазначеному в договорі страхування.

19.26.4. Страховик не відшкодує збитки, що виникли внаслідок подій, зазначених у розділі 5 цих Правил, а також внаслідок:

- а) виверження вулкану, землетрусу і повіні;
- б) крадіжки, здійсненої в нічний час та періоди, коли при експонуванні до цінностей закритий доступ публіки, якщо тільки проникнення зловмисників не було пов'язано зі зломом, застосуванням підроблених ключів і опором охорони.

19.26.5. Лімітом відповідальності (лімітом зобов'язань) Страховика є страхова сума, що може бути встановлена на основі страхової оцінки цінності або оцінки, здійсненої суб'єктом оціночної діяльності, що має право на проведення відповідного дослідження.

19.26.6. При укладанні договору страхування до заяви повинно бути прикладено докладний опис цінностей та оцінка кожного об'єкту цінностей.

19.26.7. Транспортування цінностей повинно здійснюватись в спеціальних контейнерах або упакуванні, пристосованих для подібного виду вантажів.

19.26.8. Повітряне транспортування повинно здійснюватись в супроводі осіб, уповноважених Страхувальником.

Наземне транспортування повинно здійснюватись в супроводі зазначених осіб і працівників охорони, при цьому в транспортному засобі не повинні перебувати особи, що не відносяться до супровідного персоналу, охорони або персоналу транспортного засобу.

19.26.9. Експонування повинно здійснюватись в спеціально відведених залах музею, галереях або інших приміщеннях, забезпечених необхідними засобами охорони та протипожежної техніки в технічно справному стані.

19.26.10. При страхуванні цінностей, призначених для експонування, розмір збитку при частковій втраті художньої цінності твору мистецтва або його значенні як історичної цінності визначає експертна комісія, призначена в кількості та персональному складі, узгодженому Страховиком і Страхувальником.

19.26.11. В особливих випадках за згодою сторін Страховик може відмовитися від права вимоги до перевізників, державних органів, інших установ та осіб, що беруть участь в організації виставки та сприяли її проведенню, якщо відповідальність таких організацій та осіб не пов'язана з недбалістю або навмисними діями.

Перелік зазначених організацій та осіб надається Страхувальником на розгляд Страховику при укладенні договору страхування.

19.27. Застереження про страхування банківських ризиків

19.27.1. З врахуванням умов, зазначених в цьому застереженні, за цими Правилами можуть бути укладені договори страхування готівки, платіжних документів та валютних цінностей.

19.27.2. На страхування приймаються готівка (в національній та іноземній валюті), платіжні засоби та інші валютні цінності, упаковані в опломбовані інкасаторські сумки та прийняті до перевезення спеціалізованим транспортним засобом.

19.27.3. Страхувальниками за договорами страхування банківських ризиків є банки, а також інші особи, що мають право на здійснення банківських операцій, включаючи касові операції, або на здійснення інкасаторської діяльності в установленому чинним законодавством порядку.

При страхуванні готівки національної та іноземної валюти, платіжних документів та інших валютних цінностей інкасаторськими службами Вигодонабувачем може бути призначений:

а) клієнт, що має договір зі Страхувальником про касове або інкасаторське обслуговування;

б) банк - власник, одержувач, відправник грошей.

19.27.4. Договір страхування може бути укладений:

а) на період транспортування – починається з моменту надходження цінностей в розпорядження осіб, відповідальних за транспортування, в пункті відправлення, продовжується протягом всього перевезення, включаючи перевантаження, а також транзитне зберігання на складах в пунктах перевантажень та закінчується в момент передавання цінностей отримувачу в пункті призначення;

б) на період зберігання - починається з моменту надходження цінностей в розпорядження осіб, відповідальних за зберігання, або клієнтам банку, продовжується весь період зберігання та закінчується в момент передавання цінностей особам, відповідальним за транспортування або клієнтам банку;

в) на період здійснення касових операцій – починається з моменту отримання цінностей касовими працівниками банку під розписку в касових документах та закінчується після перерахунку сформованих ними цінностей іншими працівниками, не залежно від того, коли та де вони будуть перераховані.

Порядок заявлення цінностей на страхування визначається за згодою між

Страховиком та Страхувальником (банком).

19.27.5. Під перевезенням готівки розуміється перевезення їх спеціалізованим транспортом (інкасаторськими автомобілями) або пристосованими для цього іншими видами транспорту спеціальним персоналом або організаціями, що мають установлений дозвіл (ліцензію) на проведення інкасації, наступними маршрутами (якщо інше не передбачене договором страхування):

а) від Страхувальника до його клієнта, тобто до особи, яка має договір зі Страхувальником про касове або інкасаторське обслуговування, і від клієнта до Страхувальника;

б) між структурними підрозділами Страхувальника;

в) від Страхувальника в банк і з банку до Страхувальника, а також між банками.

19.27.6. Відповідальність Страховика починається з моменту приймання призначених до перевезення опломбованих інкасаторських сумок з готівкою персоналом, уповноваженим Страхувальником, під свою відповідальність у пункті відправлення, але не раніше набуття чинності договором страхування, і припиняється в момент, коли зазначені вище сумки із готівкою будуть прийняті одержувачем під свою відповідальність у пункті доставки, але не пізніше зазначеної в договорі дати закінчення строку дії договору страхування.

19.27.7. Страхова сума встановлюється сторонами при укладанні договору страхування. При страхуванні одиничного перевезення страхова сума встановлюється в межах номінальної суми грошей, що перевозяться. При страхуванні на строк страхова сума може встановлюватися в межах максимально можливої суми перевезених грошей протягом одного дня.

19.27.8. За домовленістю сторін страхова сума може бути виражена в будь-якій іноземній валюті, перевезення якої здійснює Страхувальник, і встановлюється за кожним видом валюти окремо, якщо чинним законодавством не передбачене інше.

19.27.9. Страхове відшкодування визначається:

а) при повній втраті готівки – в розмірі суми, фактично втраченої в межах страхової суми, але не більше суми, відображеної в супровідних документах (накладних, відомостях тощо) і облікових документах Страхувальника, а при недостатності відомостей, що містяться в них, або їх відсутності - в облікових документах відправників грошей;

б) при пошкодженні готівки – в розмірі суми фактично пошкоджених грошових знаків у межах страхової суми, але не більше суми, відображеної в супровідних документах (накладних, відомостях тощо) і облікових документах Страхувальника, а при недостатності відомостей, що містяться в них, або їх відсутності - в облікових документах відправника грошей.

Гроші вважаються пошкодженими при такому ступені втрати ознак платіжності справжніх національних або іноземних грошових знаків, коли відповідно до чинного законодавства, вказівок та інструкцій державних органів України або іноземних держав ці грошові знаки не можуть бути замінені на платіжні. Неможливість заміни неплатіжних грошових знаків повинна бути підтверджена документально.

За цими Правилами страхове відшкодування за грошові знаки, що втратили ознаки платіжності, але замінені на платіжні, не виплачується, а відшкодовуються тільки документально підтверджені витрати на їх заміну.

При виплаті страхового відшкодування за пошкоджені купюри Страховику повинні бути пред'явлені їх залишки або документ, що підтверджує їх повне вилучення з обігу підрозділом Національного банку України або іноземним банком.

в) якщо в момент страхового випадку Страхувальником здійснювалося перевезення іноземної валюти, а страхова сума за договором була встановлена в національній валюті, розмір збитку при загибелі, втраті або пошкодженні готівки

визначається в гривневому еквіваленті за курсом Національного банку України, що діяв на дату укладання договору страхування, якщо інше не передбачено договором страхування.

19.27.10. Страховик може прийняти рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування або його зменшення, якщо страховий випадок настав:

а) внаслідок невиконання Страхувальником діючих інструкцій і вказівок державних органів щодо проведення касових операцій та інкасаторської діяльності;

б) виявлення факту збільшення страхового ризику, що відбувся після укладання договору страхування, про яке Страхувальник не повідомив Страховика.

19.27.11. У випадку призупинення дії ліцензії на здійснення банківських операцій або інкасаторської діяльності Страховик не несе відповідальності за договором страхування протягом всього періоду призупинення дії ліцензії до дати фактичного поновлення її дії за розпорядженням Національного банку України.

19.27.12. У випадку відкликання (анулювання) ліцензії, виданої Страхувальнику на здійснення банківських операцій або інкасаторської діяльності, відповідальність Страховика за договором страхування припиняється з дати видання відповідного наказу, розпорядження Національного банку України.

19.27.13. Страхувальник зобов'язаний негайно повідомити Страховика про факт припинення або призупинення своєї діяльності з перевезення готівки у випадках, перерахованих у пунктах цих Правил.

19.27.14. У випадку внесення змін у порядок регулювання банківської діяльності, грошового обігу або валютного регулювання рішеннями державних органів протягом строку дії договору страхування його умови можуть бути переглянуті з ініціативи кожної зі сторін.

19.28. Застереження про зміну способу відправки вантажу

19.28.1. Якщо вантажі перевозяться іншим транспортним засобом, ніж це було зазначено в договорі страхування, змінюється маршрут транспортування, погоджений при укладенні договору страхування, або якщо вантажі перевантажуються, хоча в договорі страхування було узгоджене пряме відправлення, Страховик звільняється від обов'язку виплатити страхове відшкодування.

19.28.2. Обов'язок Страховика щодо виплати страхового відшкодування зберігається, якщо після початку страхування спосіб відправлення змінюється або перевезення скасовується через настання застрахованого ризику або без згоди на це Страхувальника.

19.29. Застереження про продаж вантажів до закінчення застрахованого перевезення

19.29.1. Якщо після початку дії договору страхування рейс скасовується або не може бути завершений з яких-небудь інших причин, то у випадках, коли Страховик не звільняється від обов'язку виплатити страхове відшкодування, він може вимагати, щоб Страхувальник за його участю продав без посередника або на публічних торгах вантажі, які не можуть бути перевідправлені протягом прийняттого строку, або перевідправлення яких буде вимагати нерозмірних витрат. Якщо Страховик буде вимагати продажу вантажу, це повинно відбутися негайно.

19.29.2. У випадку продажу вантажу Страхувальник може вимагати відшкодування різниці між страховою сумою та виручкою від продажу. Аналогічна вимога виникає у Страхувальника, коли вантажі повинні бути продані внаслідок настання страхового випадку.

19.30. Застереження про непридбаний інтерес (упущену вигоду), зекономлені витрати

Якщо на момент настання страхового випадку не виник застрахований інтерес в очікуваному прибутку, доданій вартості, миті, фрахті або інших витратах, при визначені розміру збитку їх частка в страховій сумі не буде врахована. Ці умови стосуються також витрат, зекономлених внаслідок страхового випадку.

19.31. Виявлення зниклого застрахованого вантажу та перехід прав власності

19.31.1. Якщо встановлено місцезнаходження зниклого застрахованого вантажу, то Страхувальник зобов'язаний негайно сповістити про це Страховика в письмовій формі.

19.31.2. Якщо Страхувальник одержав назад зниклий вантаж до виплати страхового відшкодування у повному обсязі відповідно до договору страхування, він має право на отримання страхового відшкодування у випадку, якщо надасть цей вантаж у розпорядження Страховика протягом двох тижнів з моменту повернення. У протилежному випадку всі платежі, зроблені Страховиком в якості страхового відшкодування, повинні бути повернуті Страховику.

19.31.3. Якщо Страхувальник вимагає повернення знайденого раніше зниклого вантажу після того, як за цей вантаж було виплачено страхове відшкодування в повному обсязі, він зобов'язаний повернути Страховику отриману суму страхового відшкодування або передати цей вантаж у власність Страховика.

19.31.4. Якщо Страхувальник вимагає повернення йому виявленого пізніше зниклого вантажу після того, як за цей вантаж було виплачено страхове відшкодування, що за умовами договору страхування виявилось меншим, ніж дійсна вартість цього вантажу, Страхувальник має право залишити цей вантаж у себе, але повернути при цьому суму відшкодування, отриману від Страховика. Якщо протягом двох тижнів після одержання письмової вимоги Страховика про повернення страхового відшкодування Страхувальник не повернув зазначену суму, останній зобов'язаний за узгодженням зі Страховиком продати виявлений вантаж за якомога більшою ціною. З суми виторгу, за винятком торговельних витрат, Страхувальник повинен повернути Страховикові суму, що відповідає отриманому від нього страховому відшкодуванню.

19.31.5. Наявність у Страхувальника можливості для одержання виявленого зниклого вантажу прирівнюється до наявності права володіння цим вантажем.

19.31.6. Якщо Страхувальник повинен передати або передає виявлений вантаж у розпорядження Страховика, одночасно він повинен передати останньому право власності або інші майнові права стосовно цього вантажу.

19.31.7. Якщо виявлений вантаж був пошкоджений у результаті страхового випадку, то Страхувальник має право на страхове відшкодування, розраховане згідно з умовами цих Правил і договору страхування, і залишити цей вантаж у себе у випадках, зазначених у пунктах 19.31.2.-19.31.4 цих Правил.

19.31.8. Якщо Страхувальник буде вимагати виплати страхового відшкодування, Страховик може вирішувати за своїм вибором, повинні або ні перейти до нього права за застрахованим вантажем та претензії до осіб, відповідальних за заподіяні збитки.

19.31.9. Якщо Страховик вимагає переходу прав власності на вантаж, обов'язок Страхувальника вживати заходів щодо запобігання та зменшення розміру збитку зберігається в тій мірі і до тих пір, поки Страховик не буде мати можливості робити це самостійно. Страхувальник повинен надати Страховику всі відомості, необхідні для здійснення зазначених прав, а також оформити та передати всі необхідні документи та докази. Крім цього, Страхувальник зобов'язаний сприяти Страховику в отриманні та реалізації вантажів. Відповідні витрати повинен нести Страховик і за вимогою оплачувати їх авансом. Частина чистого виторгу від продажу вантажів, що перевищує страхову суму, повинна бути повернена Страхувальнику.

19.31.10. Якщо перехід прав не відбувається, Страхувальник відшкодовує Страховику ринкову вартість або чистий виторг від продажу отриманих назад вантажів.

19.31.11. Перехід до Страховика права вимоги до третіх осіб, відповідальних за заподіяні збитки, та право Страховика на абандон залишаються без зміни.

Додаток 1
до Правил добровільного страхування вантажів
та багажу (вантажобагажу) № 09
від «30» липня 2013 р.

Додаткові умови транспортного страхування вантажів відповідно до
Застережень Інституту Лондонських Страховиків про страхування вантажів (тип А)
(INSTITUTE CARGO CLAUSES (A))

ПЕРЕЛІК РИЗИКІВ

1. Застереження «Перелік ризиків»

Це страхування покриває всі ризики загибелі або пошкодження застрахованого вантажу за винятком випадків, зазначених у застереженнях 4, 5, 6 та 7.

2. Застереження «Загальна аварія»

Це страхування покриває видатки з загальної аварії та рятування, установлені або зазначені відповідно до контракту про фрахтування та/або основного закону і практики з метою уникнути загибелі з будь-якої причини за винятком випадків, наведених у статтях 4, 5, 6 та 7 або в інших статтях цього страхування.

3. Застереження «Зіткнення з вини обох сторін»

Це страхування передбачає відшкодування Страхувальнику такої частки відповідальності за договором перевезення або фрахтування відповідно до застереження «Зіткнення з вини обох сторін», в якій збиток належить до відшкодування за цим страхуванням. У випадку виникнення будь-яких претензій з боку судновласників за зазначеним застереженням Страхувальник погоджується повідомити про це Страховика, який має право за власний рахунок захищати Страхувальника від таких претензій.

ВИКЛЮЧЕННЯ

4. Застереження «Загальні виключення»

Це страхування не покриває:

- 4.1. загибель, пошкодження або витрати, що настали внаслідок навмисних дій або необережності страхувальника;
- 4.2. нормативне витікання, втрату ваги та об'єму, природний знос застрахованого вантажу;
- 4.3. загибель, пошкодження або витрати, викликані тим, що упакування або підготовка вантажу до перевезення виявилось недостатнім або непридатним для цього виду вантажу (у застереженні 4.3 під «Упакуванням» слід розуміти також укладання в контейнер, але тільки в тому випадку, коли таке укладання виконується до набуття чинності цього страхування самим Страхувальником або його службовцями);
- 4.4. загибель, пошкодження або витрати, що настали внаслідок особливих якостей або природних властивостей застрахованого вантажу;
- 4.5. загибель, пошкодження або витрати, що настали внаслідок затримки доставки, навіть якщо подія, внаслідок якої відбулася затримка, покривається страхуванням (за винятком витрат, що підлягають відшкодуванню згідно з вищезазначеним застереженням 2);
- 4.6. загибель, витрати або пошкодження, що настали, внаслідок неплатоспроможності або невиконання зобов'язань власниками, керуючими, фрахтувальниками або операторами судна;

4.7. загибель, пошкодження або витрати, що настали внаслідок використання будь-якої військової зброї, принцип дії якого заснований на реакції атома або ядерного поділу та (або) синтезу, а також інших подібних реакцій, дії радіації або радіоактивної речовини.

5. Застереження «Виключення, пов'язані з немореплавною й непридатністю»

5.1. Це страхування не покриває загибель, пошкодження або витрати, що виникли через:

5.1.1. немореплавною судна або іншого транспортного засобу,

5.1.2. непридатність судна, транспортного засобу, контейнера або підйомника для безпечного транспортування застрахованого вантажу,

в тому випадку, коли Страхувальнику або його службовцям було відомо про таку немореплавною або непридатність під час навантаження застрахованого вантажу.

5.2. Страховик не покриває збитки, що настали внаслідок порушення гарантії мореплавною судна та придатності його для доставки застрахованого вантажу до місця призначення, якщо Страхувальник або його службовці знали про порушення таких гарантій.

6. Застереження «Виключення через війну»

Це страхування не покриває загибель, пошкодження або витрати, що відбулися внаслідок:

6.1. війни, громадянської війни, революції, бунта, повстання або громадянських безладь, що виникають внаслідок перерахованих вище подій, або внаслідок будь-якого ворожого акту воюючої сторони або проти неї;

6.2. захоплення, арешту, ув'язнення, затримки із застосуванням сили (за винятком піратства) і їхніх наслідків або будь-якої спроби таких дій;

6.3. взаємодії з мінами, торпедами, бомбами та іншими видами воєнної зброї, вплив яких на предмет договору страхування страхування носить випадковий характер.

7. Застереження «Виключення через страйки»

Це страхування не покриває загибель, пошкодження або витрати, що настали внаслідок:

7.1. дій учасників страйків, локаутів або осіб, що беруть участь у трудових безладях, бунтах або громадянських хвилюваннях;

7.2. страйків, локаутів, трудових безладь, бунтів або громадянських хвилювань;

7.3. дій терористів або будь-яких інших осіб, що діють за політичними мотивами.

ПЕРІОД ДІЇ СТРАХОВОГО ПОКРИТТЯ

8. Застереження «Тривалість дії покриття»

8.1. Це страхування набуває чинності з моменту, коли вантаж вивезений зі складу або місця складування в пункті, визначеному для початку транспортування, триває протягом періоду транспортування вантажу та закінчується:

8.1.1. після доставки вантажу на склад вантажоодержувача, що зазначений як кінцевий пункт поставки, або інше місце зберігання в зазначеному пункті призначення;

8.1.2. після доставки на будь-який інший склад або місце зберігання, яке до або в зазначеному пункті призначення було обрано Страхувальником, для:

8.1.2.1. зберігання іншого, ніж при звичайному перевезенні; або

8.1.2.2. розбивки коносаментної партії у місці вивантаження або наступного перевезення вантажу декількома партіями;

8.1.3. або через 60 днів після розвантаження застрахованого вантажу з борту судна в порту доставки, залежно від того, яка з вищевказаних подій (8.1.1, 8.1.2, 8.1.3) відбулася раніше.

8.2. Якщо після розвантаження з борту судна в кінцевому порту розвантаження, але до закінчення періоду дії цього страхового покриття, вантаж повинен бути відправлений у пункт призначення інший, ніж зазначений в договорі страхування, то

дане страхування, що здійснюється на умовах припинення дії, зазначених вище, може бути продовженим лише до початку перевезення у зазначений інший пункт призначення.

8.3. Договір страхування залишається чинними (продовжуючи підкорятись умовам припинення дії відповідно до п. 8 та за умови виконання застереження згідно з п. 9) під час затримки не з вини Страхувальника, під час будь-якого відхилення від обговореного маршруту, вимушеного розвантаження, перевантаження з корабля на корабель, перегрупування вантажу на борту, під час будь-якого відхилення від маршруту, обумовленого правом судовласника або фрахтувальника за контрактом про фрахт.

9. Застереження «Закінчення контракту про перевезення»

9.1. У випадку, якщо, через обставини, що не залежать від Страхувальника, контракт про перевезення закінчився в порту або місці, відмінних від обговореного місця призначення, або перевезення закінчилося до того, як товари були доставлені, відповідно до застереження 8, дане страхування або закінчується, якщо Страховику не буде наданий своєчасний нотис щодо продовження цього страхового покриття з оплатою додаткової премії на вимогу Страховика, або воно поширюється на період:

9.1.1. доки товари не будуть продані та не будуть доставлені у вищевказаний порт або місце призначення, або, якщо інше спеціально не обговорено, на період до закінчення 60 днів після прибуття застрахованого вантажу у такий порт або місце призначення, залежно від того, яка з подій відбудеться раніше, або

9.1.2. якщо товари протягом обговореного періоду в 60 днів (або протягом будь-якого додатково обговореного періоду) відправлені в домовлене місце призначення, страхування поширюється на період, доки воно не закінчиться відповідно до положень застереження 8.

10. Застереження "Зміна курсу"

Якщо після набуття чинності даного договору страхування змінюється місце призначення з ініціативи Страхувальника, то зміна умов договору та премії повинні бути предметом нотиса, що надається своєчасно Страховику.

ЗБИТКИ

11. Застереження «Про страховий інтерес»

11.1. Для одержання відшкодування за збитком відповідно до умов даного страхування, Страхувальник повинен мати інтерес у застрахованому вантажі в момент настання збитку;

11.2. У випадку, зазначеному в 11.1, Страхувальник має право на відшкодування збитку, що заподіяний в період дії страхування, незважаючи на те, що цей збиток міг відбутись до укладання страхового договору, за винятком випадків, коли Страхувальник знав про збитки, а Страховик — ні.

12. Застереження «Витрати з відправлення вантажу»

Якщо в результаті настання ризику застраховане перевезення закінчилося в порту або місці, відмінному від обговореного в договорі страхування місці призначення, Страховик буде відшкодовувати Страхувальникові будь-які додаткові витрати, здійснені правильно та розумно зі зберігання, вивантаження та відправлення застрахованого вантажу до місця призначення, визначеного договором страхування.

Застереження 12 не поширюється на загальну аварію або витрати з рятування, та входить у Виключення, що містяться в Застереженнях 4, 5, 6 та 7, зазначених вище, і не включає витрати внаслідок помилок, недбалості та неплатоспроможності Страхувальника або його службовців, невиконання ними своїх фінансових зобов'язань.

13. Застереження «Конструктивна повна загибель»

Заявка на відшкодування внаслідок Конструктивної повної загибелі не буде задоволена, якщо не буде доведено, що застрахований об'єкт був покинутий або через неминучість загибелі, або тому, що загальна вартість відновлення, переобладнання та відправлення застрахованого об'єкта до місця призначення відповідно до договору страхування буде перевищувати вартість врятованого об'єкта на момент прибуття.

14. Застереження «Страхування на збільшену суму»

14.1. Якщо з ініціативи Страхувальника договір страхування вантажу укладається на збільшену страхову суму, то мається на увазі, що початкова узгоджена страхова вартість вантажів, на яку погодилися Страховик і Страхувальник, повинна бути збільшена до загальної страхової суми відповідно до даного договору страхування та всі договори на збільшену страхову суму, що покривали збитки та відповідальність, повинні бути витримані в такій же пропорції, як страхова сума за кожним окремим договором відноситься до загальної страхової суми за даним договором страхування.

У випадку настання збитку Страхувальник повинен надати Страховику документи, що включають інформацію про страхові суми за всіма іншими договорами страхування.

14.2. При страхуванні на збільшену страхову суму застосовується наступне застереження: Мається на увазі, що вартість вантажів, на яку погодилися Страховик і Страхувальник, дорівнює загальній страховій сумі відповідно до первинного договору страхування і всі договори страхування на збільшену суму, що покривають збиток, укладені за вантажами з ініціативи Страхувальника, та відповідальність відповідно до даного договору повинні бути витримані в тій же пропорції, як страхова сума за кожним окремим договором відноситься до загальної страхової суми за даним договором страхування.

У випадку настання збитку Страхувальник повинен надати Страховикові документи, що містять інформацію про страхові суми за всіма іншими договорами страхування.

ПРИБУТОК ВІД СТРАХУВАННЯ

15. Застереження «Прибуток від страхування»

Дане страхування не повинне приносити прибутку ні перевізникові, ні особі, відповідальній за зберігання товару.

МІНІМІЗАЦІЯ ЗБИТКІВ

16. Застереження «Обов'язки страхувальника»

Обов'язок Страхувальника, його службовців і його агентів щодо відшкодування збитків полягає в тому, щоб:

16.1. вжити заходів, які були б доцільні для запобігання або зведення до мінімуму втрати, і

16.2. гарантувати право на регресну вимогу до перевізника, або особи, відповідальної за зберігання вантажу.

17. Застереження «Відмова»

Міри, що прийняті Страхувальником або Страховиком з метою рятування, захисту або відновлення застрахованого вантажу, не будуть розглядатися як згода або відмова від абандону або яке-небудь обмеження прав кожної зі сторін.

ЗАПОБІГАННЯ ЗАТРИМОК

18. Застереження «Прийняття дій з необхідною швидкістю»

Обов'язковою умовою даного договору є те, що Страхувальник буде діяти з необхідною швидкістю в обставинах, що перебувають під його контролем.

ЗАКОН І ПРАКТИКА

19. Застереження «Англійське законодавство й практика»

Дане страхування регулюється англійським правом і практикою.

Примітка: Необхідно, щоб Страхувальник після того, як довідається про подію, що покрита даним страхуванням, пред'явив своєчасний нотис Страховикові. Право Страхувальника на одержання відшкодування відповідно до покриття буде залежити від виконання цього зобов'язання.

Текст, зазначений в цьому додатку, є неофіційним перекладом з англійської мови. При розбіжностях і різночитанні цього тексту українською та англійською мовами англійський текст має пріоритет.

Додаток 2
до Правил добровільного страхування вантажів
та багажу (вантажобагажу) № 09
від «30» липня 2013 р.

**Додаткові умови транспортного страхування вантажів відповідно до
Застережень Інституту Лондонських Страховиків про страхування вантажів (тип
В).
(INSTITUTE CARGO CLAUSES (B))**

ПЕРЕЛІК РИЗИКІВ

1. Застереження «Перелік ризиків». Дане страхування покриває нижчеперелічені ризики за винятком випадків, зазначених у застереженнях 4, 5, 6 та 7:

- 1.1. Загибель застрахованого вантажу або його пошкодження, що настали внаслідок:
  - 1.1.1 пожежі або вибуху;
  - 1.1.2 посадки на мілину, викиду на берег, перекидання судна або у випадку, коли судно тоне;
  - 1.1.3 перекидання або сходу з рейок при наземному транспортуванні;
  - 1.1.4 зіткнення судна або транспортного засобу з будь-яким об'єктом, за винятком контакту з водою;
  - 1.1.5 розвантаження в порту в результаті аварії;
  - 1.1.6 землетрусу, вулканічного виверження або удару блискавки;
- 1.2. загибель застрахованого вантажу або його пошкодження, що настали внаслідок:
  - 1.2.1 збитків та витрат з загальної аварії;
  - 1.2.2 викидання або змиття вантажу за борт судна;
  - 1.2.3 протікання морської, озерної або річкової води в судно, транспортний засіб, контейнер з вантажем або у місце зберігання;
- 1.3. повна втрата окремих частин вантажу в результаті падіння за борт або при завантаженні або розвантаженні.

2. Застереження «Загальна аварія»

Це страхування покриває видатки з загальної аварії та рятування, установлені або зазначені відповідно до контракту про фрахтування та/або основного закону і практики з метою уникнути загибелі з будь-якої причини за винятком випадків, наведених у статтях 4, 5, 6 та 7 або в інших статтях цього страхування.

3. Застереження «Зіткнення з вини обох сторін»

Це страхування передбачає відшкодування Страхувальнику такої частки відповідальності за договором перевезення або фрахтування відповідно до застереження «Зіткнення з вини обох сторін», в якій збиток належить до відшкодування за цим страхуванням. У випадку виникнення будь-яких претензій з боку судновласників за зазначеним застереженням Страхувальник погоджується повідомити про це Страховика, який має право за власний рахунок захищати Страхувальника від таких претензій.

ВИКЛЮЧЕННЯ

4. Застереження «Загальні виключення»

Це страхування не покриває:

- 4.1. загибель, пошкодження або витрати, що настали внаслідок навмисних дій або необережності страхувальника;

4.2. нормативне витікання, втрату ваги та об'єму, природний знос застрахованого вантажу;

4.3. загибель, пошкодження або витрати, викликані тим, що упакування або підготовка вантажу до перевезення виявилось недостатнім або непридатним для цього виду вантажу (у застереженні 4.3 під «Упакуванням» слід розуміти також укладання в контейнер, але тільки в тому випадку, коли таке укладання виконується до набуття чинності цього страхування самим Страхувальником або його службовцями);

4.4. загибель, пошкодження або витрати, що настали внаслідок особливих якостей або природних властивостей застрахованого вантажу;

4.5. загибель, пошкодження або витрати, що настали внаслідок затримки доставки, навіть якщо подія, внаслідок якого відбулася затримка, покривається страхуванням (за винятком витрат, що підлягають відшкодуванню згідно з вищезазначеним застереженням 2);

4.6. загибель, витрати або пошкодження, що настали, внаслідок неплатоспроможності або невиконання зобов'язань власниками, керуючими, фрахтувальниками або операторами судна;

4.7. загибель, пошкодження або витрати, що настали внаслідок використання будь-якої військової зброї, принцип дії якого заснований на реакції атома або ядерного поділу та (або) синтезу, а також інших подібних реакцій, дії радіації або радіоактивної речовини.

5. Застереження «Виключення, пов'язані з немореплавністю й непридатністю»

5.1. Це страхування не покриває загибель, пошкодження або витрати, що виникли через:

5.1.1. немореплавність судна або іншого транспортного засобу,

5.1.2. непридатність судна, транспортного засобу, контейнера або підйомника для безпечного транспортування застрахованого вантажу,

в тому випадку, коли Страхувальнику або його службовцям було відомо про таку немореплавність або непридатність під час навантаження застрахованого вантажу.

5.2. Страховик не покриває збитки, що настали внаслідок порушення гарантії мореплавності судна та придатності його для доставки застрахованого вантажу до місця призначення, якщо Страхувальник або його службовці знали про порушення таких гарантій.

6. Застереження «Виключення через війну»

Це страхування не покриває загибель, пошкодження або витрати, що відбулися внаслідок:

6.1. війни, громадянської війни, революції, бунта, повстання або громадянських безладь, що виникають внаслідок перерахованих вище подій, або внаслідок будь-якого ворожого акту воюючої сторони або проти неї;

6.2. захоплення, арешту, ув'язнення, затримки із застосуванням сили (за винятком піратства) і їхніх наслідків або будь-якої спроби таких дій;

6.3. взаємодії з мінами, торпедами, бомбами та іншими видами воєнної зброї, вплив яких на предмет договору страхування носить випадковий характер.

7. Застереження «Виключення через страйки»

Це страхування не покриває загибель, пошкодження або витрати, що настали внаслідок:

7.1. дій учасників страйків, локаутів або осіб, що беруть участь у трудових безладдях, бунтах або громадянських хвилюваннях;

7.2. страйків, локаутів, трудових безладь, бунтів або громадянських хвилювань;

7.3. дій терористів або будь-яких інших осіб, що діють за політичними мотивами.

ПЕРІОД ДІЇ СТРАХОВОГО ПОКРИТТЯ

8. Застереження «Тривалість дії покриття»

8.1. Це страхування набуває чинності з моменту, коли вантаж вивезений зі складу або місця складування в пункті, визначеному для початку транспортування, триває протягом періоду транспортування вантажу та закінчується:

8.1.1. після доставки вантажу на склад вантажоодержувача, що зазначений як кінцевий пункт поставки, або інше місце зберігання в зазначеному пункті призначення;

8.1.2. після доставки на будь-який інший склад або місце зберігання, яке до або в зазначеному пункті призначення було обрано Страхувальником, для:

8.1.2.1. зберігання іншого, ніж при звичайному перевезенні; або

8.1.2.2. розбивки коносаментної партії у місці вивантаження або наступного перевезення вантажу декількома партіями;

8.1.3. або через 60 днів після розвантаження застрахованого вантажу з борту судна в порту доставки, залежно від того, яка з вищевказаних подій (8.1.1, 8.1.2, 8.1.3) відбулася раніше.

8.2. Якщо після розвантаження з борта судна в кінцевому порту розвантаження, але до закінчення періоду дії цього страхового покриття, вантаж повинен бути відправлений у пункт призначення інший, ніж зазначений в договорі страхування, то дане страхування, що здійснюється на умовах припинення дії, зазначених вище, може бути продовженим лише до початку перевезення у зазначений інший пункт призначення.

8.3. Договір страхування залишається чинними (продовжуючи підкорятись умовам припинення дії відповідно до п. 8 та за умови виконання застереження згідно з п. 9) під час затримки не з вини Страхувальника, під час будь-якого відхилення від обговореного маршруту, вимушеного розвантаження, перевантаження з корабля на корабель, перегрупування вантажу на борту, під час будь-якого відхилення від маршруту, обумовленого правом судовласника або фрахтувальника за контрактом про фрахт.

9. Застереження «Закінчення контракту про перевезення»

9.1. У випадку, якщо, через обставини, що не залежать від Страхувальника, контракт про перевезення закінчився в порту або місці, відмінних від обговореного місця призначення, або перевезення закінчилося до того, як товари були доставлені, відповідно до застереження 8, дане страхування або закінчується, якщо Страховику не буде наданий своєчасний нотис щодо продовження цього страхового покриття з оплатою додаткової премії на вимогу Страховика, або воно поширюється на період:

9.1.1. доки товари не будуть продані та не будуть доставлені у вищевказаний порт або місце призначення, або, якщо інше спеціально не обговорено, на період до закінчення 60 днів після прибуття застрахованого вантажу у такий порт або місце призначення, залежно від того, яка з подій відбудеться раніше, або

9.1.2. якщо товари протягом обговореного періоду в 60 днів (або протягом будь-якого додатково обговореного періоду) відправлені в домовлене місце призначення, страхування поширюється на період, доки воно не закінчиться відповідно до положень застереження 8.

10. Застереження "Зміна курсу"

Якщо після набуття чинності даного договору страхування змінюється місце призначення з ініціативи Страхувальника, то зміна умов договору та премії повинні бути предметом нотиса, що надається своєчасно Страховику.

ЗБИТКИ

11. Застереження «Про страховий інтерес»

11.1. Для одержання відшкодування за збитком відповідно до умов даного страхування, Страхувальник повинен мати інтерес у застрахованому вантажі в момент настання збитку;

11.2. У випадку, зазначеному в 11.1, Страхувальник має право на відшкодування збитку, що заподіяний в період дії страхування, незважаючи на те, що цей збиток міг відбутись до укладання страхового договору, за винятком випадків, коли Страхувальник знав про збитки, а Страховик — ні.

12. Застереження «Витрати з відправлення вантажу»

Якщо в результаті настання ризику застраховане перевезення закінчилося в порту або місці, відмінному від обговореного в договорі страхування місці призначення, Страховик буде відшкодувати Страхувальникові будь-які додаткові витрати, здійснені правильно та розумно зі зберігання, вивантаження та відправлення застрахованого вантажу до місця призначення, визначеного договором страхування.

Застереження 12 не поширюється на загальну аварію або витрати з рятування, та входить у Виключення, що містяться в Застереженнях 4, 5, 6 та 7, зазначених вище, і не включає витрати внаслідок помилок, недбалості та неплатоспроможності Страхувальника або його службовців, невиконання ними своїх фінансових зобов'язань.

13. Застереження «Конструктивна повна загибель»

Заявка на відшкодування внаслідок Конструктивної повної загибелі не буде задоволена, якщо не буде доведено, що застрахований об'єкт був покинутий або через неминучість загибелі, або тому, що загальна вартість відновлення, переобладнання та відправлення застрахованого об'єкта до місця призначення відповідно до договору страхування буде перевищувати вартість врятованого об'єкта на момент прибуття.

14. Застереження «Страхування на збільшену суму»

14.1. Якщо з ініціативи Страхувальника договір страхування вантажу укладається на збільшену страхову суму, то мається на увазі, що початкова узгоджена страхова вартість вантажів, на яку погодилися Страховик і Страхувальник, повинна бути збільшена до загальної страхової суми відповідно до даного договору страхування та всі договори на збільшену страхову суму, що покривали збитки та відповідальність, повинні бути витримані в такій же пропорції, як страхова сума за кожним окремим договором відноситься до загальної страхової суми за даним договором страхування.

У випадку настання збитку Страхувальник повинен надати Страховику документи, що включають інформацію про страхові суми за всіма іншими договорами страхування.

14.2. При страхуванні на збільшену страхову суму застосовується наступне застереження: Мається на увазі, що вартість вантажів, на яку погодилися Страховик і Страхувальник, дорівнює загальній страховій сумі відповідно до первинного договору страхування і всі договори страхування на збільшену суму, що покривають збиток, укладені за вантажами з ініціативи Страхувальника, та відповідальність відповідно до даного договору повинні бути витримані в тій же пропорції, як страхова сума за кожним окремим договором відноситься до загальної страхової суми за даним договором страхування.

У випадку настання збитку Страхувальник повинен надати Страховикові документи, що містять інформацію про страхові суми за всіма іншими договорами страхування.

ПРИБУТОК ВІД СТРАХУВАННЯ

15. Застереження «Прибуток від страхування»

Дане страхування не повинне приносити прибутку ні перевізникові, ні особі, відповідальній за зберігання товару.

МІНІМІЗАЦІЯ ЗБИТКІВ

16. Застереження «Обов'язки страхувальника»

Обов'язок Страхувальника, його службовців і його агентів щодо відшкодування збитків полягає в тому, щоб:

16.1. вжити заходів, які були б доцільні для запобігання або зведення до мінімуму втрати, і

16.2. гарантувати право на регресну вимогу до перевізника, або особи, відповідальної за зберігання вантажу.

17. Застереження «Відмова»

Міри, що прийняті Страхувальником або Страховиком з метою рятування, захисту або відновлення застрахованого вантажу, не будуть розглядатися як згода або відмова від абандону або яке-небудь обмеження прав кожної зі сторін.

ЗАПОБІГАННЯ ЗАТРИМОК

18. Застереження «Прийняття дій з необхідною швидкістю»

Обов'язковою умовою даного договору є те, що Страхувальник буде діяти з необхідною швидкістю в обставинах, що перебувають під його контролем.

ЗАКОН І ПРАКТИКА

19. Застереження «Англійське законодавство й практика»

Дане страхування регулюється англійським правом і практикою.

Примітка: Необхідно, щоб Страхувальник після того, як довідається про подію, що покрита даним страхуванням, пред'явив своєчасний нотис Страховикові. Право Страхувальника на одержання відшкодування відповідно до покриття буде залежити від виконання цього зобов'язання.

Текст, зазначений в цьому додатку, є неофіційним перекладом з англійської мови. При розбіжностях і різночитанні цього тексту українською та англійською мовами англійський текст має пріоритет.

**Додаткові умови транспортного страхування вантажів відповідно до
Застережень Інституту Лондонських Страховиків про страхування вантажів
(тип С).
(INSTITUTE CARGO CLAUSES (C))**

ПЕРЕЛІК РИЗИКІВ

1. **Застереження «Перелік ризиків».** Дане страхування покриває нижчеперелічені ризики за винятком випадків, зазначених у застереженнях 4, 5, 6 та 7:
  - 1.1. загибель застрахованого вантажу або його пошкодження, що настали внаслідок:
    - 1.1.1 пожежі або вибуху;
    - 1.1.2 посадки на мілину, викиду на берег, перекидання судна або у випадку, коли судно тоне;
    - 1.1.3 перекидання або сходу з рейок при наземному транспортуванні;
    - 1.1.4 зіткнення судна або транспортного засобу з будь-яким об'єктом, за винятком контакту з водою;
    - 1.1.5 розвантаження в порту в результаті аварії;
  - 1.2. загибель застрахованого вантажу або його пошкодження, що настали внаслідок:
    - 1.2.1 збитків та витрат з загальної аварії;
    - 1.2.2 викиду вантажу.

2. Застереження «Загальна аварія»

Це страхування покриває видатки з загальної аварії та рятування, установлені або зазначені відповідно до контракту про фрахтування та/або основного закону і практики з метою уникнути загибелі з будь-якої причини за винятком випадків, наведених у статтях 4, 5, 6 та 7 або в інших статтях цього страхування.

3. Застереження «Зіткнення з вини обох сторін»

Це страхування передбачає відшкодування Страхувальнику такої частки відповідальності за договором перевезення або фрахтування відповідно до застереження «Зіткнення з вини обох сторін», в якій збиток належить до відшкодування за цим страхуванням. У випадку виникнення будь-яких претензій з боку судновласників за зазначеним застереженням Страхувальник погоджується повідомити про це Страховика, який має право за власний рахунок захищати Страхувальника від таких претензій.

ВИКЛЮЧЕННЯ

4. Застереження «Загальні виключення»

Це страхування не покриває:

- 4.1. загибель, пошкодження або витрати, що настали внаслідок навмисних дій або необережності страхувальника;
- 4.2. нормативне витікання, втрату ваги та об'єму, природний знос застрахованого вантажу;
- 4.3. загибель, пошкодження або витрати, викликані тим, що упакування або підготовка вантажу до перевезення виявилось недостатнім або непридатним для цього виду вантажу (у застереженні 4.3 під «Упакуванням» слід розуміти також укладання в контейнер, але тільки в тому випадку, коли таке укладання виконується до набуття чинності цього страхування самим Страхувальником або його службовцями);

- 4.4. загибель, пошкодження або витрати, що настали внаслідок особливих якостей або природних властивостей застрахованого вантажу;
- 4.5. загибель, пошкодження або витрати, що настали внаслідок затримки доставки, навіть якщо подія, внаслідок якого відбулася затримка, покривається страхуванням (за винятком витрат, що підлягають відшкодуванню згідно з вищезазначеним застереженням 2);
- 4.6. загибель, витрати або пошкодження, що настали, внаслідок неплатоспроможності або невиконання зобов'язань власниками, керуючими, фрахтувальниками або операторами судна;
- 4.7. загибель, пошкодження або витрати, що настали внаслідок використання будь-якої військової зброї, принцип дії якого заснований на реакції атома або ядерного поділу та (або) синтезу, а також інших подібних реакцій, дії радіації або радіоактивної речовини.

5. Застереження «Виключення, пов'язані з немореплавністю й непридатністю»

5.1. Це страхування не покриває загибель, пошкодження або витрати, що виникли через:

- 5.1.1. немореплавність судна або іншого транспортного засобу,
  - 5.1.2. непридатність судна, транспортного засобу, контейнера або підйомника для безпечного транспортування застрахованого вантажу, в тому випадку, коли Страхувальнику або його службовцям було відомо про таку немореплавність або непридатність під час навантаження застрахованого вантажу.
- 5.2. Страховик не покриває збитки, що настали внаслідок порушення гарантії мореплавності судна та придатності його для доставки застрахованого вантажу до місця призначення, якщо Страхувальник або його службовці знали про порушення таких гарантій.

6. Застереження «Виключення через війну»

Це страхування не покриває загибель, пошкодження або витрати, що відбулися внаслідок:

- 6.1. війни, громадянської війни, революції, бунта, повстання або громадянських безладь, що виникають внаслідок перерахованих вище подій, або внаслідок будь-якого ворожого акту воюючої сторони або проти неї;
- 6.2. захоплення, арешту, ув'язнення, затримки із застосуванням сили (за винятком піратства) і їхніх наслідків або будь-якої спроби таких дій;
- 6.3. взаємодії з мінами, торпедами, бомбами та іншими видами воєнної зброї, вплив яких на предмет договору страхування носить випадковий характер.

7. Застереження «Виключення через страйки»

Це страхування не покриває загибель, пошкодження або витрати, що настали внаслідок:

- 7.1. дій учасників страйків, локаутів або осіб, що беруть участь у трудових безладдях, бунтах або громадянських хвилюваннях;
- 7.2. страйків, локаутів, трудових безладь, бунтів або громадянських хвилювань;
- 7.3. дій терористів або будь-яких інших осіб, що діють за політичними мотивами.

ПЕРІОД ДІЇ СТРАХОВОГО ПОКРИТТЯ

8. Застереження «Тривалість дії покриття»

8.1. Це страхування набуває чинності з моменту, коли вантаж вивезений зі складу або місця складування в пункті, визначеному для початку транспортування, триває протягом періоду транспортування вантажу та закінчується:

- 8.1.1. після доставки вантажу на склад вантажоодержувача, що зазначений як кінцевий пункт поставки, або інше місце зберігання в зазначеному пункті призначення;
- 8.1.2. після доставки на будь-який інший склад або місце зберігання, яке до або в зазначеному пункті призначення було обрано Страхувальником, для:

8.1.2.1. зберігання іншого, ніж при звичайному перевезенні; або

8.1.2.2. розбивки коносаментної партії у місці вивантаження або наступного перевезення вантажу декількома партіями;

8.1.3. або через 60 днів після розвантаження застрахованого вантажу з борту судна в порту доставки, залежно від того, яка з вищевказаних подій (8.1.1, 8.1.2, 8.1.3) відбулася раніше.

8.2. Якщо після розвантаження з борта судна в кінцевому порту розвантаження, але до закінчення періоду дії цього страхового покриття, вантаж повинен бути відправлений у пункт призначення інший, ніж зазначений в договорі страхування, то дане страхування, що здійснюється на умовах припинення дії, зазначених вище, може бути продовженим лише до початку перевезення у зазначений інший пункт призначення.

8.3. Договір страхування залишається чинними (продовжуючи підкорятись умовам припинення дії відповідно до п. 8 та за умови виконання застереження згідно з п. 9) під час затримки не з вини Страхувальника, під час будь-якого відхилення від обговореного маршруту, вимушеного розвантаження, перевантаження з корабля на корабель, перегрупування вантажу на борту, під час будь-якого відхилення від маршруту, обумовленого правом судовласника або фрахтувальника за контрактом про фрахт.

9. Застереження «Закінчення контракту про перевезення»

9.1. У випадку, якщо, через обставини, що не залежать від Страхувальника, контракт про перевезення закінчився в порту або місці, відмінних від обговореного місця призначення, або перевезення закінчилося до того, як товари були доставлені, відповідно до застереження 8, дане страхування або закінчується, якщо Страховику не буде наданий своєчасний нотис щодо продовження цього страхового покриття з оплатою додаткової премії на вимогу Страховика, або воно поширюється на період:

9.1.1. доки товари не будуть продані та не будуть доставлені у вищевказаний порт або місце призначення, або, якщо інше спеціально не обговорено, на період до закінчення 60 днів після прибуття застрахованого вантажу у такий порт або місце призначення, залежно від того, яка з подій відбудеться раніше, або

9.1.2. якщо товари протягом обговореного періоду в 60 днів (або протягом будь-якого додатково обговореного періоду) відправлені в домовлене місце призначення, страхування поширюється на період, доки воно не закінчиться відповідно до положень застереження 8.

10. Застереження "Зміна курсу"

Якщо після набуття чинності даного договору страхування змінюється місце призначення з ініціативи Страхувальника, то зміна умов договору та премії повинні бути предметом нотиса, що надається своєчасно Страховику.

ЗБИТКИ

11. Застереження «Про страховий інтерес»

11.1. Для одержання відшкодування за збитком відповідно до умов даного страхування, Страхувальник повинен мати інтерес у застрахованому вантажі в момент настання збитку;

11.2. У випадку, зазначеному в 11.1, Страхувальник має право на відшкодування збитку, що заподіяний в період дії страхування, незважаючи на те, що цей збиток міг відбутись до укладання страхового договору, за винятком випадків, коли Страхувальник знав про збитки, а Страховик — ні.

12. Застереження «Витрати з відправлення вантажу»

Якщо в результаті настання ризику застраховане перевезення закінчилося в порту або місці, відмінному від обговореного в договорі страхування місці призначення,

Страховик буде відшкодувати Страхувальникові будь-які додаткові витрати, здійснені правильно та розумно зі зберігання, вивантаження та відправлення застрахованого вантажу до місця призначення, визначеного договором страхування. Застереження 12 не поширюється на загальну аварію або витрати з рятування, та входить у Виключення, що містяться в Застереженнях 4, 5, 6 та 7, зазначених вище, і не включає витрати внаслідок помилок, недбалості та неплатоспроможності Страхувальника або його службовців, невиконання ними своїх фінансових зобов'язань.

13. Застереження «Конструктивна повна загибель»

Заявка на відшкодування внаслідок Конструктивної повної загибелі не буде задоволена, якщо не буде доведено, що застрахований об'єкт був покинутий або через неминучість загибелі, або тому, що загальна вартість відновлення, переобладнання та відправлення застрахованого об'єкта до місця призначення відповідно до договору страхування буде перевищувати вартість врятованого об'єкта на момент прибуття.

14. Застереження «Страхування на збільшену суму»

14.1. Якщо з ініціативи Страхувальника договір страхування вантажу укладається на збільшену страхову суму, то мається на увазі, що початкова узгоджена страхова вартість вантажів, на яку погодилися Страховик і Страхувальник, повинна бути збільшена до загальної страхової суми відповідно до даного договору страхування та всі договори на збільшену страхову суму, що покривали збитки та відповідальність, повинні бути витримані в такій же пропорції, як страхова сума за кожним окремим договором відноситься до загальної страхової суми за даним договором страхування.

У випадку настання збитку Страхувальник повинен надати Страховику документи, що включають інформацію про страхові суми за всіма іншими договорами страхування.

14.2. При страхуванні на збільшену страхову суму застосовується наступне застереження: Мається на увазі, що вартість вантажів, на яку погодилися Страховик і Страхувальник, дорівнює загальній страховій сумі відповідно до первинного договору страхування і всі договори страхування на збільшену суму, що покривають збиток, укладені за вантажами з ініціативи Страхувальника, та відповідальність відповідно до даного договору повинні бути витримані в тій же пропорції, як страхова сума за кожним окремим договором відноситься до загальної страхової суми за даним договором страхування.

У випадку настання збитку Страхувальник повинен надати Страховикові документи, що містять інформацію про страхові суми за всіма іншими договорами страхування.

ПРИБУТОК ВІД СТРАХУВАННЯ

15. Застереження «Прибуток від страхування»

Дане страхування не повинне приносити прибутку ні перевізникові, ні особі, відповідальній за зберігання товару.

МІНІМІЗАЦІЯ ЗБИТКІВ

16. Застереження «Обов'язки страхувальника»

Обов'язок Страхувальника, його службовців і його агентів щодо відшкодування збитків полягає в тому, щоб:

16.1. вжити заходів, які були б доцільні для запобігання або зведення до мінімуму втрати, і

16.2. гарантувати право на регресну вимогу до перевізника, або особи, відповідальної за зберігання вантажу.

17. Застереження «Відмова»

Міри, що прийняті Страхувальником або Страховиком з метою рятування, захисту або відновлення застрахованого вантажу, не будуть розглядатися як згода або відмова від абандону або яке-небудь обмеження прав кожної зі сторін.

ЗАПОБІГАННЯ ЗАТРИМОК

18. Застереження «Прийняття дій з необхідною швидкістю»

Обов'язковою умовою даного договору є те, що Страхувальник буде діяти з необхідною швидкістю в обставинах, що перебувають під його контролем.

ЗАКОН І ПРАКТИКА

19. Застереження «Англійське законодавство й практика»

Дане страхування регулюється англійським правом і практикою.

Примітка: Необхідно, щоб Страхувальник після того, як довідається про подію, що покрита даним страхуванням, пред'явив своєчасний нотис Страховикові. Право Страхувальника на одержання відшкодування відповідно до покриття буде залежити від виконання цього зобов'язання.

Текст, зазначений і цьому додатку, є неофіційним перекладом з англійської мови. При розбіжностях і різночитанні цього тексту українською та англійською мовами англійський текст має пріоритет.

Додаток 4
до Правил добровільного страхування вантажів
та багажу (вантажобагажу) № 09
від «30» липня 2013 р.

1. БАЗОВІ СТРАХОВІ ТАРИФИ

1.1. При укладенні договору страхування відповідно до умов „**З відповідальністю за всі ризики**”, зазначених в пункті 4.2.1 цих Правил, застосовуються нижченаведені страхові тарифи (у відсотках від страхової суми):

Вид вантажу	Повітряним Транспортом	Водним транспортном	Автомобільним транспортном	Залізничним транспортном
Скло, кераміка, гіпс, біжутерія	0,20 - 0,32	0,24 - 0,48	0,29 - 0,59	0,36 - 0,71
Машини та обладнання	0,06 - 0,10	0,08 - 0,17	0,11 - 0,25	0,12 - 0,24
Електронне обладнання	0,09 - 0,14	0,10 - 0,20	0,12 - 0,33	0,16 - 0,26
Вантажі в мішках (упаковці)	0,12 - 0,19	0,15 - 0,30	0,18 - 0,54	0,26 - 0,39
Вантажі насипом, наливом, навалом	0,09 - 0,14	0,11 - 0,21	0,15 - 0,29	0,14 - 0,33
Деревина, лісоматеріали	0,10 - 0,16	0,12 - 0,24	0,16 - 0,37	0,18 - 0,35
Автомобілі	0,26 - 0,41	0,28 - 0,55	0,37 - 0,66	0,32 - 0,81
Морожені продукти	0,19 - 0,30	0,22 - 0,43	0,29 - 0,51	0,25 - 0,63
Продукція харчової промисловості	0,13 - 0,25	0,16 - 0,32	0,18 - 0,54	0,26 - 0,39
Текстиль, текстильні вироби	0,10 - 0,20	0,15 - 0,45	0,20 - 0,60	0,15 - 0,55
Чорні та кольорові метали	0,13 - 0,21	0,14 - 0,27	0,14 - 0,44	0,22 - 0,34
Продукція сільського господарства	0,04 - 0,07	0,05 - 0,10	0,07 - 0,18	0,09 - 0,16
Нафтохімічні продукти	0,04 - 0,06	0,07 - 0,13	0,08 - 0,20	0,11 - 0,20
Вугілля, кокс, торф	0,06 - 0,09	0,08 - 0,16	0,15 - 0,28	0,12 - 0,32
Вантажні автомобілі	0,16 - 0,28	0,13 - 0,26	0,12 - 0,30	0,14 - 0,33
Багаж	0,25 - 0,4	0,25 - 0,50	0,35 - 0,65	0,30 - 0,80

1.2. При укладенні договору страхування відповідно до умов „**З відповідальністю за окрему аварію**”, зазначених в пункті 4.2.2 цих Правил, застосовуються нижченаведені страхові тарифи (у відсотках від страхової суми):

Вид вантажу	Повітряним транспортном	Водним транспортном	Автомобільним транспортном	Залізничним транспортном
Скло, кераміка, гіпс, біжутерія	0,16 - 0,24	0,20 - 0,36	0,22 - 0,41	0,32 - 0,56
Машини та обладнання	0,05 - 0,08	0,07 - 0,13	0,08 - 0,16	0,11 - 0,19
Електронне обладнання	0,07 - 0,11	0,08 - 0,15	0,09 - 0,17	0,14 - 0,25
Вантажі в мішках (упаковці)	0,10 - 0,14	0,13 - 0,23	0,13 - 0,25	0,23 - 0,41
Вантажі насипом, наливом, навалом	0,07 - 0,10	0,09 - 0,16	0,11 - 0,21	0,13 - 0,22
Деревина, лісоматеріали	0,08 - 0,12	0,10 - 0,18	0,12 - 0,23	0,16 - 0,28
Автомобілі	0,21 - 0,31	0,23 - 0,41	0,28 - 0,53	0,29 - 0,50
Морожені продукти	0,15 - 0,23	0,18 - 0,32	0,22 - 0,41	0,22 - 0,39
Продукція харчової промисловості	0,10 - 0,16	0,14 - 0,24	0,13 - 0,25	0,23 - 0,41
Текстиль, текстильні вироби	0,10 - 0,15	0,15 - 0,25	0,18 - 0,30	0,20 - 0,40
Чорні та кольорові метали	0,12 - 0,18	0,12 - 0,21	0,10 - 0,23	0,19 - 0,34
Продукція сільського господарства	0,04 - 0,06	0,04 - 0,07	0,06 - 0,11	0,08 - 0,14
Нафтохімічні продукти	0,03 - 0,05	0,06 - 0,10	0,08 - 0,14	0,10 - 0,18
Вугілля, кокс, торф	0,07 - 0,12	0,07 - 0,12	0,11 - 0,21	0,11 - 0,19
Вантажні автомобілі	0,10 - 0,15	0,11 - 0,20	0,15 - 0,35	0,13 - 0,22
Багаж	0,20 - 0,30	0,22 - 0,42	0,27 - 0,52	0,30 - 0,50

1.3. При укладенні договору страхування відповідно до умов „**Без відповідальності за пошкодження крім випадків катастрофи**”, зазначених в пункті 4.2.3 цих Правил, застосовуються нижченаведені страхові тарифи (у відсотках від страхової суми):

Вид вантажу	Повітряним транспортом	Водним транспортом	Автомобільним транспортом	Залізничним транспортом
Скло, кераміка, гіпс, біжутерія	0,16 - 0,28	0,22 - 0,40	0,22 - 0,45	0,32 - 0,60
Машини та обладнання	0,05 - 0,09	0,08 - 0,14	0,08 - 0,17	0,11 - 0,21
Електронне обладнання	0,07 - 0,12	0,09 - 0,17	0,09 - 0,19	0,14 - 0,27
Вантажі в мішках (упаковці)	0,10 - 0,17	0,14 - 0,25	0,13 - 0,28	0,23 - 0,44
Вантажі насипом, наливом, навалом	0,07 - 0,15	0,10 - 0,18	0,11 - 0,23	0,13 - 0,24
Деревина, лісоматеріали	0,08 - 0,14	0,11 - 0,20	0,12 - 0,25	0,16 - 0,30
Автомобілі	0,21 - 0,36	0,25 - 0,46	0,28 - 0,58	0,29 - 0,54
Морожені продукти	0,15 - 0,27	0,20 - 0,36	0,22 - 0,45	0,22 - 0,42
Продукція харчової промисловості	0,10 - 0,18	0,15 - 0,27	0,13 - 0,28	0,23 - 0,44
Текстиль, текстильні вироби	0,08 - 0,20	0,10 - 0,25	0,15 - 0,40	0,20 - 0,45
Чорні та кольорові метали	0,09 - 0,16	0,13 - 0,23	0,12 - 0,26	0,19 - 0,36
Продукція сільського господарства	0,03 - 0,06	0,04 - 0,08	0,06 - 0,12	0,08 - 0,15
Нафтохімічні продукти	0,03 - 0,05	0,06 - 0,11	0,08 - 0,14	0,10 - 0,18
Вугілля, кокс, торф	0,04 - 0,08	0,08 - 0,14	0,11 - 0,23	0,11 - 0,20
Вантажні автомобілі	0,12 - 0,20	0,12 - 0,22	0,12 - 0,25	0,15 - 0,28
Багаж	0,20 - 0,35	0,26 - 0,46	0,27 - 0,57	0,30 - 0,55

Примітка. Тарифи, зазначені у пунктах 1-3 цього Додатку, застосовуються для кожного окремого перевезення вантажу, заявленого на страхування.

2. МЕТОДИКА РОЗРАХУНКУ СТРАХОВОГО ПЛАТЕЖУ

2.1. Страховий платіж розраховується за формулою:

$$П = S * T * K_1 * K_2 * K_3 * K_4 * K_5 * K_6 * K_7 * K_8, \quad (1)$$

де

П – страховий платіж;

S – страхова сума;

T – базовий страховий тариф;

K₁-K₇ – коефіцієнти:

K₁ - при страхуванні від усіх ризиків, передбачених цими Правилами, можливе застосування понижуючого коефіцієнту від 0,99 до 0,75.

K₂ - при укладанні з одним і тим самим Страхувальником декількох договорів страхування вантажів або Генерального договору страхування можливе застосування понижуючого коефіцієнту від 0,99 до 0,75.

K₃ - при одноразовій сплаті Страхувальником страхового платежу можливе застосування понижуючого коефіцієнту від 0,99 до 0,9.

K₄ - при розстрочці сплати страхового платежу можливе застосування підвищувального коефіцієнту: при поквартальній сплаті - від 1,0 до 1,1; при щомісячній сплаті - від 1,1 до 1,2.

K₅ - при багаторазовому страхуванні Страхувальниками вантажів на повну вартість та за умови відсутності заяв на виплату страхового відшкодування протягом

одного, двох, трьох, і більше років, можливе застосування понижуючого коефіцієнту відповідно рокам - 0,9; 0,8; 0,7.

К₆ - в залежності від обсягу власного покриття Страхувальником збитків (франшизи) застосовуються понижуючі коефіцієнти;

Розмір франшизи	Коефіцієнт
0,5	0,97
1,0	0,95
3,0	0,92
5,0	0,89
7,5	0,85
10,0	0,81
15,0	0,75
20,0	0,70

К₇ – в разі внесення у договір страхування додаткових умов (застережень) та включення в обсяг страхового покриття додаткових страхових ризиків застосовується підвищувальний коефіцієнт від 1,2 до 2,5;

К₈ – коригувальний коефіцієнт, який може застосовувати андеррайтер Страховика при визначенні страхового тарифу (коефіцієнт андеррайтера), в межах від 0,2 до 3,0.

2.2. Крім цього, залежно від ступеня ризику (способу перевезення, виду упакування, забезпечення охороною, відстані перевезення, маршруту перевезення) та інших чинників, що можуть вплинути на ступінь ризику в кожному конкретному випадку при встановленні ставок страхових платежів можуть застосовуватись підвищувальні (від 1,1 до 5,0) або понижуючі (від 0,99 до 0,3) коефіцієнти.

2.3. Норматив витрат на ведення справи складає до 45 % від страхового тарифу.

Актуарій
(свідоцтво № 03-007 від 06.12.2012 р.)

Ю.М. Карташов

Правила добровільного страхування вантажів та багажу (вантажобагажу)

Голова Правління
ПрАТ „СК „ПРЕСТИЖ”

Бридун Є.В.

Пронумеровано і прошито 75 арк.

НАЦІОНАЛЬНА КОМПАНІЯ, що здійснює
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ у сфері РИНКІВ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

ЗАРЕЄСТРОВАНО

Трива *Національній компанії*
Навібування послуг

Д. Бридун

Примітка: Інформація вказана в таблиці

0	9	1	3	4	1
---	---	---	---	---	---

Регістраційний номер

Бридун Є.В.